Ma 36 oldal.

Állandó helyi és külföldi képszolgálat

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 120. SZÁM. Debrecen, 1938 május 29 vasárnap ÁRA 24 FILLÉR.

ELSZÁMOLVA

A nagy ünnep

A hit világraszóló ünnepe borítja fénybe és pompába e napokban Magyarország fővárosát. Százezrek mély áhitata és hitvallása emelkedik gyönyörű köntösben az Ég felé. Harmincnégy nemzet képviselői gyültek össze Budapesten az Eucharisztikus kongresszusra, mely bensőség és külső szépség tekintetében nem marad mögötte a világ bármely részén eddig rendezett hasonló manifesztációnak.

Magyarország, amelyet eddig is a rend és nyugalom országának neveztek, a világ mai kavargó áradatában még fokozottabban tünik fel a béke oázisának. Feszültség, pattanásig kiélezett helyzetek nyugtalanítják a népeket és ime, Magyarországon magasztos világünnep enyhíti a légkört, itt ájtatos zsolozsmák szállanak, itt a békéért imádkoznak, az ember igazi boldogságáért és a földi élet gyötrelmei között az Istenben való hit teljesedik ki.

Felekezeti különbség nélkül valami benső megelégedettséggel és boldog nyugalommal szemlélhetjük, hogy ez a sokat szenvedett kis ország most a világ szeme előtt áll fővárosában lefolyó ragyogó ünnepségével. A hamisítatlan, igazi megismerés, ellenségeink által sem elferdíthető fényében áll az ország, kitárva szívét, mely nemes érzésekkel telt, kitárva történelmi multjának szent emlékeit, kitárva ennek a nemzetnek nagy lelki értékeit. Ebből a szempontból minden magyar számára felbecsülhetetlen a budapesti eucharisztikus kongresszus jelentősége, mely természetesen a magyar katolikusok számára még ennél is több, mert jelenti számukra a hitvalló lélek nagy szent elégtételét.

Egyetemes magyar szempontból felemelő tudat, hogy milyen rokonérzésről és meleg szimpátiáról tesznek bizonyságot a kongresszus magas vendégei, a magyarság iránt. Teljes mértékben értékelik azt a hivatást, melyet a magyar nemzet betöltött a kereszténység védelmében. Századokon keresztül itt a magyar vérzett és feszítette vérző mellét a kereszténységre törő pogányság ellenében. A török és tatárdulás idején ez az ország mentette meg a nyugati államokat a barbár inváziótól, saját testével védte azokat és míg itt füstölgő rommá váltak a virágzó városok és falvak, és míg a nemzet legjobbjai áldozták fel életüket, addig a Nyugat épült, boldogult. És mégis Trianonban erről megfeledkeztek, megfeledkeztek arról, hogy mit tett ez az ország a nyugati civilizációért, a kereszténységért. Most jó, hogy a budapesti kongresszuson hivatott ajkak bizonyítják a magyarság történelmi hivatását, nagy szolgálatait. Jó, hogy belekiáltják azokba a fülekbe, melyek oly siketek maradtak, mikor a magyar igazság szava felhangzott.

A magyarság hivatásérzetét emeli fel ez az ünnep. Ime, magas egyházi férfiak nyilatkoztatják ki, hogy Krisztus királyságáért ez a nemzet hozta a legtöbb áldozatot a történelem folyamán, mikor a keresztény hit bástyájaként állott a Nyugat és Kelet kapujában véres századokon át. Éppen ezért nem veszhet ki ebből a népből a hivatás, hogy igenis számára még nem záródott le a történelem. A maroknyi magyarság erkölcsi erejét bizonyítja az a magasztos ünnep, mely fővárosába egybegyűjtötte a világ népeinek küldötteit. Látván látják most **ki a magyar és mit jelent az a földdarab, melynek neve Magyarország.** A pápa legátusa bölcs és ihletett meglátással jelentette ki, hogy »**ez a nép, amely keletről jött és lelkében a keleti gondolat tündöklő mélységeit hordozta, anélkül, hogy elvesztette volna sajátos jellemvonásait, naggyá nőtt a nyugati földön, melyet új hazájának választott, részesült a nyugati civilizációban, megerősödött és megtisztult általa és benne s fokozatosan készült arra, hogy ezzel a civilizációval szemben olyan szerepet töltsön be, mely kegyetlen megpróbáltatások közepette is belsőleg gazdagította és nemesítette s amely mindig értékes mozzanata fog maradni az európai történelemnek és kulturának.**« A pápa követének szavai visszhangot találtak a magyarság szívében, lelkében. Az erkölcsi igazságszolgáltatásnak nemes szavai ezek, amelyek alkalmasak arra, hogy az anyagi igazság utját egyengessék.

Most, az ünnepek tündöklő fényénél nem kereshetünk vallásbeli különbségeket, mint ahogy bizonyára nem is keres senki, hanem örvendezünk azon, hogy a gyülölködő és fenekedő világ közepén nálunk ül diadalmas ünnepet a szeretet és testvériség, az a lelkiség, mely az embert fölemeli.

Ebben a fényben pedig kivilágosodik a magyar nemzet nagy igazsága is, minden magyarok jóvátételt váró nagy igazsága is.

*

És a nagy ünnepségről szólva ki kell emelni azt a mély értelmű előadást, melyet vitéz *Imrédy Béla miniszterelnök tartott a kongresszuson a szeretet kötelékéről a családban.* Ennek az előadásnak már is visszhangja támadt a külföldi sajtóban. Büszkeséggel lehet tudomásul vennünk, hogy még a francia sajtó is milyen nagyrabecsüléssel ír ebből az alkalomból a magyar miniszterelnökről. Az *Epoque* így ír róla: »Ez az államférfiú nem politikai ambiciókra épít, hanem megérti a népet és igazi építőmunka rejlik benne. Meg kell értenünk — írja a francia lap —, hogy *a magyar miniszterelnöknek a nagygyűlésen való tüntetésnélküli, igazán keresztényi és nyugodt résztvétele milyen nagy jelentőséggel bir.*«

Vagy nézzünk egy másik lapot, a »Petit Journal«-t, mely szerint *»Imrédy miniszterelnök mesterien keresztény és megkapó beszédében nemcsak hithű katolikusnak, hanem egyúttal nagy államférfiúnak is bizonyult,* aki képes megérteni a vallási és szellemi erők nagy szociális jelentőségét. *Beszéde új és talán legragyogóbb vallomás volt a hivatalos Magyarország szándékairól«.*

Ime két idézet, mely azt bizonyítja, hogy Imrédy Béla miniszterelnöknek a kongresszuson való megnyilatkozása mennyire felkeltette a rokonszenvet külföldön is. Idebent pedig alkalmat nyujtott arra, hogy a miniszterelnököt, kit eddig jobbára közgazdasági szakértelméről, az állami pénzügyek terén való kimagasló tehetségéről ismert meg a közvélemény, *most megismerje magasrendű szellemiségét, mély vallásosságát, érző szivét és kristálytiszta lelkületét.* Remekbeszabott mondanivalói méltán lenyügözték hallgatóságát és úgy rezonált az elméken, mint az üdítő patak vize. A család fogalmát kiterjeszti az egész nemzetre. *»Most itt áll a jelen nagy feladat előtt: újra építeni a szeretet hajlékát«* — hirdeti Imrédy Béla. Milyen nemesveretű szavak, milyen mély gondolat. Igen, felépíteni a szeretet hajlékát, a családi életet keresztül vezetni a válságok szakadékain, megtisztítani a szeretet szent tüzében. *Külön jelentőséget kapnak a szavak, mert államférfiú ajkáról hangzanak fel, kit nehéz időben állított a sors a kormányrúd mellé. Aki ily magasztos eszmékkel és gondolatokkal teli, az csak jót permetezhet erre a szikkadt magyar földre.*

Több főtisztviselőt elbocsájtottak a Világitási Vállalattól

— Tudósitás a 3. oldalon. —

A belügyminiszter nyilatkozata a törvényes rend fentartásáról és Szálasiék rendőri felügyeletének megszüntetéséről

Budapest, május 29. (MTI.) A rendőrhatóságok a Magyar Nemzeti Szocialista Párt (Szálasi Párt) feloszlatásával kapcsolatban elrendelt **rendőri felügyelet alá helyezéseket a mai napon megszüntették.**

Az MTI munkatársa ezzel az intézkedéssel kapcsolatban kérdést intézett vitéz **Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszterhez,** aki a nyilvánosság számára a következőket közölte:

— A Törvénytár ma megjelent számában **kihirdetést nyert »Az** állami rend megóvása végett szükséges büntetőjogi rendelkezésekről, valamint az egyesülési szabadságok ellen elkövetett visszaélések megtorlásáról" szóló két uj törvény. **Ezek a törvények a kor-**

Fürdőruháink
olcsók, szépek, jók!
Benyáts ÁRUHÁZ

mánynak az eddiginél hatékonyabb eszközöket bocsátanak rendelkezésére, hogy minden rendbontó kísérlettel szemben eredményesen léphessen fel. Szükségtelennek tartottam tehát bizonyos korábban tett preventiv rendőri intézkedések további fenntartását. Mint már a parlamentben is kijelentettem, a kormány az állam és a társadalom nyugalmának s biztonságának fenntartásához fűződő érdekfonta keretek között nem kívánja az eszmék nyilt küzdelmét megakadályozni — feltéve, ha ezek az eszmék sem célkitüzésükkel, sem pedig propagálásuk módozataival, illetőleg eszközeivel nem irányulnak, vagy hatásukban nem vezetnek felforgatásra, mert nem törvényellenesek. Nyomatékosan figyelmeztetek azonban mindenkit arra, hogy azokat a kereteket, melyeket az előbbiek szerint az eszmék küzdelmében a kormány betartani és betartatni fog, semmi körülmények között nem engedem átlépni és már az ideirányuló kísérleteket is csirájukban meg fogom akadályozni. A törvény legteljesebb szigorát fogom tehát alkalmazni, különösen bármilyen célzatu, titkosan folytatott földalatti szervezkedéssel s propagandával szemben s ugyanigy fogok eljárni azokkal a nyiltan müködő pártokkal, egyesületekkel, vagy szervezetekkel szemben is, amelyek, vagy amelyeknek vezetői ilyen földalatti szervezeteket vagy propagandát használnak fel céljaik szolgálatára, vagy ilyen földalatti mozgalommal összeköttetésben állanak.

Milyen pártnak nem lehet tagja köztisztviselő, vagy közalkalmazott

Budapest, május 28. (MTI.) A miniszertanács szombaton foglalkozott azokkal a rendelkezésekkel, amelyek az egyesületi tagságra vonatkozó rendelkezések ellen vétő köztisztviselők és egyéb alkalmazottak fegyelmi felelősségre vonásáról kiadott 3400—1938. M. E. sz. kormányrendelet értelmezésével, illetőleg végrehajtásával kapcsolatosak és az egyes miniszteriumok, valamint az alájuk rendelt összes közhatóságok számára az alábbi utasítást adta ki:

Köztisztviselők, vagy más közszolgálati alkalmazott nem lehet tagja olyan pártnak, amely

1. a párttagok részére olyan megkülönböztető öltözetet, vagy öltözködési módot rendszeresit, amely egyenruha látszatát kelteni alkalmas, avagy a párthoz való tartozást szembetünően kifejezésre juttatja;

2. akár nyilt, akár titkos úton folytatott propagandával, álhirek terjesztésével, célzatos hirkeltésekkel a tekintélyek megingatására az építőmunkához szükséges társadalmi nyugalomnak és fegyelmezettségnek megzavarására törekszik, vagy ha e propagandája hatásaiban ide vezet;

3. olymódon folytatott szóval, vagy irásban propagandát, hogy az a tömegszenvedélyek, vagy általános nyugtalanság kihivására alkalmas.

A Szálasi pártnak nem lehet tagja köztisztviselő

Budapest, május 28. A Nemzeti Szocialista Magyar Párt Hungarista mozgalom vezetői az egyesületi tagságra vonatkozó rendelkezések ellen vétő köztisztviselők és egyéb alkalmazottak fegyelmi felelősségre vonásáról kiadott kormányrendelet megjeleésével kapcsolatban egy napilap május 24-i számában azt a közlést tette, hogy tagjaitól a jelentkezés alkalmával sem fogadalmat, sem esküt nem vett ki s erre senkinek megbízást nem adott, amiből a közlés azt a következtetést vonja le, hogy bárki, tehát köztisztviselő, közalkalmazott is tagja lehet a pártnak.

Az MTI munkatársa a Nemzeti Szocialista Párt Hungarista mozgalom vezetőségének ezzel a közlésével kapcsolatban illetékes helyen a következő felvilágosítást kapta:

— *Megállapitást nyert, hogy a köztisztviselőknek és más közszolgálati alkalmazottaknak a pártban való résztvétele beleütközik a 3400—1938. M. E. sz. kormányrendeletbe, mert a Nemzeti Szocialista Magyar Párt Hungarista mozgalom tagjaitól olyan belépési nyilatkozatot kiván, amely az emlitett kormányrendelet rendelkezéseivel minden kétséget kizáró módon ellentétben áll.*

Fehér cipő
Szandalett
Strandcipő
Megbizható minőség! Olcsó ár!
Hatalmas választék!
KONTSEK KFT. cipőüzletébe
Kossuth u. 5.
Takarékosság tagja.

Könnyü nyári ingek
Formosa, Sisol, Panama KALAPOK
Valódi angol vásznak finom választékából
tegye Ön is kellemessé a nyári viseletét
Dr. Varga uridivattól

Egy hónapra betiltották a Pesti Naplót

Budapest, május 28. (MTI) A m. kir. belügyminiszter a Budapesten Mester Sándor felelős szerkesztésében megjelenő Pesti Napló c. napilap további megjelenését és terjesztését az ország érdekeit veszélyeztető, a lap folyó évi május hó 28-án megjelent számának vezetőhelyén közzétett közleménye miatt **egy hónapi időtartamra (azaz folyó május 29-től junius hó 27-ig bezárólag) betiltotta.**

Betiltották a PalotaiKurirt

Budapest, május 28. (MTI) A m. kir. belügyminiszter a Rákospalotán Bitskey Emil felelős szerkesztésében és kiadásában megjelenő Palotai Kurir c. időszaki lap további megjelenését és terjesztését az ország érdekeit veszélyeztető és a lap folyó évi május 19-én, valamint e hó 26-án megjelent számában közzétett közleményei miatt betiltotta.

(A „Palotai Kurir" mint az egyik nyilaspárt orgánuma szerepelt.)

A pitsburgi szerződést bemutatták Hlinkának

Prága, május 28. A pittsburgi szerződés eredeti példányával hazatérő tót küldöttség megérkezett Rózsahegyre, *Hlinka páternek, a tót önkormányzati mozgalom vezérének lakóhelyére.* Hlinka a lelkészi lakban fogadta a küldöttséget s *átvette a pittsburgi szerződés eredeti okmányát s megállapította az aláirások valódiságát. Hlinka azután elolvasta az elhunyt Masaryk elnöknek azt a levelét, amelyben 1929-ben a pittsburgi szerződés érvényessége ellen foglalt állást.*

Husek József, a tót küldöttség egyik tagja, aki annakidején szintén aláírta a pittsburgi szerződést, kijelentette, hogy *a mai tótok épp olyan hüen állanak a megállapodások mellett, mint 1919-ben, amikor aláírták.*

Külföldi úrlovasok a Hortobágyon

Szombaton délben külföldi úrlovasok csoportja érkezett a Hortobágy pusztára. Előzőleg Debrecenben voltak és megtekintették a város nevezetességeit. Az Országos Gazdasági Egyesület rendezte meg a távlovaglást melynek legérdekesebb része a debreceni—hortobágyi út. A csárdában igen jól találták magukat a vendégek és ott is aludtak a vendégszobákban. A társaságot **Mindel Rudolf** nyu. huszárezredes vezeti. Négy ausztráliai vendégnek is jönni kellett volna a programm szerint, de az utolsó percben lemondták a túrát.

A Hortobágy megtekintése után a vendégek autón a Margitapusztára mentek át, ahol a csikótornáztatást nézték meg. A vendégek a legjobb hangulatban töltötték a szombat estét a hortobágyi csárdában, ahonnan reggel indulnak tovább Hojdúszoboszló felé. A vendégek között van egy olasz grófnő, olasz tábornok és két angol vendég.

A vendégeket elragadta a puszta csodás szépsége és a csárda magyaros hangulata.

Géppuskákkal üzik rohamra a spanyol vörösöket

A katalóniai fronton a köztársaságiak igen heves támadásokat indítottak a nemzetiek ellen, de a vörösek akciója összeomlott. A fogságba került katonák elmondották, hogy *francia és orosz tisztek vezetik őket és a hátsó vonalakon gép-fegyvereket állítanak fel és azzal kényszerítik őket rohamra.*

Kedvező a vetésjelentés

A földmüvelésügyi miniszterium legutóbbi vetésjelentése szerint az időjárás kissé magas hőmérsékletü volt, csapadék is volt, de a csapadék az ország legnagyobb részében az átlag alatt maradt. A mezőgazdaságra nézve kedvező volt az időjárás és a növényzet szépen fejlődött, különösen a búza, rozs és árpa szép sürü és egészséges.

A tengeri egyenletesen kelt, szépen fejlődik, hasonlóan a burgonya és kerti vetemények. A rétek fünövekedése is kielégitő, a mesterséges takarmányok kaszálását megkezdték.

A jelentés már nem kedvező a gyümölcsökről, mert gyenge közepes, de sok helyen igen gyenge termésre van kilátás. Dióból és mogyoróból lesz a termés a leggyengébb. A szőlők szépen fejlődnek, jó termésre van kilátás.

Vígszinház
Orczy bárónő világhirü regénye nyomán, Korda óriás filmje:
Vörös Pimpernel visszatér
Vitézzé avatás és az Eucharisztikus kongresszus az új magyar híradóban.
Előadások: vasárnap 3, 5, 7, 9,
hétfőn 5, 7, 9.

Meteor Csillár vezet

Piac u. 9. **Szabott árak**

Genfbe magyar delagáció megy a nyolcórás munkaidő ügyében

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal június másodikán ül össze Genfben, hogy megtartsa ezévi konferenciáját. A magyarok részéről nagyobb delegáció vesz részt a konferencián, melyen *a munkások nyolcórás munkaidejének nemzetközi szabályozásáról szóló egyezményt tárgyalják le.* A nyolcórás munkaidő tekintetében az államok legnagyobb része véleményt adott be.

A román gáz- és légvédelem egységesítésére szervet létesített, melynek az egész ország területén működő intézményt alá vetette.

Baukovácz Alfréd világítási vállalati helyettes igazgatót, Molnár Jenő könyvelőt állásától fölmentette a polgármester

Elbocsátották Erdei András osztályvezetőt és állitólag Zsolt Béla műhely vezetőt is — A világítási vállalatnál folyó vizsgálat következménye

Tegnap híre terjedt a városban, hogy a világítási vállalat egyes vezető tisztviselőit azonnali hatállyal felmentették állásuktól. A városházán semmiféle hivatalos közlést erről nem tettek és azt sem közölték, hogy kiket és milyen okból bocsátottak el a vállalat kötelékéből.

Magánúton szerzett információk alapján azonban beszámolhatunk róla, hogy tényleg történtek felmondások a világítási vállalatnál. Mégpedig:

a polgármester Baukovácz Alfréd helyettes igazgató, főkönyvelőt állásától azonnali hatállyal felmentette, illetve egyévi határidővel állását felmondotta azzal, hogy ez idő elteltével Baukovácz nyugellátására nézve a törvényhatósági bizottság közgyűléséhez előterjesztést fog tenni.

Ugyancsak felmentette állásától a polgármester *Molnár Jenő* világítási vállalati könyvelőt, hasonló módon azonnali hatállyal, a felmondási idejét pedig hat hónapban állapította meg és szintén nyugellátása iránt tesz annakidején előterjesztést a városi közgyűlésnek.

Mind a ketten esküt tett vállalati tisztviselők, akiknek nyugdíjjogosultságuk van.

Ugyancsak elbocsátotta a polgármester, illetve felmentette állásától *Erdei Andrást*, az áramszámláló osztály vezetőjét, akinek felmondási ideje három hónap.

Állítólag elbocsátotta a polgármester *Zsolt Bélát* is, a gáz kölcsönkészülékek javítóműhelyének vezetőjét, de erre nézve még bizonyosat nem lehet tudni.

Megrovásban részesültek: *Payer Károly, Papp János, Mangó János, Óvári* esztergályos és *Nagy László* lakatos.

A polgármesteri intézkedés előzménye nyilvánvalóan az a vizsgálat, amely hónapokon keresztül folyt a világítási vállalatnál a felhozott vádak ügyében. Ezt a vizsgálatot dr *Csóka László* tb. h. polgármester folytatta le, majd jelentését beterjesztette a polgármesterhez.

A polgármester — mint értesülünk — maga nem döntött a vizsgálat eredménye folytán, hanem pártközi értekezletet hivott össze, amely a mult héten folyt le zárt ajtók mögött. Az összehivottak becsületszóra titoktartást fogadtak, így arról nem is szivárgott ki semmi. Csak egy bizonyosnak látszik a jelekből, hogy az értekezlet állásfoglalása alapján hozta meg döntését a polgármester.

Miután a vizsgálat anyaga és eredménye egyáltalában nem került nyilvánosságra, arról az ille-

Nagyerdei Vigadóban
szombaton és vasárnap esténkint a teraszon
80 filléres erdélyi flecken
a szabadban felállitott rostról. Cigányzene.

Fűrdő Ruha Kirakatunk
A másik oldalon szemben az üzletünkkel
Minőségek: garantálva **Fasonok: álom szépek** **Araink: mílyen még nem volt**
Havas Harisnyaház **Bádogos ucca 1.**

Uj rendelkezés szerint a közintézmények könyvtárában talált összes régi könyveket Bukarestbe küldik. Ez súlyos csapást jelent az erdélyi magyar történelmi emlékekre, mert a vármegyék, városok kincseit a román fővárosba viszik . . .

Hajduszoboszlói gyógyfürdő ma már európai hirű.
Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő. — Páratlanul eredményes fürdő — ivó — belégző kúrák. — A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78°-os sós, — jódos, — brómos — hidrokarbonátos hévvizei táplálják. 3.000 liter forróviz percenként. — Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Hotel Auguszt Abbázia MAGYAR SZÁLLODA. - Központi fekvés Elsőrangu magyar konyha. - Olcsó árak.
Felvilágositást nyujt magyarul fenti szálloda.

Üzletátvétel.
Fálinkás József csemege- és füszerkereskedő
átvettem Deutsch A. és fia fióküzletét
Péterfia u. 42-44.

Debrecen, Piac u. 16.

Szerdán este lesz a Páll söröző gyöngyörü kerthelyiségének halvacsorával egybekötött ünnepélyes megnyitása

Sörzóna egésznap 30 fill.

Az Eucharisztikus Kongresszus negyedik napja

A pápa áldását küldte — Róma katolikusainak ajándéka

Az eucharisztikus ünnepségek sorozatában festői keretek között tartotta meg a magyar katolikus leányifjúság nagygyűlését az ünnepi csarnokban. Több mint 35.000 leány töltötte meg a csarnokot. *Shvoy* székesfehérvári püspök és *Auguszta* főhercegasszony s *József* főherceg jelentek meg a nagygyűlésen, melyen *Stadler Frida* beszélt a katolikus leány kötelességeiről. Utána *Shvoy* püspök mondott nagyobb beszédet.

A leányok festői jeleneteket mutattak be a szentek életéből dr *Pintér László* lelkész előadása mellett.

Délután tartották meg a harmadik nemzetközi nagygyűlést a pápa követének elnöklésével az ünnepi csarnokban. Háromperces felszólalásokban beszéltek az országok kiküldöttei.

Dél-Amerika, Olaszország, Törökország, Oroszország, Románia, Ujzéland, Litvánia, Portugália, Málta és Svájc követei mondották el üdvözletüket.

Este hat órakor a Várban megjelentek a bokrétás falusi leányok és a kormányzó feleségét köszöntötték.

Délután tartották meg az ünnepi csarnokban a harmadik nemzetközi gyűlést. A pápai Himnusz eléneklése után páter *Bangha Béla* felolvasta Tardini pápai alállamtitkár táviratát, amely válaszul érkezett arra a táviratra, amelyet Pacelli államtitkár a kongresszus alkalmából a pápához intézett. A távirat szövege a következő:

Őszentségét kellemesen érintette az az üdvözlés, amelyet Őmagasságod útján az eucharisztikus kongresszus ünnepségein résztvevő főpásztorok, előkelőségek, papok és hivők hozzá intéztek. *Égre emelt kézzel, szeretettel áld meg benneteket, hogy a szeretetegység és a béke szentsége a hit minden igaz tisztelőjét bőségesen telítse kegyelemmel* és e szentségből merített kegyelem által megerősödve az erényességben minél nagyobb előmenetelt tegyetek.

Az ülés első szónoka *Kállay Tibor* ny. miniszter volt, aki »Az eucharisztia a szeretet köteléke a társadalmi osztályok és nemzetek között« címmel mondott beszédet.

Többek felszólalása után *Olaszország képviselője meleghangú beszédben ajánlotta fel Róma katolikusainak ajándékát a budapesti kongresszus számára, a »Mamartinusi« kereszt hű mását, amelyet a pápa a zarándokok elindulása előtt személyesen áldott meg.*

Serédi Jusztinián hercegprímás olasz nyelven mondott köszönetet az ajándékért.

Szombaton este falusi magyar leányok vonultak fel a királyi vár belső oldalára az ország minden vidékéről, hogy *hódolatuknak adjanak kifejezést a kormányzó felesége, az eucharisztikus kongresszus védnöknője előtt.* A királyi vár balkonján megjelent Horthy Miklós kormányzó feleségével, majd később megérkezett *Pacelli* bíboros is. Több énekszám előadása után *Balogh Eszter* mezőtúri leány üdvözlő szavak kíséretében mezei virágokból kötött csokrot nyujtott át a főméltóságú asszonynak. Utána *Németh János* mondott ünnepi beszédet, amelyben lelkére kötötte a leányokak, hogy az eucharisztikus kongreszus napjainak hangulatát tartsák meg szívükben egész életükre. A Hiszekegy eléneklése után a leányok serege lelkesen ünnepelte Pacelli bíborost, aki megköszönte az üdvözlést, majd pápai áldást osztott.

Gróf *Széchenyi Bertalan*, a felsőház elnöke és *Kornis Gyula*, a Ház elnöke szombaton este a parlament épületében fényes estélyt adott a nemzetközi eucharisztikus kongresszus tiszteletére. Az estélyen mintegy 1500-an vettek részt.

Félkilenc előtt gördült az oroszlános kapu elé *Pacelli* bíboros, pápai legátus gépkocsija. A kupolacsarnok bejáratánál a két házelnök fogadta Pacelli bíborost, akit ezután sorra üdvözöltek az állami főméltóságok.

Vasárnap délelőtt 9 órakor lesz

a legátusi mise a Hősök terén, melyen 500.000 ember vesz részt. A Hősök terén hangzik el pápa rádiószózata és áldásosztása.

Délután négy órakor a bezáró körmenetet tartják meg.

A Szent István-év hétfőn kezdődik azzal, hogy a Szent Jobb a Kúria díszcsarnokából körmenettel indul a Hősök terére. Onnan a nyugati pályaudvarra, ahonnan az aranyvonat Esztergomba viszi a Szent Jobbot, majd Esztergomból tovább viszik Székesfehérvárra.

Református központi elemi iskola

A református központi elemi iskola szeptember elsején megnyilik a Baltazár Dezső (Füvészkert) uccai iskola épületében. A nyár folyamán az épületben megfelelő átalakitásokat fognak végezni. Az épület falai 1.50 magasságban olajfestékkel festetnek át. 17 méteres tornaterem képeztetik ki. Az országos testnevelési szakfelügyelőség a napokban fog a tornaterem berendezéséről az egyház vezetőségével tárgyalni. A papir, agyag, fa, általában a slöjd munkák végzésére külön terem fog szolgálni. A játékos testnevelésről, az intenzivebb zeneoktatásról is gondoskodás fog történni. A német nyelv elemeit is tanitani fogják az iskolában megfelelő óraszám mellett.

Ez iskolába a város bármely területéről be lehet iratkozni. Egész évre 25 P-t kell fizetni felszerelési hozzájárulás cimén. A hozzájárulási dijat havi 2 P 50 filléres részletekben is lehet fizetni.

Az egytől a negyedik osztályok fognak az épületben elhelyezést nyerni.

Jelentkezni már is lehet az iskola igazgatójánál.

A rendes beirások junius 11., és 13-án tartatnak meg.

Hungária filmszinház

MA, VASÁRNAP délután 3, 5, 7, 9 órakor és HÉTFŐN délután 5, 7, 9 órakor utóljára a

„SZERELMI RIPORT“

mulatságos vígjáték:

LORETTA YOUNG és TYRONE POWER főszereplésével.

Jön: HELÉN DOKTORKISASSZONY!!

Az Apollóban

MA, VASÁRNAP délután ½3, ½5 ½7, ½9-kor utóljára: a nagysikerü MAGYAR VIGJÁTÉK: a

„120-as tempó“

Főszerepben: KABOS és MURATI LILI.

Híradó!

Pünkösti kirándulásra AUTOSYPHONT vigyen magával. Beszerezheti a a képviseletnél Szent Anna u. 5.

Hires szépasszonyok

megesodált arcbőrüket a régen bevált

nagyenyedi

Kovács krém

használatával érték el. Eltüntet minden szépséghibát, az arc feltünően üde, bársonysíma lesz.

Elismerő levelek a világ minden részéből.

Éjjeli használatra kék csomagolás (zsíros). Nappali használatra sárga csomagolás (száraz).

Figyeljen a védjegyre!

Felborult a jegeskocsi, kocsisa leesett és gerincét törte

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap a Péterfia ucca 53. számu ház előtt.

Szabó Károly 15 éves, Fülöp u. 29. szám alatti lakos, aki Pollák jéggyárosnál van alkalmazásban, mint napszámos, még szombaton hajnalban elindult a jegeskocsival munkájára. **A Péterfia ucca 53. sz. előtt a jegeskocsi bal hátsókereke kiesett s a kocsi hirtelen felborult. Szabó Károly olyan szerencsétlenül zuhant le a kocsiülésről, hogy alákerült a kocsinak és gerinctöréssel maradt fekve a földön. Sulyos sérülésével a mentők a klinikára szállitották. Állapota válságos.**

A szerencsétlenségről jelentést tettek a rendőrségnek, **ahonnan dr Csige Sándor rendőrkapitány szállt ki a klinikára, hogy Szabó Károlyt kihallgassa. A szerencsétlenül járt fiatalember azonban az esti órákig nem tért magához.**

Állitólag a szerencsétlenséget az idézte elő, hogy a tulságosan vékony, valószinülege **kikopott tengelyre Szabó Károly rongyokat csavart s azzal pótolta ki,** nehogy **meglazuljon.** A rongy azonban „elcsöndött" és a kerék kihullott. Ezt azonban a nyomozás eddig nem erősitette meg.

Pollák jeges felborult kocsija.

Robbanás gyakorlat közben

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Baján az egyik honvédalakulat gyakorlata közben robbanás történt. *Dercsényi Aladár százados súlyosan megsebesült, Szila Sándor törzsőrmester pedig életét vesztette.* A szerencsétlenség okának felderitésére a vizsgálat megindult.

A frontharcosok pünkösdi táborozása

A Frontharcos Főcsoport az idén is megrendezi hagyományos pünkösti táborozását a Nagyerdőn. Pünkösd hétfőjén zenés ébresztőt, majd felvonulást tartanak. Zárt menetben vonulnak a frantharcosok a Nagyerdőre, ahol egésznapos mulatság lesz. Külön nyilt színpadot állítanak fel, melyen előadásokat tartanak. Délben tábori ebéd, majd este nagyszabású táncmulatság. Az ebédre jegyek 80 filléres árban már válthatók a Frontharcos Otthonban.

— **Hasműtétek utáni időszakikban** a régóta bevált, tisztán természetes **Ferenc József** keserüvíz kitünő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhígítja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

AZ ÖSSZES **KÖNYVNAPI** UJDONSÁGOK kaphatók és vételkötelezettség nélkül megtekinthetők a „MÉLIUSZ" könyvkereskedésben.

— *Az Ipartestület elnöksége ezuton hozza* az ügykereső közönség tudomására, hogy az Ipartestület — épp úgy, mint a városi és megyei közhivatalok — e hó 30-án, hétfőn — tekintettel az Eucharisztikus Kongresszusra — nem tart hivatolos órát.

Enyhült a cseh válság, ujabb tárgyalás indult

Kiszélesitik a határmenti tilalmi sávot

Prága, május 28. A szudétanémet párt sajtóirodája közli, hogy **Kundt és Peters képviselők szombaton folytatták Hodzsa miniszterelökkel azokat a tárgyalásokat,** amelyeket május 23-án Henlein Konrád kezdett meg. A legsürgősebb időszerü kérdések tárgyalása után **megállapodtak a tárgyalások folytatásának fontosabb részleteiről.**

Mint a Reuter iroda **Prágából** értesül, a cseh kormány rövidesen 3.5 mérföldről **6 mérföldre emeli a határmenti tilalmi sáv szélességét, amely felett még cseh hadirepülőgépnek sem szabad elrepülni.**

Hodzsa és a szudétanémet párt vezetői között lefolyt megbeszéléseket, — tekintettel a helyzet kényességére — **sürü titoktartás homálya fedi, de** a Reuter iroda sze-

Balogh Mária és Müller János lakodalma az Angol Királynőben.

Vásároljon!!

Mert

előnyös lehetőséget nyujt

a

KLEIN DIVATHÁZ!!

Néhány tájékoztató ár:

Mintás crepe de chine, nagy választékban	1·82	Fahéncs szép mintákban	2·28
Divatpettyes fahéncs	1·68	Csikos divatpiqué	1·68
Csikos flamisol	1·98	Duplaszéles Resista	1·98
Mintás flamisol	1·95	„Goldberger" Strand karton	0·98
Divatcsikos selyem (müselyem fonál)	1·98	Divatcsikos strand karton	0.98
Divatchantung	2·80	Jó mosó csikos vászon	0.98
Cloqué, costümre, vagy ruhára	3·60	Divatcsikos ruhavászon	1·28
		Maradékok nagyon olcsón	

Hernyóselyem imprimée P 6·50

Nyári divatujdonságok

Eredeti francia hernyóselyem impriméek, tiszta selyem chantung kelmék, csipkeszövetek a legnagyobb választékban olcsó árak mellett.

Kedd
reggel nyilik
RÓNA NÁNDOR
kizárólagos kötöttáru és harisnya
szaküzlete
Piac-utca 46
szám alatt
Várjon bevásárlásával.
Kiváló márkázott minőségek.
Szolid olcsó szabott árak.

rint már is biztató jelnek tekinthető, hogy a megbeszélések tovább folynak.

Berlin, május 28. **Villiam Strang, az angol külügyi hivatal középeurópai osztályának vezetője szombat délután félnégykor szigoruan rangrejtve Berlinbe érkezett. Megérkezése után azonnal az angol nagykövetségre hajtatott.**

Prágából jelentik a Német Tinek: A cseh nemzetvédelmi minisztérium a következő közleményt tette közzé: **„Felhivjuk a lakosságot, ne közledjék katona tárgyakhoz é őrtálló katonákhoz, nehogy balesetek és szerencsétlenségek történjenek."**

Szudétanémet körökben a közleményben többek között a következő megjegyzést fűzik: A szudétanémet vidékekről érkezett jelentések mindenesetre arra vallanak, hogy a nemzetvédelmi miniszter figyelmeztetése nem egészen alaptalan, mert a katonaság magatartása sok esetben valóban olyan, hogy mindenkit, aki katonai tárgyak, vagy őrszemek közelébe kerül, életveszélyben forog. Ahelyett tehát, hogy gondoskodás történnék a szolgálatot teljesitő katonaság megfegyelmezéséről, most ismét a fegyelmezett magatartású szudétanémet lakosságot éri újabb nyomás.

Debreceni Helyi Vasut Rt.
HIRDETMÉNY

Ertesitjük a t. Utazóközönséget, hogy folyó hó 30-ától, hétfőtől kezdve további intézkedésig a Máv p. u.—nagyerdei vonalon az „1" és „2" iránytjelző számmal ellátott kocsik **csak 8 ó 15 p-től kezdve közlekednek. Reggel a kivonulástól 8 ó 15 p-ig minden villamosvonat „1" iránytjelző számmal ellátva, a Vilmos császár körúton át fog közlekedni.**

Az üzletigazgatóság.

x 75 évig adott — egyszer kér a Városi Dalegylet: menjünk el a június 12-iki hangversenyre!

A Tiszántúli Teniszkerület csapatbajnoksága

Szombaton kezdődött meg a tiszántúli tenniszkerület csapatbajnoksága. Szép játszmákat láthatott a közönség. Nagyobb meglepetés nem adódott.

Eredmények:

Bihari TVC—DEAC 4:2. Kovács BTVC győzött dr Baffy ellen 8:6 2:6 7:5. Miskolczy Barna dr BTVC dr Farkas Andor DEAC ellen 0:6 6:1 8:6, — Kovács—Szepesházy BTVC a Baffy, Farkas pár, dr Miskolczy, dr vitéz Nadányi pár a Demény Pataki pár ellen, mig a DEAC győzelmét Pataky Károly révén — győzött Szepesházy ellen 6:3 8:6 — és Demény Géza révén, aki vitéz dr Nadányi ellen nyert 6:4 6:3 — szerezte meg.

Kisvárdai UE—Nyíregyházi LTC 5:1 Várady, Brenner KUE nyert Losonczi ellen 4:6 6:0 6:3, Rochlitz, Radvánszky dr ellen, Thuránszky Korompay II. ellen, Várady—Brenner Hadnagy pár a Losonczi báró Vay pár és Thuránszky dr Vargha pár a Radvánszky dr Korompay II. pár ellen, mig a NyTVE egyetlen göyözelmét báró Vay Miklós révén szerezte, aki Hadnagy Domokost győzte le 6:2 5:7 6:4 arányban.

Kisvárdai UE—DEAC 4:2. Várady Brenner győz dr Baffy ellen 6:3 6:2, Vajna dr Farkas ellen 6:3 6:4. Hadnagy Demény ellen 8:6 6:2. Várady Hadnagy pár a Baffy Pataky-pár ellen 6:4 8:6, mig a DEAC győzelmét Pataky révén szerezte, aki győzött Thurászky ellen 9:7 6:4 és győzött a dr Farkas Demény pár a Rochlitz Vargha dr KUE pár ellen.

DEAC—Nyíregyházi LTC 5:1. Baffy dr nyert Losonczi ellen 6:2 6:1, dr Farkas Radvánszky dr ellen 7:5 6:1, Pataky Károly Marsay ellen 6:2 6:0, nyert a Baffy, Pataky pár a Radvánszky Marsay pár ellen 6:3 6:1, mig az egyetlen nyiregyházi győzelmet báró Vay Miklós szerezte, aki Demény ellen nyert 6:3 3:6 6:3.

Bihari TVC—nyregyházi LTC 3:3. Erős, nagy küzdelem. Kovács nyert Losonczi ellen 6:3 4:6 6:1, vitéz dr Nadányi János Marsay ellen 7:5 0:6 6:3, Kovács vitéz Nadányi János a Losonczy Marsay pár ellen 6:0 6:0, mig a nyiregyházi győzelmek igy alakultak: dr Radvánszky nyert Szepesházi ellen 6:3 8:6, báró Vay Miskolczy Barna ellen 6:4 6:3, báró Vay dr Radvánszky pár a Miskolczy, Szepesházi pár ellen 10:8 6:4.

DEAC—Mátészalkai TK 6:0.
KUE—MTK 6:0.
Bihari TVC—MTK 6:0. (Mátészalka feladta).

A pontverseny állása: KUE 6 pont, Bihari TVC 5 pont. DEAC 4 pont, Nyíregyházi LTC 3 pont, Mátészalkai TK 0 pont.

Ma vasárnap délelőtt 9 órakor lesz a döntő, a Kisvárdai UE és Bihari TVC között, ekkor dől el, melyiké lesz a bajnokság.

A hölgycsapatbajnokságban eddig egy mérkőzés volt: **DEAC—Kisvárdai UE 3:0.** A DEAC kitünő és egyre szebben fejlődő fiataljai sorra nyertek. Darkó Irénke DEAC, Kubinyi Magda KUE 6:3 6:2. Papp Jutka DEAC, Uray Ilonka KUE 6:2 6:3, Szkenderovich Hanna DEAC, Komáromy Piri KUE 3:6 6:1 6:1.

Ma vasárnap délelőtt lesz DEAC—DVSC, délután a DVSC—KUE hölgycsapatbajnokság. A verseny a DEAC pályán van.

A mérkőzés iránt nagy az érdeklődés és bizonyára a vasárnap délelőtti játszmákat is nagy közönség nézi végig.

KERÉKPÁR SOLTÉSZ
legkisebb részlet
legnagyobb választék
leghosszabb kihitelezés
legjobb minőség
Kálvin-tér 2

SZÍNHÁZ

A Thália Kamaraszinház műsora:

Május 29-én, vasárnap délután fél 5 órakor: **KÉT LÁNY AZ UCCÁN.** Filléres előadás.

Május 29-én, vasárnap este fél 9: **ÖRÖKIFJU.** Ujdonság, Debrecenben először.

Május 30-án, hétfőn este, negyedkilenc órakor: **KÖNNYÜ A FÉRFIAKNAK,** ketten egy jeggyel. A legdrágább hely 90 fillér.

Május 31-én, kedden este negyedkilenc órakor: **VÁLÓPERES HÖLGY.** A legszellemesebb vígjáték, ketten egy jeggyel. A legdrágább hely 90 f.

Június elsején, szerdán negyedkilenc órakor: **VÉGRE EGY URIASSZONY.** Remek vígjáték.

János

A Thália Kamaraszinház bemutatója.

A komornyikból lett képviselő története, Bus Fekete darabja, a szinte virtuózitásig tökéletes színpadi mesterember kétségtelenül hatásos munkája. A Thália Kamaraszinház együttese remekelt. Miskey rendezése igen bravuros és a gróf alakjában fölényes művészete, humorrá tisztult életszemlélete, számos hatásos jelenetet visz szinre. János szerepében a kitünő Szirmay György egyik legjobb alakitását produkálta. Nagyon jó Polgár Margit és Kondor Erzsi. Deák Ferenc tökéletes művészettel oldja meg a feladatát. Egy fajankó komornyik szerepében remekel Besse s jól egészíti ki az együttest Miskey Viktória. — A közönség melegen tapsolta a kitünő szereplőket.

—o—

Horváth Árpád megtartja a Csokonai színházat

Budapestről hirt kaptunk és közöltünk arról, hogy *Horváth Árpád* nem adott be kérelmet a koncesszió kiadása iránt. A közleményt olvasta Horváth Árpád is és mint közli velünk, nagy csodálkozással vette tudomásul ezt a hiresztelést. Szó sincs arról, hogy ő a Csokonai-színházat, amelyet nagy lelkesedéssel vett át és amelybe nagy anyagi befektetéseket eszközölt, itt akarná hagyni. Tisztán csak arról van szó, hogy *az ő koncesszió kérelme technikai okokból csak a következő tanácsülés elé kerül, egyébként nem ő az egyedüli igazgató, akinek kérelmét csak a legközelebbi ülésen tárgyalják.*

Mátra pensió Parádfürdő
magaslati üdülő és gyógyhely, hideg-meleg folyóvízzel, villanyvilágitással; diétás étkezés kivánatra. Prospektust küldünk

Davis Cup

Budapest, május 28. Szombat délután folytatták a margitszigeti MAC pályán a német—magyar Davis Cup teniszmérkőzést a félbeszakadt Gábory—Metaxa mérkőzéssel, amelyben Gábory 7:5, 6:4, 4:6, 2:6, 6:4 arányban győzött. A mérkőzés állása ekkor 1:1 arányú döntetlen volt. Nagy érdeklődés várta a páros játékot, a német Hengel—Metaxa pár négy szettben 5:7, 6:1, 8:6, 6:3 arányban nyert a magyar Asbóth—Dallos együttessel szemben. A második nap tehát Németország vezet 2:1 arányban.

! Ujdonság !
Nálunk kapható a legujabb
„POROSA"
csoda GUMIFÜZŐ. Világszabadalom!
Vitárius és Szénássy
Kossuth utca 2. szám.

Debreceni Helyi Vasút.
HIRDETMÉNY.

Abból az alkalomból, hogy folyó hó 29-én, délelőtt a hősök emlékünnepélyét, délután uedig a katonai sportünnepélyt a Stadionban rendezik meg, előreláthatóan többezren mennek ki villamoson, ezeket az ünnepségeket látogató közönség részéről felmerült kivánságnak megfelelően a város vezetőségének hozzájárulásával e napon délelőtt 9.20 órától 10.20 óráig és 14.50 órától 16.15 óráig, tehát addig az ideig, amig az ünnepélyekre a közönséget kiszállítjuk, a fővonalon közlekedő összes kocsikat „2" iránytjelző számokkal látjuk el és azok mind a városi uszodáig közlekednek. A Vilmos császár körút elejétől (Simonyi úti sarok) az egyetemi klinikáig és onnan vissza pedig 5—6 percenként külön ingakocsit járatunk és igy a Vilmos császár körútra a klinikák felé kimenő, vagy a Vilmos császár körútról a városba bejövő utasoknak a Simonyi út és Vilmos császár körút sarkán át kell szállaniok. Az egyetemi klinikák és a városi uszoda között a közlekedés ezidő alatt szünetel.

Debrecen, 1938 május 28.

Az Üzletigazgatóság.

HIRDETMÉNY. A Debrecen sz. kir. város erdőségeiben az 1938. év folyamán házikezelésben gyüjtendő elsőrendű leveles por és kocsánymentes zöld színűre száradt préseletlen csalán mennyiség értékesítésére f. évi június hó 4-én délelőtt 10 órakor Debrecenben a Városháza kistanácstermében nyilvános szóbeli és irásbeli versenytárgyalást fogok tartani. Előrelátható csalánmennyiség kb. 300 q. Irásbeli ajánlatok »Ajánlat csalánlevél megvételre« felirattal 1938 június 4-én délelőtt 9 óráig hozzám címezve a közigazgatási iktató hivatalba adandók be. A szóbeli árverés, illetőleg az ajánlatok felbontása 1938 június 4-én délelőtt 10 óra a Városháza kistanácstermében. Az árverés részletes feltételei a közigazgatási kiadóhivatalban megtekintendők, esetleg a gazdasági ügyosztály

— **Ülőfoglalkozású egyének, akik idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek,** vegyék a természetes **Ferenc József** keserűvizet egy pohárnyi napi adagokban, esetleg kissé felmelegítve, de mindig reggel éhgyomorra. Kérdezze meg orvosát.

Vásároljon nálunk!

kevés pénzért divatosat szépet

Mintás crepdechin	1·88	Nyersselyem imprimé	1·98
Divat mintás flamisol	1·98	Mintás divatvásznak	2·28
Mintás emprimé	1·60	Divat strand karton	-·88
Santung sima szinekben	1·98	Mintás ruha vászon	-·98

Egész ruhára is alkalmas selyem maradékok rendkivül olcsón

DÁVID

Piac-utca 44.

Repülőgéptámadás, gyújtóbombák, lángoló város, gázveszély ma délután a Stadionban

A nagyerdei stadionban tegnap délután volt a sportünnepély főpróbája. Az ünnepély gazdag és változatos programjának kiemelkedő része a légvédelmi bemutató, melyet a m. kir. debreceni 6. honvéd vegyesdandár légvédelmi parancsnoksága rendez s annak mintaszerűen tökéletes előkészítése lovag *Malinovszky Alfréd*, a 6. vegyesdandár légvédelmi parancsnokának s a mentési rész a debreceni tűzoltóparancsnokságnak érdeme, ahol *Roncsik Jenő* főparancsnok és *Jakobinyi József* tűzoltótiszt elismerésreméltó hatalmas munkát végeztek.

A főpróbán már tökéletes pontossággal lejátszódott a lélegzetelállitóan izgalmas légvédelmi bemutató minden fázisa. A feltételezett helyzet: háborús viszony egyik szomszédos állammal. Légvédelmi készültség el van rendelve. Előkészületek gondosan megtéve. Figyelő őrség felállítva s kémleli a légteret, nem-e jelennek meg ellenséges repülőgépek?

Aztán hirtelen feltűnik az égen két ellenséges repülőgép. Pillanatok alatt működésbe lép a figyelő őrség és értesitik a légoltalmi hírközpontot. A következő pillanatban szirénabúgás sikolt fel... megadták a légvédelmi riadójelet... A stadion hátterében a tűzoltólaktanyában készült nagyszerű városdiszlet mögött egyszerre minden mozgás megszűnik. Pillanatok alatt kihal az élet, a lakosság eltűnik. A légoltalmi segédszolgálatra beosztottak helyükre mennek. Feltünnek az ellenséges repülőgépek, feszült csend s egyszerre megszólalnak a tűzgépek. Géppuskák tömege igyekszik lelőni az ellenséges gépeket. Megkezdődött a légelhárítás.

Közben a repülőgépek gyujtóbombák tömegét zúdítják a városra. Pillanatok alatt lángbaborulnak az épületek. Szalma- és szénakazlak égnek, a láng vérvörös kígyókban kúszik az ég felé. Hátborzongatóan tökéletes légi támadás. Közben az egyik ellenséges gépet sikerül lelőni a légelhárítóknak s az lángokban zuhan a földre. Az égő házak között megjelennek a légoltalmi segédcsapatok és megkezdik munkájukat. Megjelennek gépkocsijaikon a tűzoltók s hatalmas vízsugár ömlik az égő épületekre. Közben, mivel gázveszélyt is jeleztek, megérkezik a gázfelderítő járőr és gumiruháikban, gázálarccal végigjárva a terepet, megjelölik a fertőzött helyeket. A mentők a sebesülteket elszállítják. Izgalmas, szörnyű óra nyomasztó atmoszféráját éli át a közönség, míg aztán boldogan, mint egy felszabadult lélek nevetése, újból felsikolt a sziréna, jelezve, hogy elmúlt a veszély.

Debrecen felett elviharzott a légi támadás, de a közönségnek ma délután a stadionban hátborzongatóan érdekes jelenetekben lesz része. (?)

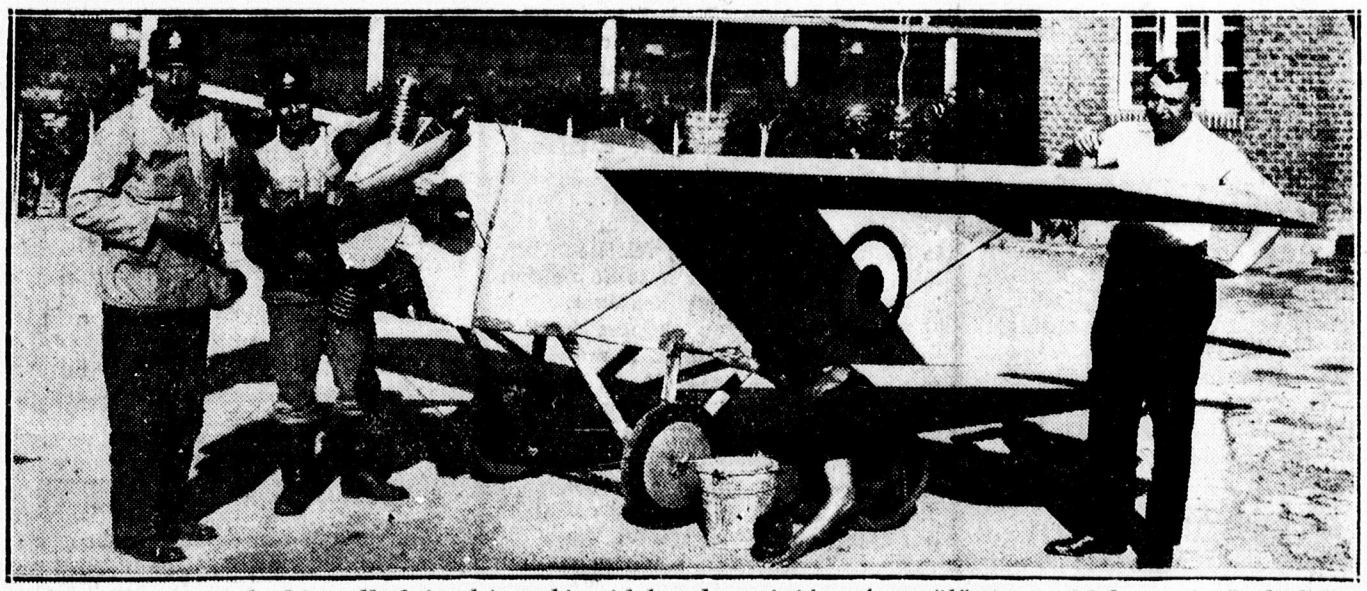

A repülőgép, mely kigyullad és cég a légvédelmi bemutatón. A repülőgép a debreceni tűzoltólaktanyában készült teljesen.

UJ TYPUSU **KERÉKPÁROK**

legelőnyösebb beszerzési forrása:

FÖLDES SÁNDOR Püspöki palota

Wolfner gumik gyári árban.

A mai sportünnepély müsora

A debreceni honvéd helyőrség és a MASz keleti kerülete ma, vasárnap délután 4 órai kezdettel rendezik meg a stadionban nagyszabású sportünnepélyét, amely iránt már is óriási érdeklődés mutatkozik. Az ünnepélyen a szebbnél szebb műsorszámok követik egymást. A honvédség lovasszámai, a kocsihajtás, a jelentő láneverseny, a légvédelmi bemutató, a Dóczi-intézet »harci tánc« bemutatója, a kerület legjobb atlétáinak versenyei, a DEAC hölgycsapatának zenés szabadgyakorlatai, a DTE és a leventék talajtornacsapatának gyakorlatai, a DTE híres libikókás együttesének bemutatói kiemelkedő eseményei a változatos műsornak. Legnagyobb sikere azonban a légvédelmi bemutatónak lesz, amelyen bemutatásra kerül a légvédelmi riasztás, a repülők támadása, a repülőtámadás elhárítása géppuskákkal és egyéb tűzgépekkel s a légi támadás utáni helyreállító munkálatok: tűzoltás, gázfertőtlenítés és első segélynyujtás. A sportünnepely rendezősége gondoskodott arról, hogy minden műsorszám lebilincselően érdekes legyen.

A helyárak igen mérsékeltek, hogy mindenki megnézhesse a ritkán látható szép mutatványokat. Páholy 10 P, páholyülés 2 P, tribün- és korzóülés 1.20 P, I. r. ülőhely 80 fillér, II. r. ülőhely 50 fillér, állóhely 20 fillér.

BIZTOS MEGÉLHETÉST NYUJTANAK a villanyerőre berendezett

ALKA SZEMFELSZEDŐGÉPEK

BÉRELHETI MEGVEHETI

Felvilágositást nyujt

BUDAPEST, V. Szt. István körut 13. Telefon: 119-518.

ALKA tőket gép nélkül is szállitunk.

VILÁGSZABADALOM!

Minisztertanács volt szombaton délelőtt

Szombaton délelőtt 9 órakor *Imrédy Béla* miniszterelnöknél fontos tárcaközi értekezlet volt, melyen résztvettek a miniszterek és jelentést adtak a belügyminiszter és külügyminiszter is. Erről az értekezletről nem adtak ki jelentést.

Tíz óra után rendes heti minisztertanácsot tartottak és megbeszélték a folyó ügyeket. A minisztertanácson *Imrédy* miniszterelnök elnökölt.

A szebeni postán nagy sikkasztások nyomára jöttek és megállapitották, hogy egy év alatt másfél millió lei tünt el bűnös tisztviselők kezén.

Pünkösdre

Harisnyát, soknit, kesztyüt, férfi inget olcsó árban

Petriktől

Szentanna u. 5.

Kistemplomi missziós hetet rendeznek a vasárnap megszentelése érdekében

Nagyjelentőségű akciót kezdeményezett a kistemplomi egyházrész tanácsa, mely elhatározta, hogy a pünkösd előtti bünbánati hetet különösen kiemeli és megszenteli azzal, hogy »Kistemplomi missziós hét« címen előadássorozatot rendez a vasárnap megszentelése érdekében.

A kibocsátott programban a rendezésről ezeket mondják:

El akarjuk mondani Debrecen Református közönségének, hogy lelki megújhodásunk, társadalmi és nemzeti talpraállásunk kiinduló pontja a vasárnap megszentelése. Megbékél a lelkünk, megfrissül egész valónk, ha Istenünk határozott útmutatására: komolyan vesszük és megszenteljük a vasárnapot.

A Kistemplomi Missziós Hét érdekében kitűnő s az eszméért lelkesedő előadókat sikerült megnyernünk, kik egy egész héten át szellemi kincseik legjavát fogják nyujtani. A hét programja úgy alakul, hogy naponta, a délutáni ötórás kistemplomi istentiszteletek keretében, rövid bevezető áhítatokat tartunk, melynek végeztével ugyanott a templomban elhangzanak a nagy kérdést különböző oldalról megvilágító szakelőadások, a következő sorrendben:

Vasárnap, május 29-én: A vasárnap megszentelésének bibliai alapjai. Előadó: Szele Miklós vallástanár.

Hétfő, május 30-án: A vasárnap megszentelése az Isten házában. Előadó: Uray Sándor kistemplomi lelkész.

Kedd, május 31-én: A vasárnap megszentelése miszióval. Előadó: Nagy István diakonisszaitézeti igazgató-lelkész.

Szerda, június 1-én: A vasárnap megszentelése orvosi szempontból. Előadó: dr. Papp Zoltán orvos, egyetemi magántanár.

Csütörtök, június 2-án: A vasárnapi munkaszünet. Előadó: Musza Ferenc okl. református lelkész.

Péntek, június 3-án: A vasárnap megszentelésének kulturális vonatkozásai. Előadó: Dr. Lükő Gábor egyházrészi tanácsos, a Déri Múzeum h. igazgatója.

Szombat, június 4-én: A vasárnap és a magyar jövendő. Előadó: Dr. Kondor Imre egyetemi könytári tisztviselő.

*

Alkalmat kívánunk nyujtani arra, hogy *az előadók és a hallgatók gondolataikat kicserélhessék.* Ennek az lesz a módja, hogy *az eszmecserében résztvenni óhajtók gondolataikat vagy kérdéseiket egy papirlapra feljegyzik, azt egy gyüjtőkosárba elhelyezik s az illető előadó aznap vagy másnap az előadás végén válaszol a hozzá intézett kérdésekre.*

Hozzuk magunkkal családunk tagjait!

Nagy szeretettel várjuk az ifjúságot, fiúkat és leányokat, a most konfirmálókat.

Konfirmáció a Kádár-dülőn

Vasárnap van. Dülőútakon, szárba szökkent búzavetés között, napsütéses légben terjengő édes szénaillat simogatja az istentiszteletre igyekező férfiakat, asszonyokat, gyermekeket. Naptól esőkolgatott barnapiros arcú kisfiúk, kisleányok részesülnek ma első úrvacsorában, majdnem kétszázan.

Templom itt nincsen, sem ülőpadok, az iskola udvarán, a szabad ég alatt állanak a hívek. A természet nagy temploma, mint átlátszó kék üvegharang körös, körül a földet érintve öleli át az Isten adta kedves gyermeksereget, a zöld mező e színes szép virágait. Nincs templom, mégis szíveket vonz e helyre is a szent Nagy-Mágnes, az Ur Jézus, mert Ő itt is jelen van, jóltudjuk. És vonz az ige szava, az igehirdetés, mely után szomjuhozó lélekkel vágynak a lelkek, »mint a szép híves patakra a szarvas.«

Mint egykor az apostolokra a tanítványok, úgy néznek az igehirdetőkre a gyermekek, a kis tanítványok. Tágranyilt szemükben értelem lángol, a lélek lángja, mely erzést és erőt önt szivükbe.

Komolyak, szelídek, illedelmesek Napsugártól átitatott csillogó szemükből boldog igéretet olvasunk, mert ők vannak hivatva jóvá tenni a mult mulasztásait, csakis általuk újulhat meg a földön minden s lesz szebb és jobb élet.

Ezekben a sugaras égi percekben, — miután vallást tettek hitükről és az Ur asztalához járultak, megérezték Isten végtelen kegyelmét, a megbocsátásnak fenséges, hatalmas, felemelő erejét, az örök élet üdvösségét nyerték jutalmul az Ő szent Fia, Jézusunk érdeméért!

Hat palástos lelkész, az Ur hű szolgája tette kezét áldólag fejükre egyen-egyenként, így bocsátották el őket a felnőttek közé, szolgálni az Ur dolgait. Könnyes szemű édesanyák, meghatott édesapák hálatelt szívvel imádkoztak értük s lélekben a földig hajoltak ezért a megért örömért. Hálát adtak boldog szívvel, a zsenge ember palántákért, a gyermekáldásért.

Kis, fehéren világító tanyák állanak két oldalt sorjában a kádárdülői út mellett a zöld búzatáblák között. Az útszélén árok húzódik s akácfák szegélyezik és kövér tavaszi friss fű borítja most. Tiszták a búzavetések, nincs benne konkoly, sem kék búzavirág, szarkaláb. A tizenkét kilométeres úton egyetlen szál pipacsot láttunk az árokparton.

Itt járják a hit útját az apostolok utódai, a tanyai lelkészek, a kisgazdák és bérlők világában, lelkesen, lankadatlanul, készséggel, alázatos szívvel, hittel, napsütésben, viharban, sárban, hóban. Együtt vetik a magot a búzát vetőkkel, hogy ők is tiszta búzát arat hassanak; hogy egyszer igazán: jöjjön el a Te országod már jó Atyánk! mert Te vagy a fekete éjszakában a hívő, biztató Fény, egyedüli Reményünk. Te, ki a szívek vizsgálója vagy Uram, tudod, hogy vágynak a lelki közösség után, ők, a tiszta búzát aratók s ha nem is Házat, segítsd meg őket, hogy kis hajlékot építhessenek a Te dicsőségedre! A Te szétszórtan élő hithű magyar néped, kik most pincében gyülnek egybe a Te szent nevedben, pincében, amely nem alagsor és nem pincelakás. Legyenek áldottak ők és azok, kik hozzájuk hajolnak és felveszik gondjukat, terhüket a szétszórtan élő hű lelkeknek.

Dr. Boér Károlyné.

—o—

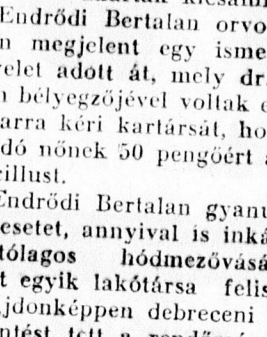

Fényképezőgépek
kedvező fizetési feltételekkel
Takarékosságra
Ungár József
látszerész és fotoszaküzletében
Széchenyi ucca 1. sz.

Névtelen levél szerint gyilkosságra akarták felhasználni a tbc.-bacillust

A »DEBRECZEN« részletesen beszámolt arról a rejtélyes kísérletről, melylyel bizonyos dr. Kovács István nevű hódmezővásárhelyi orvos nevében Endrődi Bertalan debreceni orvostól tbc-bacillust akartak kicsalni.

Endrődi Bertalan orvosnál egy napon megjelent egy ismeretlen hölgy, levelet adott át, mely dr. Kovács István bélyegzőjével voltak ellátva és irója arra kéri kartársát, hogy a sorokat átadó nőnek 50 pengőért adjon át tbc-bacillust.

Endrődi Bertalan gyanusnak találta az esetet, annyival is inkább, mert az állítólagos hódmezővásárhelyi hölgyet egyik lakótársa felismerte, hogy tulajdonképpen debreceni lakos. Feljelentést tett a rendőrségen s Kovács Gusztáv detektív kinyomozta, hogy a bélyegzőt egyik debreceni papirkereskedés útján helyben csináltatták s ugyanakkor beérkezett az Orvosi Kamara értesítése is, hogy dr. Kovács István nevű hódmezővásárhelyi orvos nem létezik.

Megtalálták a rejtélyes hölgyet is, aki arra hivatkozott, hogy ő megbizásra járt el. Egy titokzatos nő, aki magát dr. Kovács István asszisztensének mondotta, bizta meg a tbc-bacillus megszerzésével s ezért neki 10 pengőt adott fáradtsága honorálásául.

A rendőrség az ügyben megszüntette a nyomozást, még pedig büncselekmény hiányában. Kiderült ugyanis, hogy a törvény a tbc-bacillussal való klinikán kívüli kísérletezést nem tiltja, ilyen rendelkezés csupán a tifusz-bacillusra van. A tbc-bacillust egyébként is, mivel azt állandóan meghatározott hőn kell tartani, csak többezer pengős készülékkel lehet fenntartani ... Szakvélemény szerint a tbc-bacillus ha valakinek ételébe keverik, feltétlen halálos fertőzést okoz és hasonló módon követtek is el már gyilkosságot.

Miután az ügyben bűncselekmény nem látszott fennforogni, a rendőrség megszüntette a nyomozást. Az érdekes ügy azonban nem sokáig pihentette csendes akta-álmát, egy névtelen levél új fordulatot adott az egész esetnek.

A névtelen levélíró, aki levelét a debreceni rendőrség bünügyi osztályához címezte és abban előadta, hogy olvasta egyik ujságban a titokzatos esetet és annak kapcsán szenzációs felfedezéssel szolgálhat.

A levélíró közölte a rendőrséggel, hogy biztos tudomása van róla, miszerint a tbc-bacillust gyilkosság céljára akarták felhasználni ...

Meg is nevezett egy dúsgazdag debreceni kereskedőt, aki a névtelen levelező szerint feleségét akarta eltenni láb alól a tbc-bacillussal. Okul pedig szerelmi históriát hozott fel. Ugyanis — írta a névtelen levélíró — a kereskedő szerelmes egyik nőalkalmazottjába s unja már feleségét, aki nem akar tőle elválni ... Ezért volt szüksége a bacillusra.

A rendőrség megindította a nyomozást a levél adatai alapján. Kihallgatták a nevezett kereskedőt s megállapítást nyert, hogy bár a kereskedő valóban gyöngéd érzelmeket táplál csinos házialkalmazottja iránt, azonban ezért korántsem szándékszik feleségét eltenni láb alól. Sőt a világ legérdekesebb háromszögét képezve, tud erről a felesége is s abban megnyugodott, jóváhagyta, sőt a gyöngéd érzelmek következtében rövidesen megszülető gyermeket örökbe is akarja fogadni, mivel — mondotta — sajnos, házasságukból nem születet gyermek.

Ilyenformán a névtelen levél adatait Kovács Gusztáv detektiv nyomozása minden tekintetben megcáfolta ... A tbc-ügy pedig továbbra is rejtély maradt és nem lett büncselekmény ...

Uj harisnya és kötöttáru szaküzlet Debrecenben

Debrecen ismét egy új üzlettel lesz gazdagabb: a Piac ucca 46. szám alatt, a Róna-féle ékszerüzlet volt helyiségében új szaküzlet nyilik, mely kizárólagosan harisnya, kötöttáru és habselyemáruk eladásával fog foglalkozni.

Az üzlet tulajdonosa Róna Nándor, szakértő vezetője pedig Erdős Zoltán, ki évekig Debrecen legelőkelőbb textilüzleteiben sajátította el szakmáját. Az előkelő vásárló közönség körében eddig is nagy szimpátiának örvendő fiatalember szaktudása biztosítéka annak, hogy a vásárló közönség mindig a legszebb és legmodernebb árukat kapja.

A cég kizárólag márkázott finom árukkal kíván foglalkozni. Legolcsóbb szabott árakon.

Kíváncsian várjuk mi is, a közönség is a cég megnyitóját és felhívjuk rá az olvasóink figyelmét.

Álkulcsos betörők garázdálkodnak Debrecenben

Az utóbbi napokban Debrecenben álkulcsos betörők fosztogatnak. A Csillag fehérneműgyárban csütörtökre virradóra csináltak nagy fogást, amikor *közel 4000 pengő értékű fehérneműt és más végárut zsákmányoltak el.*

Szombatra virradó éjszaka Rubletzky Sándor Vár ucca 10. szám alatt levő fűszerüzletébe törtek be olyan módon, hogy az üzlet rollóját álkulccsal felnyitották és behatolva a helyiségbe, onnan nagymennyiségű szappan és cukor, valamint fűszerárut vittek el.

A betörést a reggeli órákban fedezték fel s a tulajdonos feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Cipők, szandálok nagyválasztékban legolcsóbb árban
GÁLL-nál Kálvintér 3.
Nemzeti Áruhitel közvetitő iroda tagjainak is.

PÜNKÖSDRE VÁSÁROLJON NÁLUNK

feltünő olcsó árakban

Női divat

Selyemnadrág	egész finom minőség műselyemfonalból 1·65 1·38	0·88
Selyemkombiné	gyönyörü hímzéssel prima műselyem fonalból 3·30 2·48	1·90
Selyemhálóing	legmodernebb fasonban prima műselyem fonalból 6·50	5·40
Melltartó	sármőz műselyemből vagy batistból 1·48	0·75
Selyem blous	különleges uj fasonban, opalin műselyemből 5·20	4·50
Selyemharisnya	vékonyszálu műselyemből 1·95 1·78	1·48
Short harisnya	finomszálu műselyemből 1·28	0·98
Sport sokni	divat lehajtóval, finom szinekben 0·65	0·36
Bőrkesztyü	garantált finom minőség, fekete, fehér, s. kék szinben 4·50 3·50	2·95
Muslin kendő	tiszta selyem, különleges uj mintákban 1·98 1·10	0·98
Divatzsebkendő	csodaszép uj mintákban 0·30	0·21
Harisnyatartó	prima szines bro- kátból 1·68	0·98

Férfi divat

Kötött ing	minden szinben 3-as hossza ujju 1·90, rövid ujju	1·70
Kötött ing	prima makkó fonalból 3-as hossza ujju 3·—, rövid ujju	2·60
Selyem ing	divatcsikos vagy sima műselyem fonalból hosszu ujju 6·—, 5·50, rövid ujju	4·80
Selyem ing	opalin műselyemből, divatcsikos vagy sima, hoszu ujju 8·80, rövid ujju	5·50
Sport ing	szintartó puplin vagy puplinettből divat mintákban 5·90 4·80	3·60
Puplin ing	selyemfényü, kemény vagy puha gallérral, béleive 6·50	5·50
Pijama	divat csikos puplinból, vagy zefirből, elsőrangu szá- 10·80 8·50	7·50
Alsónadrág	rövid, szines puplinett vagy setirből 1·98 1·80	1·25
Divat öv	izléses kötött kivitelben fém csattal 1·10 0·98	0·88
Férfi sokni	beszövött divat minták vagy sima szinekben 0·76 0·68	0·58
Férfi harisnya	Derby kötéssel vagy divat mintákban 2·10 1·20	0·88
Férfi kesztyü	prima mosóbőr, szürke szinben 5·80	4·80

Gyermek áruk

Számonként mérsékelt emelkedéssel

Fiu ing	kötött minden szinben hosszu és rövid ujjal, 0-ás 1·30	1·10
Selyem ing	csikos és sima opalin műselyemből, hosszu és rövid ujjal 35 cm-es 3·50	2·40
Sport ing	prima puplin vagy puplinettből apaes fasonban is 30-as 3·80	2·80
Gyermek matróz	prima minőség szép szinekben 4-es 1·30 1·—	0·70
Tiroli nadrág	prima satenből, vagy lenvászonból 3-as 1·70	1·40
Atlasz joppe kabát	prima satenból tartós minőség 2-es szám	2·70
Nadrágtartó	tiroli gumiból vagy vászonból 0·98	0·68
Tornanadrág	fekete clothból, csukott vagy nyitott fason 1-es szám	0·95
Lányka nadrág	csikos vagy sármőz műselyemből 1·—	0·75
Térdharisnya	gyermekeknek erős makkó fonalból 3-as szám 0·60	0·50
Gyermek sokni	erős makkó fonalból, minden szinben 1-es szám 0·40	0·30
Gyermek kesztyü	karlsbadi és svéd imit, a legjobb minőségben 3-as szám 1·30	1·10

Strand cikkek

Női fürdőtrikó	divatos fasonokban és szinekben 3·60	3·30
Gyapju dressz	női egész prima minőség modern szabás 8·50	6·50
Férfi fürdőtrikó	prima makkó fonalból minden szinben 3·50	2·60
Gyapju dressz	férfi egész prima minőség több fasonban 7·50	6·90
Fürdőnadrág	tiszta gyapju vagy makkó fonalból 4·95	1·98
Gyermek napozó	piros és kék szinben 0·98	0·65
Gyermek dressz	prima makkó fonalból szép szinekben 2·10	1·90
Fürdőcipő	fdei friss gumiból sarokkal 3·90 sarok nélkül	1·68
Gumisapka	friss gumiból többféle fasonban 0·65 0·38	0.25
Fürdő öv	gumi vagy vászon minden szinben 0·66 0·48	0·28
Strand táska	szép csikos kavészomból 1·20	0.90
Fürdőköppeny	prima szines frottirból kitünő szabás 12·80	12·50

Divat nyakkendok

nyári ujdonságok

0·75, 0·95, 1·50, 1·60

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok

Női ernyők

divat bordürrel és nyéllel

5·90 5·50 4·90

Apa és anya szörnyü harca a gyermekért

A felbőszült férj agyonszúrta gyermekét, hogy senkié se legyen. — Letartóztatták a hajdúhadházi gyermekgyilkos apát

Hírt adtunk már arról, hogy Gyenge Imre 38 éves földmíves agyonszúrta héthónapos Imre nevü gyermekét.

A csendőri jelentés alapján Zsögöd Jenő, a debreceni vizsgálóbíróság vezetője elrendelte a boncolást és a helyszini szemlét. A vizsgálatot Hajdúböszörményben tartották meg, mert oda **szállították a bestiális apát** és a héthónapos gyermek holttestét is.

Megrázó esetek kerültek nyilvánosságra a szörnyű esetről. A kihallgatások során megállapították, hogy Gyenge Imre földmives és a felesége összeveszték.

Az asszony kijelentette, hogy elhagyja férjét és visszatér az édes anyjához.

Az asszony hozzákezdett a hurcolkodáshoz és természetes, hogy az állandó veszekedéssel járt, mert a férj és feleség egyre vitáztak és veszekedtek.

Az asszony a rokonság kíséretében elhagyta férje lakását és karján a hét hónapos kis Jenővel gyalogosan indultak Hajdúböszörmény felé. Gyenge Imre utánuk ment és

a szántóföldeken egy nagy búzatábla mellett előrántotta kését és lsezúrással fenyegette meg feleségés és annak anyját.

A felbőszült ember magánkívül ordítozott dühében.

Szidalmazta feleségét és követelte, hogy adja vissza a kis gyermeket, mert ha nem adja viszsza, akkor agyonszúrja őket.

— Meghalsz, ha a gyermeket tovább viszed!

ordította és kését szurásra emelve szaladt a felesége felé. Az asszony riadtan állt meg és

félve attól, hogy férje beledöfi a kést, átadta a karján síró gyermeket.

Gyenge Imre, aki valósággal remegett dühében, átvette a gyermeket és letette a búzaföldre. Az asszony távolabb lépett, félt tovább maradni férje közelében és

csak akkor fordult vissza, mikor gyermeke halálsikoltását hallotta.

Visszarohant és rémülten látta, hogy

a gyermek vérében fekszik a földön és mellette áll vértől csepegő kését tartva a férje.

Az eszét vesztett ember percekig mozdulatlanul állt. Arca megmerevedett, majd hirtelen feloldódott az idegfeszültsége és összeropanva sírva fakadt.

p

A vizsgálóbíró előtt Gyenge Imre, akit a csendőrök őrizetbe vettek, beismerő vallomást tett.

Az asszony szerint férje azért szurta agyon a kisfiát, hogy egyikőjüké se legyen. Nem akart beleegyezni abba, hogy az anyósánál nevelkedjen fel a gyermeke, inkább megölte.

A gyermekgyilkos földmives, aki a csendőrök előtt alig akart beszélni, a vizsgálóbíró előtt már beszélt. Azt mondja, hogy

annyira dühös lett, hogy nem is emlékszik arra, hogy mit csinált.

A feleségével való veszekedés és az, hogy az asszony elhagyta házát a gyermekével együtt teljesen megvadította és azon se csodálkozna, ha dühében a feleségét is leszúrta volna.

A nép haragja a gyermekgyilkos ellen annyira veszedelmessé vált, hogy a csendőröknek

szorosan kellett közrefogni a gyilkos apát, mert agyon akarták verni.

Különösen az asszonyok készültek arra, hogy megverik a bestiális embert, aki állati dühében héthónapos kisfiát szurkálta halálra.

A vzisgálóbíró utasítást adott a csendőröknek, hogy kísérjék be a debreceni törvényszék fogházába a megvasalt földmívest. Debrecenben még kihallgatja a vizsgálóbíró Gyenge Imrét és azután adja át az iratokat az ügyészségnek.

Halálra égett egy fiatal cselédleány

A debreceni ügyészséget értesítették, hogy a berettyóujfalui kórházban meghalt **Bondár** Piroska 19 éves cselédleány, akit égési sebekkel szállítottak be a kórházba néhány nappal ezelőtt. A vizsgálat adatai szerint a cselédleány a tűzhely mellett dolgozott és munkaközben véletlenül szenvedte az égési sebeket, melyek annyira súlyosak voltak, hogy megmenteni az életnek nem tudták a leányt.

A debreceni ügyészség, tekintettel arra, hogy a jelentés szerint a leány égési sebeit saját vigyázatlansága következtében szenvedte, nem indított eljárást és a temetési engedélyt megadta.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3—5—7—9 órakor!

Egy előadásban:

»PILLANATNYI PÉNZZAVAR« magyar film és

»HARC A TENGER ALATT«.

Széles csipke függöny	3.95-től
Divat gallérok	—·98 „
Gombok, divat csattok	—·02 „
Csipkék	—·08 „
Divat gyapju fonalak	—·19 „

Pikó József kézimunka üzlet

Kossuth-utca 4. Adóhivatal mellett

Négy esztendeje járja az országot a Thália Kamaraszinház

A debreceni Csokonai-színház patinás, ódon falai között már egy hete játszik a *Thália Kamaraszínház*, Miskey József társulata pár nap alatt meg birkózott a nyári közönnyel s estéről-estére növekszik az a lelkes közönség, mely langyos tavaszi estéken beül a színház nézőterére, hogy a szép hazugság deszkáin megelevenedni lássa fanatikus művészlelkek elképzeléseit s átzuhogtassa lelkén a szavak örök szépségét. Misszió az, amit a staggione színházak a magyar vidéken végeznek és Miskey József társulata méltóképpen lépett ezen a téren Alapi Nándor örökébe.

És most bemutatunk a debreceni közönségnek néhány színészt ennek a lelkes, fanatikus hittel, a művészlélek olthatatlan szimjúságával dolgozó kitűnő társulatnak tagjai közül... A staggione főértéke nem az egyén, hanem az együttes, amelyik a betanult darabokat végigviszi az országban s előadások sorozatán nüanszokig megérik a színészek lelkében a szerep. A Thália Kamaraszínház tagjai azonban egyénenként is komoly, értékes tehetségek s érdemes rájuk felfigyelni.

Miskey József igazgatót nem szükséges bemutatnunk. Közel egy évtizede ismeri és szereti a debreceni közönség. Tagja volt a régi, »nagy« Alapi-társulatnak s alakítások ragyogó sorát varázsolta a Csokonai-színház kopott, ócska deszkáin a nézőtér elé. Bámulatosan sokoldalú, színész, akinek ragyogó humora mellett döbbenetesen mély, lélekbevájó hangjai is vannak. Alakításai a legjobb fővárosi nivón mozognak... 33 esztendeje eszi a magyar színész keserű kenyerét, mely akkor a legkeservesebb, ha a színész mellesleg még színigazgató is... Miskey József pedig már négy esztendeje az... Azért csüggedés nélkül, tele hittel, a szépre szomjas művészlélek fanatizmusával járja az országot és viszi a magyar kultura, magyar szó, magyar színészet lobogóját városról-városra...

M. Donáth Kató... Érett, tökéletes művészet jellemzi alakításait... Bámulatosan széles skálájú színésznő, ezt már a debreceni közönség is tapasztalhatta. Aki a »Két lány az uccán« Pletykus szerepében látta, ahol pompás ízes humor buggyant elő minden szavában, ámulattal nézhette a »*Szerelem vására*« Lavinia szerepében, ahol fojtott, lüktető drámaiasság, izzó, lávázó szenvedély, a megkínzott asszonyi lélek sikoltása, szerelmes felparázslása, hideggé dermedése vibrál végig nagy játékkulturát kívánó szerepén. Donáth Kató a két szerepben és abban, ami a két szerep közé esik olyan nagyszerű és bámulatosan sokoldalú tehetséget mutatott be, akit szívesen lát és még szívesebben vár vissza a Csokonai-színház színpadára bármikor a debreceni közönség... Egyébként Donáth Kató Miskey József igazgató neje...

M. Donáth Kató.

Deésy Ica.

Magyarich Flóra... Nagyszerű tehetség... ideális hősnő. Ahogy a színpadon megjelenik sugárzó, fiatalos szépségben csupa fojtott érzés, izzó nőiesség... Pár perc alatt forró lesz körülötte a levegő... Tehetség, igazi, őszinte ígéret...

Deésy Ica egyike a fiatal színésznő gárda legigazibb ígéreteinek... Nagyon intelligens, öntudatos művésznő, Finom, átélt alakításai kirobbanó sikert arattak az eddigi előadásokon is. Egy gesztusával, megrebbenésével szinte mindent ki tud fejezni... Érdemes rá felfigyelni, egyike a Thália Kamaraszínház legértékesebb tagjainak...

B. Kondor Erzsi.

Besse Miklós.

B. Kondor Erzsi Debrecenből került el és a debreceni közönség, mint nagyszerű, kész művésznőt látta viszont. Három éve még a Csokonai-színház ösztöndíjas tagja volt. Azóta az ország minden jelentősebb színpadán szerepelt és aratott forró sikereket.

— Debrecenbe jönni, számomra a legőszintébb örömet jelenti — mondotta —, szeretem a kedves, debreceni publikumot, amely annak idején, színészi szárnypróbálgatásaim kezdetén is annyi szeretetet, megértést tanúsított velem szemben, ami csak biztató lehet egy fiatal színésznő további pályafutására. Színészmultam legderűsebb pillanatai azok voltak, amikor a férjemmel együtt játszottam egy-egy darabban s egyik este a nagyapámat, másik este a vőlegényemet alakította...

Besse Miklós, — ez a férj... Itt nőtt pompás színésszé Debrecenben. A református gimnáziumban érettségizett... Debreceni fiú... Talán ezért is tapsolja olyan melegen a közönség estéről-estére... Vagy inkább azért a sallangmentes, leegyszerűsödött művészetért, cicomanélküli, intelligens játékért, mely ezt a nagyon tehetséges és rokonszenves színészt jellemzi.

Nagy, őszinte örömmel ujságolja, hogy ősztől kezdve ismét debreceni lesz...

— A jövő szezonra Horváth Árpád igazgató úrhoz szerződtem, aki annak idején az Akadémián tanárom volt...

A színház többi tagjairól: *Deák* Ferencről, aki egyike a legszebben beszélő magyar színészeknek, *Somkuthy* Dezsőről, a pompás, kabinetalakítások színészéről, *Szirmay* Györgyről, a tehetséges, rokonszenves drámai hősről, *Márkus* Jenőnéről, *Miskey* Viktóriáról, *Polgár* Margitról... legközelebb... Mindannyian nagyszerű katonái a magyar kulturának, magyar színjátszásnak, magyar szónak. (?)

Keressünk gyógyulást, üdülést
és szórakozást a korszerüen átépitett kiváló jóhatásu
Parád-fürdőben
idény május hó 14— szeptember 30-ig. Főidény július 1— augusztus 31-ig. Arzén-, vasostimsós és szénsavas fürdők. Modern vízgyógyintézet. Ivókurák. Hegyi strand. Modern berendezésü 300 szoba. 126 hold park Diétás ellátás. Elsőrendü konyha. Kérjen prospektust.

Páratlan zenei élmény lesz Kodály Psalmus Hungaricus müvének előadása

A Kollégium négyszáz éves jubileumával kapcsolatosan már is megkezdődtek az előkészületek. Olyan ünnepi hétben lesz része nemcsak Debrecen város népének, de az országból idesereglő egykori kollégiumi növendékeknek is, melyre még alígha volt példa ebben az ősi magyar városban. Szebbnél-szebb művészi értékü megnyilatkozások fogják feledhetetlenné tenni a magyar kultura ünnepét. Igy a többi között elsőrendü érdeklődésre tarthat számot a nagyszabásu hangverseny, melynek előkészületei két hónap óta folynak és az előadás október 5-én lesz. Olyan egyházzenei hangverseny lesz, amilyen még nem volt ebben az ősi városban. Óriás kar és a filharmonikus zenekar adja elő Kodály Zoltán világhirü zenedarabját, a Psalmus Hungaricus-t. A kórusnak nagy részét a debreceni református tanuló ifjúság ama része alkotja, akik közelesen nagy szünidőre mennek, már két hónappal ezelőtt megkezdődtek a próbák, hiszen az elközelgő szeptember hónap nem lett volna elég ennek a remekműnek a betanítására és betanulására. Hogy milyen emberfelettien nagy munkát jelent igy is a műnek előadása, azt majd akkor fogja meglátni és főleg hallani a város érdeklődő népe, amikor majd kiteljesedik előtte a halhatatlan szerző pompás magyar muzsikájának minden szépsége.

A hetek óta folyó nagy munkában a helyi református intézetek tanulói és ének, zenetanárai munkálkodtak olyan buzgósággal, hogy péntek este már az országos hirü Sauerwald Géza karnagy tarthatta meg a nagy próbát a legteljesebb siker mellett a Kolégium dísztermében, melyet az óriás kórus és a hatalmasan megerősitett MÁV filharmonikus zenekar zsufolásig megtöltött.

Az előkészités nagy munkájában a Dóczi Leánygimnázium, Dóczi tanítónőképző, a kollégiumi Tanítóképző, az országos hirü Kántus, a kollégiumi, polgári iskola gyermekkara, sőt a Városi Dalárda és Városi Zenede énekkarának legjobb tagjai is résztvettek.

Az igen nehéz letétü remekmü betanítása külön, külön csoportokban történt és a legkiválóbb debreceni ének és zenetanárok végezték el a nagy munkát, melynek sikere már is mutatkozik a nagy próba után. B. Szücs Ferenc, Horváth Károly Dóczi-tanárok, Bodnár Lajos, Szigethy Gyula, Csősz László kollégiumi tanárok, mig Szabó Emil, a kitünő karnagy és zenedei tanár szintén oroszlánrészt végzett el a nagy munkából.

A tegnap esti nagy próba fényesen igazolta a kezdeményezőket abban, hogy Debrecen ifjúsági zenei élete a legjobb kezekben van és ilyen szokatlanul nagy teljesitményre is képes sőt olyan müvészi élményt teremtően szép lesz ez a hangverseny, amilyenre alígha volt még valaha is példa ebben a városban. Mint Jakucs István kollégiumi igazgató elmondta, ezt a nagysikerünek igérkező szép zenei csodát fokozza majd, hogy maga Kodály Zoltán fogja vezényelni az óriás kórust és zenekart, mig a zenemü szólószámát Rözler Endre az európai énekes fogja énekelni.

Sauerwald Géza a tegnapi nagy próba után elragadtatással nyilatkozott az eddigi nagy munkáról, melyben első sorban a fent felsorolt kitünő debreceni zene- és énektanároknak van nagyérdeme és a lelkesedő ifjúságnak, mely jó kedvvel, odaadással, szeretettel vállalta és vállalja a káprázatosan szép magyar zenei mü megszólaltatását.

IFJ. ZSOLT (PACZELT) JÁNOS, a piarista főgimnázium tanulója, aki dicséretet nyert az országos középiskolai tanulmányversenyen.

Két hétig életveszélyben forgott á Homokkert lakossága

Egy állitólagos áramlopásból kifolyólag két utca között kifeszitett huzalon vezették el az áramot.

Debrecenben az utóbbi időben erősen elharapóztak az úgynevezett áramlopási ügyek. A Világitási Vállalathoz egyre több feljelentés érkezik be s ezeknek alapján számtalan esetben jönnek rá agyafurt trükkel végrehajtott lopásokra. A legjobban az vezeti rá a hatóságot az áramtolvajok nyomára, hogy ezek az áramot, amihez nem egészen egyenes úton, ezzel szemben azonban teljesen ingyen jutottak, valósággal pocsékolják a villanyáramot úgy világitásra, mint fütésre. Legtöbbször a százas égőkkel éjjel-nappal kivilágított helyiségek és az izzóra fütött lakások vezették nyomra a hatóságot.

A meghökkentő az a dologban, hogy előkelő társadalmi állású emberek neve is be kerül az áramtolvajok fekete könyvébe, még pedig eléggé nagy számban. Nemrégen megirta a „Debreczen", hogy egészen új kereseti ág honosodott meg Debrecenben az áramlopások következtében. Az ócskapiacon egy pengőért árulják azokat a meggörbitett drótokat, melyet a villanyórába elhelyezve megakadályozzák, hogy az kimutassa a fogyasztást. Mint a tüzkő- és szacharinesempészek, kinálják portékájukat ezek az emberek... félhangon suttogva a járókelők fülébe.

— Olcsó villany... tessék olcsó villany. Egy pengő az áram.

Ezért az összegért még arra is hajlandók, hogy házhoz mennek és megmutatják, hogyan kell használni az eladott drótszálat. Ez azonban csak ravasz trükk arra, hogy megtudják áldozatuk lakását. Pár hét mulva aztán feljelentést tesznek a Világitási Vállalatnál, hogy ezen és ezen a helyen állandóan lopják az áramot és nagy összeggel kárositják meg a vállalatot.

Ennek megértéséhez tudni kell, hogy az áramlopások bejelentőjét jutalmazzák... Ilyenformán az új debreceni foglalkozási ág művelői egy kis csalafintasággal két oldalról is részesülnek jövedelemben.

A lakásokban végrehajtott áramlopások ritkán válnak közveszélyessé... A napokban azonban olyan ügy foglalkoztatta a debreceni rendőrséget, melynél az áramlopás egy egész kertség lakosságát tartotta életveszélyben.

Szabó János étkezdész, Bujdosó ucca 56. szám alatti lakos, akinek a Battyhányi uccán van étkezdéje, bejelentette a rendőrségen, hogy házában a villanyóráról elvezették az áramot, mégpedig dróthuzallal egészen kersztül a másik uccára...

A rendőrség megindította a nyomozást az ügyben és megállapitást nyert, hogy valóban ruhaszárító húzalon vezették át az áramot — rádiózáshoz, egészen által a másik uccára. Esős időben rendkivüli veszélyt rejtett az árammal telitett dróthuzal, mert aki hozzáért volna, azt feltétlenül halálrasujtja...

A debreceni rendőrség megkezdte a kihallgatásokat a nem mindennapi bűnügyben, mely az egész Homokkert lakosságát halálveszedelemben tartotta heteken keresztül...

Ne tétovázzon!

egy út áll ön előtt!

a Pünkösdi ünnepre:

vásároljon UNIO-ra

Hiteligényléseket gyorsan intézünk!

UNIO központi hiteliroda
Piac-u- 44.

Nem kell senkinek a gyilkosok bicskája

Tiz fillér a vérfoltos vaslapát

A bünperek tárgyalásán a bíróság asztalán felsorakoznak a bűnjelek. Gyilkosságoknál, verekedéseknél pisztolyok, fejszék, vaslapátok, bicskák. Betöréseknél furók, feszítővasak s ezeket mutatják föl a vádlottak előtt s ezek a lefoglalt tárgyak szolgálnak bizonyitékul az itélethez, mely legtöbb esetben szabadságvesztést jelent.

Egy ilyen véres bicska öt-hat évi fogházat is jelent, ha az átjárta verekedések során a ellenfél testét. A bünjeleket a törvényszék bünjelkamrájában őrzik, sorszámmal látják el és onnan viszik a tárgyalásokra, hogy bizonyitékul szolgáljon. A bűnjelek marasztaló itélet esetén a bünjelkamrába kerülnek vissza s ott őrzik azokat mindaddig, míg a vádlott ügyében jogerős nem lesz az itélet.

A jogerős itélet után, ha az itélet felmentő, a lefoglalt bünjeleket kiadják a jogos tulajdosnok, ha a tettestől szedték el a bűnjelet, akkor a jogerős marasztaló itélet után ezeket a bünjeleket elárverezik.

A debreceni törvényszéken őrzött bünjelek egyrészét, melyek az 1937-es ügyekkel vannak kapcsolatban, most árverezték el.

A nyilvánosan meghirdetett árverésre bizony kevés érdeklődő igyekezett a hivatali szobába. *Bujdosó* Gábor ügyészségi tisztviselő irányitotta az árverést. Gyér érdeklődés miatt, áron alul keltek el az eddig gondosan hét lakattal őrzött bünjelek. Felsorakoztak a vaslapátok, vasvillák, kapák, tölgyfabotok, karók, villanyvasaló, bicska és sok mindenféle, amit csak összeszedtek tolvajoktól, verekedőktől.

Az árverés kezdetén némi érdeklődés még mutatkozott, de a többség csak szemlét tartott és azután elvonultak. Kiderült, hogy kerékpárokat kerestek. Gazdátlan kerékpárokra akartak árverezni, de nem találtak eladó kerékpárt és sietve távoztak a törvényszék épületéből.

A bús és kissé véres bicskák, horpadt fekete vérfoltos vaslapátok már nem izgatták a társaságot s úgy gondolták, hogy még fillérekre sem érdemes versengeni eme »kiszolgált« tárgyakért, melyekhez annyi szenvedés, targédia tapad.

Az árverést végző tisztviselő egymásután mutatta föl a tárgyakat, de bizony egyik sem keltett nagyobb érdeklődést. A primadonna bünjelek között egy villanyvasaló volt, pedig ez sem volt tökéletes, mert hiányzott belőle a körte. Ennek a hányos villanyvasalónak 6 pengő volt a kikiáltási ára, ami ugyan elég merészség, mert 6 pengőért már új villanyvasalót lehet venni a kirakatból. A viharvert villanyvasalót nyomban le is törték és a 6 pengős kikiáltási ár helyett kettő pengőre kivánták leszállitani az értékét. A villanyvasaló talán azért, mert hozzá vér nem tapadt, némi emelkedést ért el az árban és 3 pengős árért ment a kincstár tulajdonából a boldog vevő kezébe.

Egy erős markolatú, de már megbicsaklott nyakú kés, oly alacsony árat ért el, hogy szinte hihetetlen. A bicska, amelyen még mindig látható volt a döntő bizonyíték, a vérfolt, nem akadt gazdára.

Többször megkérdezte a tisztviselő, hogy ki akarja megvenni és mennyit adnak érte. A bicska, véres pengéjével ott lapult az asztalon, de végül is 2 fillér árverési összeg fejében egy lompos nadrág zsebébe vándorolt. A véres bicska megérdemelte sorsát, csak két fillért adtak érte. A gazdájának többe került: ma is ül még érte.

Egy vaslapát, mely egy országúti verekedés során szolgált vérengző eszközül, már túlszárnyalta a bicskát, mert tiz fillérét cserélt gazdát. Egy kapa már tizenöt tizenöt filléres árat ért el.

Folyt tovább az árverés lanyhának nem nevezhető érdeklődés mellett és dacára a filléres áraknak, mégis több tárgy maradt vissza. A bünjelkamra anyaga úgylátszik nem jó árverési csemege.

Végösszeg 6 pengő néhány fillér volt csupán, ez egyszerű, de annál ékesebb bizonyitéka annak, hogy nem igen kell az olyan tárgy, amelynek már »multja van«.

Hetvenöt évig adatt — most egyszer kér a Városi Dalegylet

A világon ritka testület, vagy egyesület mondhatja el magáról, hogy háromnegyed században át állandóan csak adott és soha nem kért semmiféle ellenértéket, vagy viszontszolgálatot. Ez az egyesület a híres Debreceni Városi Dalegylet, amely most üli meg fennállásának 75-ik esztendejét. Az országban a második korra nézve a világi dalosegyesületek között. Bátran elmondhatjuk, hogy kevés olyan magasabb szinvonalú kulturális megmozdulás történt, amelyen a Városi Dalegyletet igénybe ne vették volna. Nemzedékeket gyönyörködtetett mindig kulturált, nagyszerű, fegyelmezett énekkarával. Fellépési díjakat sohasem fizettek.

Most, 75 esztendei folytonos adás után egyetlen egyszer kér a Városi Dalegylet: jöjjön el minden szépet szerető ember a június 12-én tartandó diszközgyűlésre és este a Csokonai-színházban tartandó páratlan müélvezetet nyujtó nagy hangversenyére.

Aki elmegy, sohasem felejti el, aki nem megy, soha meg nem bocsátja magának. A jegyek olcsók, a rendes szinházi helyárak.

Térzene a Déri kertben

Június hó 2-án, csütörtökön este kedvező idő esetén fél 9 órai kezdettel a MÁV Egyetértés énekkar Szigethy Gyula tanár, karnagy közreműködésével a m. kir. »Bocskay István« 11. hajdúezred zenekara Várhalmy Oszkár vdd. karmester vezénylete alatt sétahangversenyt tart a következő műsorral: 1. Várhalmy: M. kir. »Béla király 8. honvéd gyalogezred diszindulója. 2. Aletter—Várhalmy: »Vigjáték-nyitány«. 3. Fucik: »Álomideál« keringő. 4. Szigethy: »Népdalegyveleg«, énekli a MÁV Egyetértés Dalárda. 5. Kálmán—Várhalmy: »Csárdáskirálynő fox-egyveleg«. 6. Horváth: »Öt magyar dal« énekli a MÁV egyetértés Dalárda. 7. Pécsi: »Picadorok bevonulása«. 8. Fucik: »Attila« induló.

Áldozócsütörtökön zajlott le az idén az első térzene, mely óriási közönséget vonzott. Ezrek és ezrek gyönyörködtek a kitűnő zenekar művészi teljesitményében, mely *Várhalmy* főkarnagy irányitása mellett igen magas nivóra emelkedett. Most ezután megvalósulásra kerül az a terv is, hogy a dalárdák sorban szerepeljenek a zenekar mellett. Az is bebizonyosodott, hogy a Déri tér igen alkalmas térzenék tartására. Debrecen egy új érdekes színnel és nemes szórakozási alkalommal gazdagodott, elismerés illeti ezért a kitűnő művész főkarnagyot.

—o—

Divatos

retikülök, utibőröndök, teniszűtők
nyugszékek nagy választékban

Kántor Ernő és Társánál

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata: május 29—június 5-ig. »Nap«, Piac ucca 1., telefon: 27-73. — »Muraközy«, Piac ucca 72. szám, telefon: 13-30. — »Aranyegyszarvu« Kossuth ucca 8. szám, telefon: 34-96. — »Arany János« Csapó ucca 66. szám, telefon: 11-78. — »Mátyáskirály« Nyilastelep, Vámospéresi út 16. szám, telefon: 13-83. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass":

A Hősök napjára

ne mulasson senki. Ne törjön fel a keserűségünk. Ne hullassunk bánatkönyeket.

Emlékezzünk s törjön utat ebben minden szép reményünk. Régi időnk. A régi nagyságunk. Szemünk, lelkünk fénye. A mindenünk. Régi, ősi magyar boldogságunk: — Nagymagyarországunk!

*

Emlékezzünk csak. Mikor egy szomorú szivárvány — népek, nemzetek haragját tükrözte az égen. S megkondultak a templomok harangjai. Vészjelt ütött minden óra, minden pere minálunk. Ez a szivárvány minden magyart harcba szóltott.

Emlékezzünk e dicső harcokra. Hűséggel szolgáltuk a szövetségünket. Becsülettel a vérszerződéseket. S vérrel védelmeztük hazánknak minden porszemét. Akkor magyar vérrel lakott jól az idegen föld is. Elzárta hőseink edzett karjait, hazánkért vérző szívüket. S örökre idegen földben pihennek.

*

Emlékezzünk drága hőseinkről. A legszebb, — legdrágább — és legnemesebb magyar becsületről. Kiknek halála történelmi jellem. Történelmi tény.

Nézzetek széjjel. Ott ül nálunk minden ucca sarkon a csonka Hős. A magyar becsület, kötelesség és jellemszilárdság szenvedő alanya. Sugárzó szemekkel és felemelt fővel. Lelki megnyugvással.

Ugy mosolyog. Biztat. Bizik bennünk. A hazaszeretetben. A kötelességben.

Feladatunkban ami még reánk vár.

*

Ez a csonka Hős az élet iskolája. Felgyújtja, forralja ereinkben a régi vért, s lángra lobbantja szíveinkben az elernyedt magyar őserőt.

Ne fájjon! Ne sajogjon hát ma a trianoni barbár megaláztatás. Mi magyarok vagyunk. Európa szive. Van számunkra még élet és halál!

Alkotás is lesz mindig a romok felett. Van Isten, ki mindenütt mindig igazságban él!

*

Ne sirjatok tovább. A Hősök napján ne sirjatok. Törüljétek meg a drága könnyeket!

Imádkozzatok, emlékezzetek!

Ez a nap a magyar őserő napja. A magyar halál legszebb, legméltóbb ünnepe. Diadala az örökéletünknek! Isten dicsőségére, kinek kezében van a mi örökéletünk!

Isten nem hagyja kihalni a magyart. Élteti. Fentartja, mint a nagy természetet.

*

Ti magyar rónaságok! Föl a béretetőkre. Hei a nap melege mindig korábban visszatér. Föl, föl a havasok ormára. A fűszál ott is ébred. A tél után ott is tavaszra vár.

Ti szomorú. A hazán kesergő székely leányok. Fojtsátok el a rémes bánatot. Törüljétek le a gyötrő szenvedés fájó könnyeit.

Dugjátok. Rejtsétek el a szép, drága nemzeti szinű pántlikát. Már nem sokáig vártok.

Meglássátok ott leszünk.

A Hősök napján kötünk még Gyimesen virágot!

szentpáli Gavallér Lajos
nyug. táblabiró.

STEYR AUTÓK Körzetképviselete BORY-nál Tel.: 20-51

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Csánki Gábor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Csutoros Sándor, 11 órakor Kiss Antal Jenő, délután 5 órakor Szenes László. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor,délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Molnár Gyula. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Bartha Tibor, délután 3 órakor Nagy Sándor. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Örsy János th. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Tömöry Lajos, délután 3 órakor Vándor Ernő th. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Hanczár Gábor th. Nyulasi áll. iskolában délelőtt 10 órakor Losonczy Gábor, Téglaskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. Szegényházban délelőtt fél 10 órakor Szenes László. Téglavetői gyül. házban délután 3 órakor Kováts Árpád. Olajütői imaházban délután 5 órakor Mezey Béla. Tanyai istentiszteletek: Nagyeserei konfirmáció: dr Soós Béla, Siposs Imre, Bárdy Ferenc; Pallagon délelőtt 9 órakor Kiss Ferenc.

— **Bűnbánati istentiszteletek az árpádtéri templomban.** Pünkösti hetében az Árpád téri templomban minden délután 5 órakor ünnepre előkészítő bibliamagyarázatos istentiszteletek tartatnak. Az istentiszteleteket a következő lelkészek végzik: május 30-án, hétfőn délután 5 órakor Kiss Ferenc; május 31-én, kedden délután 5 órakor Nagy Sándor; június 1-én, szerdán délután 5 órakor Siposs Imre; június 2-án, csütörtökön délután 5 órakor Nagy Dezső; június 4-én, szombaton délután 5 órakor Márki Kálmán. Ezekre az áldott alkalmakra szeretettel hívja és várja a híveket az egyházrész vezetősége.

— **Hősök vasárnapján, tehát holnap reggel a Nagytemplomban nyolc órakor istentisztelet tartatik.** Ezen az istentiszteleten vesznek részt a hatóságok kiküldöttei, katonaság. A lelkipásztori szolgálatot **Vikár** Ödön tábori alesperes végzi. Az istentisztelet pontosan nyolc órakor kezdődik, ezért kéri a központi lelkészi hivatal, hogy mindenki sziveskedjék helyét idejében elfoglalni.

— **A római katolikus templomban rendes vasárnapi miserend.** Fél 10-kor nagymise, utána szentbeszédet mond **Láng** Pál pápai karmarás. A misék időpontja egyébként, mint a mult vasárnap.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban.** Vasárnap reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor csendes szentmise, 9 órakor katonák miséje, 10 órakor nagy szentmise szentbeszéddel, háromnegyed 12 órakor egyetemisták miséje. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentbeszéd és szentségimádás. Május 31-én, kedden befejező májusi ájtatosság szentbeszéddel.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap reggel 8 órakor hősi halottaink emlékére hazafias istentisztelet. Prédikál Pass László. Délelőtt 9 órakor középisk. ifjusági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. Délelőtt szórványistentisztelet Nagylétán. Prédikál Böjtös Sándor. Délután 4 órakor középisk. fiu tanulók bibliaórája.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaóra, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

— **Kistemplomi missziós hét a vasárnap megszentelése érdekében.** A vasárnap megszentelése érdekében a kistemplomi egyházrész nagyszabásu akciót kezdett, missziós hetet rendez és május 29-től mindennap délután öt órakor előadásokat tartanak kitünő előadók a vasárnap megszenteléséről.

IRÓGÉP eladás-csere HURAY, parkomara T: 17-93

— **Gazdig József dr. bihari tiszti főorvost áthelyezték.** A belügyminiszter Gazdig József dr. biharvármegyei tisztifőorvost Berettyóujfaluból Szikszóra helyezte át s megbizta Abauj-Torna vármegye tisztifőorvosi teendőinek ellátásával. Gazdig József dr. mint tisztifőorvos 10 évig állt Bihar vármegye szolgálatában s lelkiismeretes, széleskörü tevékenységet fejtett ki közegészségügyünk fejlesztése érdekében. Utóda Tóth Ernő dr. vm. tisztifőorvos Szikszóról.

x Kényelmes ruházkodás. Nem kell külön utakat tennie, szabadul az eladó rábeszélésétől, saját otthonában zavartalanul válogathat, ha megbizható, tartós szöveteket akar venni. A Trunkhahn posztógyár Önnek is szállitja ruhánként angolosan gyártott szingyapju szöveteit közvetlen a gyárból. Kérje költség- és kötelezettségmentesen a mintákat: Budapest, XI., Lenke ut 117.

— **Teleki Mihály lemondott a Gazdakamara alelnökségéről.** Gróf Teleki Mihály, a földmivelésügyi minisztérium új államtitkára, évek óta alelnöke volt az Országos Mezőgazdasági Kamarának. Teleki Mihály kinevezése alkalmából lemondott a Gazdakamara alelnöki tisztségéről. Az alelnöki állást csakis a nyár végén, vagy az ősz elején tartandó közgyülésen fogják betölteni. A Gazdakamara élére továbbra is Marschall Ferenc volt földmivelésügyi minisztert kombinálják, amennyiben Darányi Kálmán nem vállalná el az elnöki tisztséget. A vidéki kamarák körében megindultak a tárgyalások, hogy Teleki Mihályt ki kövesse az országos alelnökségben.

— **Ma lesz a Női Felső Kereskedelmi Iskola tornavizsgája.** Ma délután öt órai kezdettel lesz a Debreceni Négyévfolyamú Női Felső Kereskedelmi Iskola tornavizsgája és tornabemutatója a DEAC sportpályán. A szebbnél szebb gyakorlatok, táncok, versenyek bizonyára igen nagy érdeklődésre tarthatnak számot és sokan elmennek erre a hagyományosan fényes sikerü tornabemutatóra.

x Vattay Margit tánciskolájában június hó 18-án diáktanfolyam kezdődik, Kossuth ucca 11.

— **Továbbképző ipari tanfolyamok.** A szakiskola igazgatója közli, hogy június 7-én délután 4 órakor nőiszabó mesterek, segédek, valamint férfiszabómesterek és segédek részére európai rendszerü szabásztanfolyam nyilik. Jelentkezés az igazgatóságnál.

x Molyirtószerek, Globol, naphtalin stb legolcsóbb árusitása a Központi drogériában, városház épület.

— **Hirtelen meghalt az utcán** Szücs Gyuláné 39 éves biharnagybajomi asszony. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy érszakadás következtében szívszélhüdés okozta hirtelen halálát. Temetésére az engedélyt megadták.

— **A DEBRECZEN Karcag és Hajdúszoboszló állomásokon az IBUSz pavillonban naponként már kora reggeltől kezdve kapható.** Az utazó közönség köréből felmerült kivánságokat teljesitjük, amikor lapunkat ezeken az állomásokon is árusittatjuk.

— **Kellemes meglepetés** éri, ha rendszeres használja a híres nagyenyedi Kovács krémet. Eltünteti az arcbőr szépséghibáit, csodálni fogja Ön is bámulatos hatását. Az arc megszépül, feltünően tiszta, üde lesz! Éjjeli használatra kék csomagolás (zsíros), nappali használatra sárga csomagolás (száraz). Figyeljen a védjegyre!

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

— **A gyomorbajok nagy része** a hiányos emésztésre, ez pedig a beteg fogazatra vezethető vissza. Évtizedes tapasztalat szerint a fogak épségét legjobb eredménnyel az Ovenall fogkrém biztosítja. Kis tubus 60, nagy tubus 90 fillér.

Tartós ondulálást 4-5 P készit BATA fodrász Simonffy u. 1. sz.

x Szeplő, májfolt ellen „Rózsa" arckenőcs, doboz 1.20. Jósa és Jóna utóda, Somogyi drogéria, Kossuth u. 6. szám.

— **Megvertek egy lányt.** Kovács Etel 17 éves, Bercsényi utca 103. sz. alatti lakost ismertlen férfi megtámadta és megverte. Karján súlyos, zúzott sérüléseket szenvedett. A mentők kötözték be sebeit.

— **Érettségi találkozó.** Kérjük a Debreceni Négyévfolyamú Női Felső Kereskedelmi Iskolában az 1927/28. iskolai évben érettségi vizsgálatot tett osztálytársainkat, hogy f. évi június 5-én délelőtt 9 órakor volt iskolánkban feltétlenül jelenjenek meg. Ha valaki a találkozóra nem jöhetne el, értesítést kérünk távolmaradása okáról Balogh Erzsébet címére az iskolába (Kálvin tér 2.)

Tropical öltönyök
kitünő szabással készen, (mellény nélkül)
P. 31·—

Tropical öltönyök
igen jó minőség, elegáns kidolgozás készen, (mellény nélkül)
P. 36·—

méret szerint a legjobb minőségü tropical anyagokból elsőrendü uriszabóságunkban tropical öltöny mellény nélkül

P. 45·— és P .55·—

Magyar Ruhaipar

Debrecen **Bika szálló épületében**

x **HENTES ÉS MÉSZÁROS üzletét e héten kedden nyitja meg Schneck László a Simonffy uccai bérházban.**

— **Esküvői hir.** Hieronimus Irén urleány és Vajda István gépészmérnök, a debreceni Hungária filmszinház igazgatója Budapesten junius 4-én, szombaton délután fél hat órakor tartják esküvőjüket a Fő uccai Szent Anna templomban.

— **Felhivás a volt 39-esekhez.** Ma, Hősök napján a volt 39-es bajtársak is résztvesznek az ünnepségeken. Vasárnap reggel 8.15 órakor gyülekezés a dandárparancsnokság épülete előtt. A Vitézi Szék által rendezendő ünnepélyen testületileg vesznek részt a 39-es bajtársak és megkoszoruzzák a 39-es hősök emlékfasor-tábláját. Azután 9.15 órakor a 39-esek a nagyerdei 39-es emlékoszlopnál ünnepélyt tartanak. Ide kivonul ez alkalomra a Frontharcos Szövetség disszakasza. Besztercebányai Klein László ny. tábornok mond emlékbeszédet és megkoszoruzza az emlékoszlopot. A Frontharcos Szövetség nevében dr Papp Endre vezetőtiszt helyez el koszorut. Felhivjuk a volt 39-eseket, hogy ezeken az ünnepélyes aktusokon minél számosabban jelenjenek meg.

— **Felhivás a Mansz tagjaihoz!** A mai napon tartandó emlékünnepélyen a Mansz csatlakozik a Frontharcosok ünnepélyéhez s a Hősök temetőjében délelőtt fél 11 órakor tartandó ünnepélyen koszorut helyez a hősi emlékmüre a Mansz nevében dr U. Sallay Lajosné. Szeretettel kérjük kedves Tagjainkat, hogy az ünnepélyen mentől nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Elnökség. (:)

BÉLYEGGYÜJTŐK! Csak **Gobát**-albumban gyüjtsünk, mert az tökéletes. Kiadó: **Bátori bélyegház, Budapest, IV., Városház ucca 14.**

— **Tornavizsga a Dóczy elemi iskolában.** A Dóczy elemi iskola junius 2-án, csütörtökön délután 4 órakor tornavizsgát rendez, melyre a szülőket és az érdeklődőket szeretettel meghivja a tantestület.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe!** E héten 1—1 kötet könyvet kapott: Simon Béla, Busi u. 5.; Somossi Klári, Csapó u. 23.; Pethő Alice, Cserepes u. 12.; Taskó Lukács, Maróthy György u. 10.; Markovics Ilona, Simonffy u. 36. és Kozma Endréné, Veres u. 22. A jutalmak **hétfőn délután 3 órától csütörtök este 6 óráig** bármikor átvehetők lapunk kiadóhivatalában.

KÖZERDEKŰ LEVELEK

A Pozsonyi utcai ovoda mellett van a városnak egy közkútja, mely a környék ivóvíz ellátását szolgálja. Ez ellen a kut ellen hangzanak most el panaszok, mert a környék lakói azt tapasztalják, hogy a szivattyus kút vize tulságosan zavaros és az ivóedények alján megfigyelhetős vastag rétegben ülepedik le a homok.

Több környéki lakos állítása szerint a zavaros víztől egészségháborítást szenvedtek.

Az ovodakörnyéki lakók kérik, hogy a város vizsgáltassa felül a szivattyus kutat, és ha nem tudják megszüntetni, hogy zavaros vizet adjon, mélyebbre furassák a kutat. Az ovoda melletti közkutnak igen nagy a jelentősége, mert jó ivóvíz a közelben sehol nincs. Szükséges a kut vizének megvizsgálása a jó ivóvíz szempontjából is.

Ezt kéri a várostól

több adófizető.

— **Virágos ablak- és erkélyverseny.** A Debreceni és Hajdúvármegyei Kertészeti Egylet a folyó évben Debrecenben virágos ablak- és erkélyversenyt rendez. Jelentkezni lehet a Mezőgazdasági Kamara hivatalában (Hunyadi u. 5. I. em. Telefon: 14—10) junius 8-ig. A versenyen résztvevők kitüntetésére érmek és oklevelek állnak a bírálóbizottság rendelkezésére.

— 75 évig adott — egyszer kér a **Városi Dalegylet: Menjünk el a junius 12-iki hangversenyre!**

— **A Frontharcos Szövetség vezetőségi értekezletén** megjelent Imrédy Béla miniszterelnök, valamint a kormány valamennyi frontharcos tagja. Az értekezleten kimondották, hogy a frontharcosok átveszik a társadalom közvéleményének kimunkálását és irányitását.

Házak, házhelyek és szőllők előnyös feltételek mellett eladók
Gazdasági Takarékpénztár

Olcsó szabott árak!

Mosóruhák 5·80 5 % készp. eng.	5·51
Vászonruhák 7·20 5 % készp. eng.	6·84
Flokonruhák 9·- 5% készp. eng.	8·45
Divat Impriméruha 13·60 5 % készp. ang.	12·92
Fahéncs Impriméruha 15·60 5 % készp. eng.	14·82
Lenvászon kosztüm 16·40 5 % készp. eng.	15·58
Divatalj több színben 4·68 5 % készp. eng.	4·45
Crepdesin blus 5·80 5 % kézp. eng.	5·51

Harisnyák, kesztyük, kombinék, nadrágok, fürdőruhák.

Takarékosságra is 5 % engedmény

Schreiber Adolf
Piac ucca 19.

PUCH motorkerékpárok körzetképviselete **BORY-nál** Telefon 20-51

16-os huszár emlékünnepély H.-Böszörményben

Fent: A hősök szobrának megkoszorúzása. A megjelent előkelőségek, az ezred tisztjei, altisztjei és legénysége. — Lent: A vasúti állomás előtt lovon várták a volt huszárok az érkező vendégeket. A kivonult lovasok vezetője vitéz Szabó István ny. huszártiszthelyettes.

Fényes eredménnyel zajlott le Hajdúböszörményben L. Szabó Imre törv. hatósági bizottsági tag és társai által előkészített 16-os huszár emlékünnepély, melynek előkészítését már hónapokkal ezelőtt megkezdték a volt huszárbajtársak, azoknak feleségei és gyermekei, mert minden egyes családtag kiakarta venni és ki is vette az előkészítés, munkájából a maga részét. Csak így lehetett ezt a fényes eredményt elérni.

Még a jó Isten is kedvezett a huszár társaságnak, mert kora hajnalban csendes esőt adott, amely a port elverte. Reggel fél 6 órakor az uccákon *trombitás huszárok fujták az ébresztőt,* emberek, asszonyok, gyermekek ébredjetek, elérkezett a huszárnap olyan, amilyet még nem látott Hajdúböszörmény városa.

Reggel 7 órakor minden felől gyülekeztek össze a volt lovas huszárok korkülönbség nélkül. Szép volt látni, hogy még *70 éves öreg huszár is felült lóra erre a napra és úgy érezte magát, mintha most is tényleges huszár volna.* Különösen feltünt *Gajdán Sándor gazdálkodó 11 éves fiával lóháton.* A gyerek oly büszkén, előírásosan, ragyogó szemmel lovagolt az apja mellett, hogy mindenki megdicsérte. Összeáltak aztán a bajtársak vitéz Szabó István gazdálkodó vezénylete alatt, hogy a vonatnál fogadják a vidéki vendégeket, tiszteket, vármegyei urakat és bajtársakat. 8 óra után befutott Debrecen felől a motoros és nagyszámú vendégsereget hozott Hajdu vármegyéből. Nemsokkal aztán érkezett meg Budapestről *Dedinszky* Miklós huszárezredes, dr. *Schoffer* Pál és dr. *Lassner* Zoltán rendőrfőtanácsos, volt huszár tisztekkel. Az érkezőket L. *Szabó* Imre huszár bajtárs fogadta rövid és igen szép beszéddel. Majd *Dedinszky* ezredes fogadta úgy a lovas, mint a gyalogszakaszparancsnok jelentését s azután a tiszturak és a vendégek nagy része kocsira ült és megindult a menet be a városba. Elöl *trombitások fujták a Generálmarsot.* Azután a két lovas szakasz következett. Az egyik a volt huszárok civilben, fekete kalapban, árvalányhaj mellette, a másik szakasz fehér gatya, lobogós ing, kék mellényben, szalmakalapban. Bevonultak a Bocskay-téri templomba, ahol már minden hely el volt foglalva, *Kiss* József nemrég óriási szótöbbséggel megválasztott ref. lelkész mondott olyan beszédet, hogy szem szárazon nem maradt, nagyon sok öreg huszárnak, kik anynyiszor szembe álltak a halállal, a visszaemlékezés könnyet csalt a szemökbe. Az Ige, melyről Kiss József lelkész beszélt »*Emlékezzetek vissza a régebbi napokra, amelyekben sok szenvedésteljes küzdelmet állottatok ki.*«

Istentisztelet után a volt 16-os huszártisztek rövid látogatást tettek dr. *Szálkay* Antal polgármesternél, majd később együttesen gyalog mentek a Hősi-szoborhoz, ott a Törekvés Dalkör által előadott Hiszekegy után *Dedinszky* ezredes szép lelkes beszéd kíséretében letette a bajtársak óriási koszorúját, majd *Tóth* József hajdúszoboszlói bajtárs is letette a szoboszlói bajtársak nevében a hozott koszorút. Következett *Sóvágó* István jogász szavalta a huszárokról. A Nemzeti Himnusz eléneklése után az ünnepély bevégződött.

Ünnepély végeztével Dedinszky ezredes előtt és az Országzászló előtt díszfelvonulás volt. Ezek után a volt bajtársak a városháza nagytermébe vonultak fel egy kis megbeszélésre.

Délben fél 1 órakor már készen állt 360 személyes teríték, ízlésesen elrendezve, a Zámbó Sándor és zenekara a »Huszár indulóval« megkezdte a játékát, majd következett a felszolgálás. Pompás magyaros menü volt. Megemlítendő, hogy a levest özv. *Sárossy* Imréné készítette, ki igen híres arról, hogy már nagyon sok ilyesmi ünneplésen ő főzött kitünő eredménnyel, nem pénzért, hanem mindég csak tiszteletből. Az ebédnél sok felköszöntő hangzott el, az elsőt *Dedinszky* Miklós ezredes mondotta Horthy Miklós kormányzóra. Nábráczky Béla a vármegye nevében szólott. L. Szabó Imre a vendégeket és azok hozátartozóit köszöntötte s kérte őket, hogy vigyék el a böszörményiek vendégszerető hírét s végül a vendégek egészségére ürítette a poharát, *Bezerédy* Tibor 4-es jelenlegi huszárezred parancsnoka, volt 16-os huszártiszt mondott rendkívül hatásos beszédet a magyar katonai szellemről. Felszólaltak még Sz. Molnár Imre hajdúböszörményi földbirtokos, vitéz Karácsony György hadházi, Magyar János debreceni bajtársak.

Az ünnepséges és ebéden megjelentek még vitéz *Szeghy* Imre alezredes, debreceni csendőr alosztály parancsnoka, Zoltán Béla százados, vitéz Kőszeghy Frigyes ny. őrnagy és neje, dr Kircsy György, dr. Ujvárosi Sándor, valamint Hajduböszörmény teljes intelligenciája nagyszámmal.

Este táncmulatság volt. A terem zsufolásig megtelt és a megjelentek a hajnali órákig maradtak együtt.

A Huszárnap nagy sikerén felbuzdulva a bajtársak, elhatározták, hogy az emlékünepélyt minden évben megrendezik.

(K. Gy.)

Az emléknapra a rendezőség meghivta dr. József Ferenc főherceget, kinek titkári hivatalától a következő levél érkezett *Dedinszky* Miklós nyug. huszárezredeshez:

Vitéz József Ferenc dr. fhg. Ur Ő királyi Fensége megbizni méltóztatott, hogy a volt 16-os huszároknak a Fenséges Ur hálás köszönetét tolmácsoljam az ezrednapra szóló szíves meghivásáért, egyben mélységes sajnálatát afölött, hogy másnemü elfoglaltsága miatt azon résztvenni nem volt módjában. Kérlek fogadd Ezredes Uram, ez alkalomból is őszinte nagyrabecsülésemnek és testvérezredbeli bajtársi érzületemnek igaz kifejezését. *Szirmay* József szkv. huszárkapitány, udvari titkár.

Jobboldalon: Volt huszárok összejövetele a böszörményi városháza dísztermében. — Balról jobbra: vitéz Cs. Szabó Viktor, Dedinszky Miklós ny. huszárezredes, Leszner Zoltán rendőrfőtanácsos, Zoltán százados, Magyar Lajos és vitéz Szabó István. — Baloldalon: Ünnepi ebéd, a megjelent előkelőségek csoportja.

Porcellánt, üvegárut disztárgyakat
olcsón szerezhet be
Dávidnàl **Hatvan utca 15.**

Megszállott területi hirek

România területén az összes köztisztviselők vagyoni helyzetét felülvizsgálják és mindenkinek igazolnia kell, miből, hogyan szerezte vagyonát.

A gyergyóalfalusi római katholikus iskolát most sajátította ki a román állam bizonyos törvényekre való hivatkozással. Most, mikor a világ visszhangzik a kisebbségi sérelmektől...

Románia bevezeti a társadalombiztosítás terén a magánalkalmazottak öregségi nyugdíját.

Szilágymegye szilágysomlyói részén nagy jégvihar pusztított, mely főleg a gyümölcsösökben tett nagy kárt. Még a jégverés után órák mulva is 15—20 centiméteres magasságban állott a jég.

Marjan Dimitrut az egyik Szatmár melletti községben a csendőrőrmester az őrs pincéjébe zárta be, ahol a szerencsétlen felakasztotta magát.

A bukaresti törvényszék elrendelte Ilea Olciu, volt munkakamarák elnökének vagyonára a felülvizsgálást, mert az a vád ellene, hogy mesés vagyonát illegitim úton szerezte...

Az egyik bukaresti kórházban operáció közben felrobbant a gáztartály, orvosok, ápolók és betegek sebesültek meg.

A román hadügyminiszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint tisztek és közkatonák julius és augusztus hónapokban vegyék ki a szabadságot.

Egy amerikai vállalat Románia területén engedélyt kapott, hogy nagyszabású gépkocsigyárat létesítsen.

Goga Oktavian után vagyon nem maradt a csucsai kastélyt kivéve, most a román kormány özvegyének nyugdíjat állapított meg.

—o—

Családi értesitések:

Beölsey Buday Győző

ny. szárados Nyírábrány, budaábrányi földbirtokos, néhai bölsei Buday Gyula ügyvéd, földbirtokos és fái Fáy Ilona fia e hó 21-én eljegyezte Fangler Béla Zalavármegye ny. árvaszéki ülnöke, volt nemzetgyülési képviselő és neje boldogfai Farkas Zsófia leányát,

Erzsébetet

Zalaegerszegen.

Anyakönyvi hirek

Születések: Bagoly Mihály állványozó, fiú József, Török János gazdasági cseléd, leány Eszter, Jenes János fm., fiú István, Fekete István téglagyári munkás, fiú Sándor, Jakab Károly npsz., leány Irén, Aranyi István pincemester, leány Katalin, Veréb Lajos tisztviselő, leány Anna, Erdei Antal npsz., fiú Béla, Katona József fuvarozó, fiú József, Nagy Kálmán mozdonyvezető, fiú Tibor, Benyáts Emil nagykereskedő, leány Erika.

Eljegyzés: Oroszlány Dezső szobafestőmester—Erdei Juliánna.

Házasságok: Rácskai János kőművestanuló—Turuczkai Gizella, Kovács Sándor MÁV lakatos—Péntek Erzsébet, Kovács Lajos MÁV lakatos—Verdes Ilona, Baranyi László szobafestőségéd—Polinusz Mária, Ekli József temetkezési vállalkozó—Nagy Margit, Győri Sándor lakatossegéd—Tisza Juliánna, Burai János fm.—Gonda Mária, Osztrovitzky László lakatossegéd—Gulyás Erzsébet, Szarvas Miklós cipészsegéd—Abuczki Ilona, Harangi János fm.—Barta Eszter, Kun Imre szobafestőségéd—Fekete Erzsébet, Bakó József dohánygyári munkás—Treiber Margit, Horváth István kerékgyártómester—Csordás Jolán, Szilágyi György asztalossegéd—Szilvási Mária, Zákány Mihály MÁV munkás—Nagy Mária, Mészáros Sándor cukrászsegéd—Vedres Juliánna, Balla Lajos kőművessegéd—Munki Ilona, Macz János fm.—Macz Mária, Nagy István bérkocsi tulajdonos—Nagy Katalin, Valah Lajos szobafestősegéd—Bukoveczki Margit, Karajos Ferenc gyári munkás—Vitacsik Ilona, Tatár József kovácssegéd—E. Szabó Róza, Miskolczi István géplakatossegéd—Vass Ida, Tömösvári István lakatossegéd—Halmi Irén, Szücs Gyula cipészmester—Nagy Erzsébet, Nyiznyik György kereskedő—Kerezsi Erzsébet, Báthory József városi tisztviselő—Markaly Anna, Müller János malomtulajdonos—Balogh Mária.

Halálozások: Tóth Mihályné ref. 41 éves, Bellegelő 219. Szilasi Józsefné r. kat. 72 éves, Szoboszlai út 5. Tóth János kondás ref. 14 éves, Hajduszoválat. Schler György okl. kertész r. kat. 82 éves, Doberdó u. 11. Kajdácsi Béla ny. szinigazgató ref. 64 éves, József kir. herceg u. 3. Matyi Imre g. kat. 2 napos, Hajdubőszörmény.

Gyász rovat

Özv. Veress Józsefné uszkai Uszkay Ágnes 89 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félötkor lesz a Köztemetőben. Lakás: Kiss Áron ucca 4. Gebauer cég rendezi.

Id. Hatvany István földbirtokos életének 61. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor Köztemető díszravatalozójából református szertartással. Lakás: Boldogfalva utca 18. Dankó cég rendezi, Sas utca 3.

Pető László bőrdiszmüves tanuló 21 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a köztemetői ravatalozóteremből református szertartással. Lakás: K. Tóth u. 30. **Pusztai** temetkezési intézet.

Veress Gábor géplakatos s. 33 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a köztemetői ravatalozóteremből református szertartással. Lakás: K. Tóth u. 16. **Pusztai** temetkezési intézet.

Pálinkás András 4 hetes gyermek elhunyt. Temetése hétfőn délután három órakor lesz a Köztemetőben gör. kat. beszentelés után. Lakás: Kölcsey u. 18. **Pusztai** temetkezési intézet.

Gombos József 41. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata végzi.

Karnai Sándor 53. évében elhunyt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvántás. Mindazoknak, akik drága jó férjem, édesapánk elhunyta alkalmával mérhetetlen fájdalmunkat vigasztaló szavaikkal enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk fájó szivvel igaz köszönetet.

Özv. Takács Péterné és gyermekei.

Köszönetnyilvánitás. Biró Jánosné Szabó Róza szeretett édesanyánk elhunyta alkalmából nyilvánitott jóleső részvétekért, vigasztaló szavakért ezuton mondunk mindenkinek hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánitás. Drága jó fiunk elvesztése miatti mérhetetlen fájdalmunkat enyhiteni szándékozó részvétekért, koszorukért, csokrokért ezuton mondunk hálás köszönetet mindenkinek. Isten óvjon mindenkit hasonló csapástól.

Barcza István és családja.

Köszönetnyilvántás. Mindazoknak kik forrón szeretett férjem, édesapám elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, ezuton mondunk köszönetet,

Özv. Szalkai Sándorné és leánya.

Köszönetnyilvántás. Mindazoknak, akik mélységes gyászunkban akár a temetésen való részvétükkel, akár koszoruküldéssel résztvettek, hálás köszönetünket fejezzük ki.

Irmay-Kajdacsy család.

Köszönetnyilvánitás. Ezuton is fájó szivvel mondunk köszönetet mindazoknak, kik felejthetetlen jó fiunk, testvérünk elhunyta alkalmából mérhetetlen fájdalmunkat vigasztaló szavaikkal enyhiteni igyekeztek, ravatalára koszorut, vagy csokrot helyeztek s megjelentek.

Barcza István és családja.

Köszönetnyilvánitás. Mindazoknak, kik felejthetetlen édesapánk, Stefán András temetésén megjelentek, ugyszintén a Frontharcos szövetségnek ezuton mondunk hálás köszönetet.

Gyermekei és rokonai.

x **Dankó temetkezési vállalat** üzlethelyiségét ismét a régi helyére, Sas ucca 3. szám alá helyezte át. **Ekli József.**

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállit, temet.

— **M. Markovics Endrét választották meg a Honsz titkárának.** A Honsz tegnap választmányi ülésen töltötte be a megüresedett titkári állást. Titkos választással, nagy szótöbbséggel M. Markovics Endrét választották meg, kiben értékes munkaerőt nyer a Honsz. Három évig a város szolgálatában állott Markovics Endre, ki a világháboruban hosszu frontszolgálatot teljesitett és kétszer sulyosan megsebesült, sőt öt évig hadifogságban volt. Mint aki a háboru minden poklát végigszenvedte, teljes megértéssel és érző szivvel fogja intézni a háboru áldozatainak ügyeit.

Csodás melleket

varázsol Princess fűzőivel és melltartóival a Goldstein Karolin cég, Miklós u. 5.

MINK hölgyfodrász

Dauerja, festése tökéletes

Hatvan ucca 6.

— **Az Árpád téri templomban** délelőtt 9 órakor gyermekistentisztelet. Prédikál: Márki Kálmán helyettes lelkész.

— **Értesités.** A Debreceni Földbérlő Egyesület értesiti tagjait, valamint a Tiszántul földbérlőit, hogy az eucharisztikus kongresszusra való tekintettel elrendelt gyüléstilalom miatt: a tiszántuli földbérlőszövetkezeti nagygyülés elhalasztatott és a nagygyülés folyó évi junius hó 19-én lesz megtartva. (o)

— **Tornaünnepély a zsidógimnáziumban.** Folyó hó 29-én, vasárnap délután 5 órakor rendezi a zsidó gimnázium tanulóifjusága az intézet udvarán tornavizsgáját s sport ünnepélyét, melynek keretében Kárpáti Károly, az intézet tornatanára, olimpiai birkozóbajnok, Alas Sakanyá-val, a balkáni olimpiász bajnokával birkozóversenyt tart. (+)

— **Fényes esküvő. Ekly József,** a közismert és köztiszteletben álló temetkezési intézet tulajdonos tegnap tartotta esküvőjét **Nagy Margit** urleánnyal. A fiatal párt dr **Lengyel** József anyakönyvvezető eskette. Tanuk voltak a vőlegény részéről dr Szabó Gyula városi tb. aljegyző, a menyasszony részéről Tóth András földbirtokos. Az egyházi esküvőt háznál tartották, ahol dr Soós Béla lelkipásztor intézett a fiatal párhoz megkapó szavakat. Este lakodalmi vacsora volt előkelő tásaság részvételével az Angol Királynőben, melyen számosan szólaltak fel és elhalmozták jókivánságaikkal a fiatal párt.

— **A debreceni rendőrség felhivja a közönség figyelmét,** hogy május hó 30 napján, hétfőn a Szent István év kezdeti napján a hivatalos óra csak 9 órától 12 óráig lesz.

Olcsón nyaralhat, ha nyári szükségletét

Feuer Divatáruüzletben

Csapó u. 26. szerzi be,

mert bámulatos olcsó, szabott árakon vásárolhat.

Szenzációs választék. Divatanyagok, selymek, glokék, flocconok, mosóáruk.

Saját készitésü női, férfi és gyermek fehérnemüek, kötött és rövidáruk.

valamint óriási választéku fürdődresszek, strandcikkek,

utazó böröndök és ridikülök.

Érdeklődését szivesen várom minden vételkényszer nélkül — takarékossági könyvecskére is!

Dankó temetkezési vállalat üzlethelyiségét ismét a régi helyére SAS u. 3 sz. alá helyezte át

EKLI JOZSEF.

Dóczi leánynevelő növendékei harci táncokat mutatnak be holnap a Stadionban.

Báthory József és Markaly Anna lakodalmi vacsorája az Angol Királynőben.

SPORT

A vasárnapi sportműsor

Debrecenben a DVSC pályán DVSC—NyKISE, vezeti Marót (Észak). A bajnokság szempontjából döntő jelentőségű ez a mérkőzés. A DVSC mellett a Nyiregyházi KISE is komoly bajnokjelölt és így a mérkőzés eredménye nagy kihatással lehet a bajnokságra, az első helyezésekre. A DVSC az utóbbi időben nem mutatott mindig megnyugtató formát, míg az NyKISE az idény végére még csak javult. Esetleg, ha Szabó játszik már a DVSC-ben, az kétségkívül feljavítja a támadósort.

A mérkőzés jelentőségét bizonyítja, hogy az NyKISE nem akart keleti játékvezetőt, hanem pesti bírót kért. A bíróküldő testület azonban jogánál fogva Miskolcról küldött ki játékvezetőt Marót személyében, aki legutóbb Miskolcon az Észak—Kelet mérkőzést vezette igen jól. Most az NyKISE inkább keleti játékvezetőt kért már, de ezt a kérését, mint elkésettet nem teljesítették, mire az NyKISE tiltakozik és óvás alatt akar kiállani. Már a mérkőzés előtt sok az izgalom, mutatva a mérkőzés jelentőségét.

A mérkőzés 5 órakor kezdődik, előtte a DVSC vegyes a Nyilastelepi Sport Klubbal játszik.

Debrecenben délelőtt 10 órakor a DEAC pályán DVSE—Báthori SE, vezeti Kovács Lajos. A Villanygyár győzelme várható. (Ősszel a Báthori SE nyert 1:0 arányban.)

Vidéken. Nyiregyházán az NyVSC—BUSE játszik és az NyVSC győzelme várható. *Mátészalkán* az MVTE és Textil SC küzd egymással s amelyik győz: talán elkerülheti a kiesést. A honi pálya inkább az MVTE mellett szól. (Ősszel az MVTE nyert Debrecenben.)

Elmarad a P. MÁV—NyTVE mérkőzés s korábban lejátszották már a DEAC—K. MOVE mérkőzést, így csonka forduló lesz vasárnap.

A II. osztályban a Balmazújvárosi SC a DVSC II. csapatát fogadja, a DVSE II. meg a Bihari Turul SC-vel játszik. A DVSE II.—Bihari Turul II. o. bajnoki Derecskén lesz. Ettől függ, hogy a DMTE, vagy a B. Turul kerül be első osztályba.

Kisvárdán eldőlhet a II. o. bajnokság szabolcsi csoportjának sorsa, a Kisvárdai KLE a Nagykállói SE-t fogadja, a két vezető nagy küzdelmet vív egymással. Tiszalökön a TAC—NyTVE II., Polgáron a PIAC—NyKISE II. játszik.

Debrecenben a tenniszsport hívei is jó műsort láthatnak: vasárnap délelőtt a tiszántúli kerületi csapatbajnokságok második napja 9 órától a DEAC pályán. A férfi és hölgycsapatbajnokságokat bonyolítják le és fejezik be. A vasárnapi műsor: Kisvárdai UE—Bihari TVC, a hölgyeknél DEAC—DVSC, KUE—MTK és KUE—DVSC, DEAC—MTK.

Nagyszabású lesz a katonai sportünnepély a stadionban délután 4 órai kezdettel. A katonai bemutató számokat atletikai versenyszámok élénkítik.

A KISOK ATLÉTIKAI VIADALÁNAK MÁSODIK NAPJA

A verseny második napján a célbírói tisztet Pahusz Ernő testn. tanár, a központ kiküldöttje töltötte be. — Eredmények:

Távolugrás egyéni: (11 induló) 1. Mailinger debr. piarista g. 645 cm. 2. Szikszai debr. tanítóképző 604 cm. 3. Sallai debr. ref. g. 598 cm.

Távolugrás csapat: (4 induló) 1. debreceni piarista g. átlag 576 cm. 2. Mezőturi ref. g. átlag 567 cm. 3. Debr. tanítóképző 562-ös átlag.

800 m-es síkfutás: (8 ind.) 1. Bánki debr. ref. g. 2.13 mp. 2. Balázs d all. g. 2.13.6 mp. 3. Vasvári debr. tanítóképző 2.15 mp.

100 m-es síkfutás: (8 induló) 1. Mándoki karcagi ref. g. 11.3 mp. 2. Merényi debr. piarista g. 11.8 mp. 3. Czakó nyíregyházi Kossuth g. 12 mp.

Gerelyvetés egyéni: (9 induló) 1. Kozák mezőturi gimn. 42.76 m. 2. Mosonyi debr. tanítóképző 40.80 m. 3. Siposs debr. ref. g. 39.13 m.

Gerelyvetés csapat: (5 induló) 1. Debr. tanítóképző, átlaga 37.19 m. 2. Nyíregyházi Kossuth g. 34.18 m. átlaggal, 3. Mezőturi g. átlag 34.9 m.

400 m. síkfutás: (6 induló) 1. Mándoki karcagi ref. g. 54 mp. 2. Mailinger debr. piarista g. 55.4 mp. 3. Ferencfalvi dtbr. piarista gi. 59.1 mp.

Magasugrás egyéni: (11 induló) 1. Tóth debr. áll. g. 17 cm. 2. Sallai debr. ref. g. 165 cm. 3. Kupán h.-nánási g. 160 cm.

Magasugrás csapat: (4 ind.) 1. debr. áll. g. átlaga 158 cm. 2. Mezőturi g. 150-es átlaggal. 3. Debr. piarista g. 145 cm. átlag.

5x100 m-es stafétafutás: (6 induló) bajnok a mezőturi ref. gimn. 59.5 mp-cel. 2. Debr. tanítóképző 59.6 mp. 3. debr. piarista gimn. 60.6 mp.

Pentatlon versenyben: (4 induló) 1. Kovács mezőturi gimn. 2088.72 ponttal. 2. Szentirmai mezőturi g. 1913.84 ponttal. 3. Balla debr. ref. g. 1805.35 ponttal, 4. Láng nyregyházi Kossuth gimn. 1560.23 ponttal.

A verseny megrendezése a piarsita gimnázium Sportkörének feladata volt, melyet kitűnően megoldott. A résztvevő középiskolák ezuton mondanak köszönetet Schmidt Gyula testnevelési tanárnak, aki fáradhatatlan szorgalommal munkálkodott a rendezésben, valamint az összes testn. tanároknak, akik a verseny sikeréből kivették a részüket.

(Ifj. Sz. K.)

Hajdunánási TK—Testvériség 0:0. Szép mérkőzést vívott a két csapat. A nánási csapat nagyszerű támadásait kitűnően verte vissza a Testvériség. A második félidőben a közönség buzdítására a hazai csapat még élénkebb iramba kezdett, de a debreceni csapat kapusa megakadályozta a góllövést. Jó a nánási csapat csatársora, illetve a debreceni védelem. A mérkőzés végén megéljenezték a jól játszó Testvériséget.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza 15 fillérrel olcsóbb.

A készárúpiacon a búza 15 fillérrel olcsóbb lett, az árpa 10 fillérrél.

Búza tiszavidéki 77 kg 23.60—24.00 78 kg 23.90—24.30, 79 kg 24.15—24.50 80 kilós 24.30—24.60. Felsőtiszai, fejérmegyei és dunántúli 77 kg 23.60—23.95, 78 kg 23.90—24.25, 79 kg 24.15—24.45, rozs pestvidéki 18.55—18.70, rozs más származású 18.85—19.05, takarmányárpa elsőrendü 17.00—17.30, középminőségü 16.50—16.80, zab elsőrendü 16.90—17.00, középminőségü 16.70—16.80, tengeri 15.50 15.60, korpa 15.20—15.30, 8-as liszt 17.60—17.80 P mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁRRA összesen 967 darab sertést hajtottak fel. Eladásra került 888 darab, eladatlan maradt 79 darab. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 122 darab. A vásár irányzata változatlan. Árak: I. rendü uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 102 fill. I. szedett sertés 93—96 fillér, II. 89—92 fillér, silány 80—88 fillér, angol tőkesertés 100 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza mázsája 24.50—24.80 pengő tengeri 14.60—15.00 pengő, lucerna mázsája 3.20—6.00 pengő.

Debrecen sz. kir. város Polgármesterétől. 17679/1938. eln. HIRDETMÉNY. A 120.308/1930. B. M. sz. rendelet értelmében közhírré teszem, hogy a 17679/1938. eln. sz. határozatommal a 151541/1926. B. M. sz. valamint a 22190/1933. H. M. sz. rendeletek alapján engedélyt adtam Debrecen sz. kir. város népjóléti hivatalának arra, hogy a hősi sírok díszesebb karbantartását szolgáló alap javára 1938 május 29-én vasárnap Debrecen sz. kir. város területén urnákkal és perselyekkel pénzbeli adományt gyüjtsön. **Polgármester.**

Árverési hirdetmény. A város tulajdonát képező Kinceshegy utca 5. számú 970 négyszögöl területű házasingatlan a rajta levő összes felülépítményekkel, tartozékokkal és alkatrészekkel együtt folyó évi június 18-án, délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermébe szóbeli nyilvános árverésen eladásra kerül. Kikiáltási ár 4500 pengő. Az árverési feltételek a jog- és pénzügyi ügyosztálynál (Városháza I. em. 38. sz. a délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ingatlan gazdálkodóknak igen alkalmas. Polgármester.

KÉPES VASÁRNAPJA

Irországban szépségkirálynő választást rendeztek. — A belfasti polgármester megkoronázza a szépségverseny győztesét.

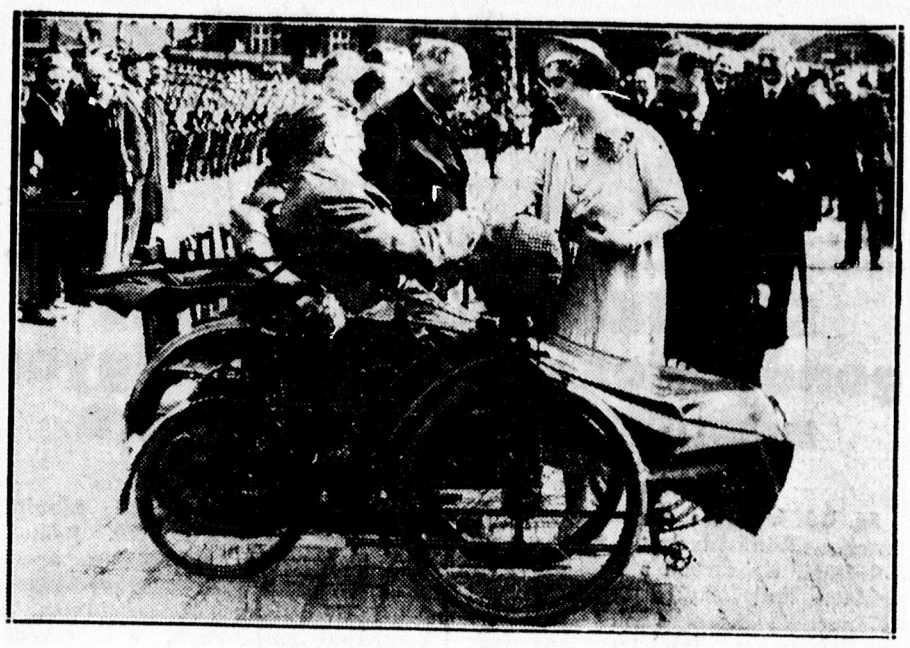

Az angol királyi pár a világháború veteránjait üdvözli.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a gyöngyvirág

is elvesztette a varázsát és azt a mesébeillő regényességét, melynek annak idején mi, ifjú korunk tavaszán még szivből örvendezhettünk. Az erdő virága mindenkié volt akkor még és az szedte, akinek ideje volt hozzá és kedve szerint akár ölszámra vihette haza. Ma azonban ezen a téren is szomorú változás történt. A gyöngyvirág üzletté süllyedt ott a májusi erdő mélyén, mert mint egy panaszos szegényasszony elmondotta, már ennek a szedését is bérbe adták és csak annak engedélyével lehet gyöngyvirágot szedni, aki bérli a területet. Óh, boldog szép idők, mikor erre még senki se gondolt. Óh boldogtalan jelen idők, mikor a romantika utolsó maradványa is bevonult a távoli erdők gyöngyvirágával a kettős könyvvitel sivár világába. És még azt mondják sokan, hogy régen, haj, régen volt rossz világ ...

arról, hogy

magyarnak

lenni nem kiválasztottság kegyének áldása és mi mégis úgy érezzük, hogy nem cserélnénk senkivel a földön. Szenvedünk, küzdünk, mégis magyarok akarunk maradni. Azok voltunk, azok vagyunk és azok leszünk. Már persze csak azok mondhatják el ezt magukról, akik nem kacsintgatnak jobbra, balra és nem várnak új és nekünk magyaroknak kellemetlen meglepetéseket. Mi mondhatjuk el, akik utáljuk azokat, akik örökké arról szájalnak, hogy milyen jó itt, ott. Mennyivel másabb az élet ebben, vagy abban az idegen országban. Megvalljuk, hogy ezeket a kacsingatókat nem szívleljük, nem álljuk és utálkozásunka fokozza, ha azt kell látnunk hogy ezek a félrekacsintgatók, ezek a hazai állapottal örökre elégedetlenkedők milyen fokozott lelkesedéssel kapaszkodnak minden olyan anyagi előnyökbe, melyeket ez a föld teremt, melyeket ennek a földnek magyar népe izzad valósággá. Ideje volna, hogy mi, mindig és mindenben egy sorsot, egy hazát ismerő magyarok erről is gondolkozzunk és becsüljük, támogassuk egymást, hiszen kinti, benti ellenségeinkkel szemben úgy is lemaradunk mi mindenről ...

arról, hogy

más a szó

és más a valóság. Az egész világ tele van a megújhódó kisebbségvédelmi tevékenység hírével. Nem kevés megelégedésünkre arról beszél a világ, hogy Csehszlovákia végre megkapja azt, amit születése pillanatától kiérdemelt. Ezzel szemben Románia területén és az ott élő kisebbségek életében semmi sem történik. Napról, napra megrendítőbb hírek érkeznek az újabb és újabb elnyomásról, jogtiprásról, mintha ez az ország nem is Európa területén, nem is kultúrállamok jóvoltából teremtődött volna olyan betegesen naggyá. Nem akarják odaát tudomásul venni, hogy ma már nem belügy a kisebbségi elnyomás és nem lehet erőszakra építeni azt a politikát, melynek semmi jogalpja nincs. — Európa lelkiismerete borzong a kisebbségekkel elkövetett erőszak miatt és akkor Románia területén megkezdi működését a magánvállalatokat ellenőrző állami bizottság, hogy a hírhedt román törvényt végrehajtsák, mely szerint a magán tőke is 75 százalékban román nemzetiségi alkalmazottat köteles felvenni ...

arról, hogy

124 év

három embernek is bőséges életkor, annál nagyobb tehát a meglehetésünk, mikor olvassuk, hogy Texasban bizonyos Jim Johnson néger egyedül dicsekedhet ezzel a matuzsálemi korral. Annak idején még a vígan grasszáló rabszolgakereskedelem idején került Afrikából Amerikába Jim Johnson és négyszer is gazdát cserélt, mert úgy adták, vették a vásáron, mint valami paripát. Aztán repültek az esztendők, a feketéből szabad amerikai polgár lett, sok mindent meg ért és meglátott, s most 124 esztendős fejjel az amerikai elnökhöz fordult, hogy nincs miből élnie, dolgozni sem tud már, juttassanak neki állami nyugdíjat, hiszen eleget dolgozott életében. Az amerikai elnök nyomban intézkedett a hihetetlen kort megért néger »nyugdíjazásáról«, s most már valóban gondtalan, jó élete lesz Jim Johnsonnak, olyan jó, hogyha van egy kevés jószándék az életben, akkor legalább 124 évig eléndegél még, elvégre most már mégis csak könnyebb élni, mint mikor még adták, vették ...

arról, hogy

egy szóért

még alig ült valaki két teljes hónapot, mint az egy sokat szereplő nagyváradi szállodással megtörtént. Hogy nem valami összeférhető ember ez az úr, az bizonyos, hiszen a magyar hatóságokkal is baja volt éppen eleget. De most nem is erről van szó, hanem arról, hogy azért, mert egy kihallgatása alkalmával következetesen Nagyváradot mondott Oradea helyett, a hadbíróság kéthónapi fogházzal büntette. Nevetségesen ostoba indokolással, mert azt mondta a hadbíróság, hogy tisztelet lenül viselkedett az illető. Tisztelet len volt, mert Nagyváradot mondott. Álljunk meg egy szóra: ez most történt, 1938. év májusában, mikor az egész trianoni kegyetlen rendszer recseg, ropog, minden csesztékében, amikor mindenütt erről a hallatlan és emberte len kisebbségi merényletről tárgyalnak mindenfelé a földön. Akkor új Romániában két hónappal sujtanak valakit, aki nem akarja csak magyarul kimondani a magyar Szent László király által teremtett ezer esztendős magyar város nevét. Világ, ámulj, aztán gyorsan intézkedj, ha számot tartasz arra, hogy embernek nevezzenek ezután is ...

arról, hogy

a magyar szinekért

számtalan esetben kaptak már magyar emberek súlyos büntetéseket. A piros-fehér-zöld-színnek nem szabad egymás mellett előfordulni, mert az már irredenta cselekmény. Csehek, románok és szerbek hirdették ezt két évtizeden keresztül. A magyar nemzeti szinektől jobban irtóztak, mint magától az ördögtől. Mindent elövettek, hogy kiirtság az emberek emlékéből is ez a három szint. Ezzel szemben uraim és hölgyeim nézzenek széjjel szép hazánkban a női divat terén. Kalapok, kötött holmik, övek, női ruhák következetesen és bosszantóan piros-sárga-kék, tehát román színek rikító mivoltában hetykélkednek. Ha a női kalapon szalag van, akkor tíz kalap közül kilencen piros, sárga, kék a szín. Tessék jobban széjjelnézni, megfigyelni ezt a tudatalatti román propagandát, melyet nagy garral és hetykén a mi asszonyaink, leányaink viselnek. És senkinek se jut eszébe, hogy ezer és száz szín van, minek kell pont ezt a hármat viselni, miért kell pont ezzel a hárommal díszíteni csak úgy divatból a holmit ...

arról, hogy

az udvariasság

bizonyos tekintetben még azokra is kötelező, akik azt hiszik, hogy őket mentesítik az effélektől a hivatali és közalkalmazotti beosztások. Igen, ez valami olyan kötelesség, amitől senki se tekinthetne el. Főleg nem a közhivatalnok, aki elsősorban azért van, hogy kiszolgálja a »feleket«, másodsorban azért van a hivatalában, hogy a köznek szolgáljon, harmadsorban és ezredik sorban azért köztisztviselő, hogy mindenkivel egyforma bánásmódot mutasson. Amint ez hála Istennek nagy százalékban így is van a legtöbb helyen. Itt, ott azonban még mindig vannak közalkalmazottak és köztisztviselők is, akik azt hiszik, hogy értük, egyedül és kizárólag csak értük és ezerszer is értük van a közönség, a nemzet, az ország és csak azért teremtették a közalkalmazotti állást hogy ők éljenek ebből. Ideje, hogy megmagyarázzák czeknek a magukról gyakran megfeledkező köztisztséget betöltő kivételeknek azt, hogy a köztisztviselői állás kötelez, sokra, nagyon sokra kötelez, többre, mint ők eddig hitték. Ha pedig nem tudnak képzelgő hatalmi mániájukról lemondani, akkor hagyják el sürgősen azt a helyet, ahova őket a közbizalom állította, ahol közpénzen fenntartott állásban keresik a közadókból

a kenyeret. Mert pl. egy közalkalmazott soha se lehet ideges, türelmetlen még akkor se, ha a legszegényebb emberek keresik fel. — A közalkalmazott mindig úgy szolgálja ki a feleket, — amint ez a legtöbb esetben így is van, csak a nagyon kevés kivétel nem tudja ezt megérteni, — tehát úgy szolgálja ki a feleket, mintha maga, a belügyminiszter járna nála mondjuk, mint megidézett ügyfél...

Mert ha ilyesmire gondol mindig az a köztisztviselő, akinek minden hónap elsején pontosan elseje van, akkor nem fordulhat elő pl. az, hogy hozzá forduló panaszos feleket egyszerűen és otromba kedélyességgel arra utasítsa hogyha nem tetszik ez az elintézési forma, akkor akasszák fel magukat. A kirívó kivételből egy példa. Nem halálnemek tanácsolására tartják a közállási egyéneket, amint ezt 99 százalékban tudják is a pontosságnak, rendnek mintaképéül szolgáló magyar közalkalmazottak, de tanulja meg az az 1 százalék is, mely könnyen megfeledkezik magáról, amit azonban mi, közönség, államalkotó »felek« serege semmiképpen nem tudunk és nem akarunk elfelejteni...

jegyzi: sz. r. i.

—o—

Sz. Tüdős Klára érdekes gondolatokat vet fel a magyar népművészet művelésére

Divat, amelynek aranyfedezete van

Sz. Tüdős Klára úrasszony nagyon érdekes előadást tartott a magyar népművészet, elsősorban a magyar ruhaviselet kultiválására vonatkozólag. Előadása olyan magas színvonalú, annyi értékes gondolatot tartalmaz, hogy érdemes a legszélesebb körű nyilvánosságra. Bizonyosan sokszázan követik ennek a kiváló úrhölgynek gondolatmenetét és eszméit.

— Ebben a városban, én hiába vénülök, mindig csak gyereknek érzem magam, vakációra jött gyereknek, akinek sok minden szabad. Valahányszor a vonatról meglátom a Nagytemplom tornyát és Debrecent kiált a kalauz, fordul velem egyet az idő kereke és én a vasuti kocsiból visszalépek a multba.

— Ez a „Maradandóság városa", ahogy Ady nevezi, nekünk elszakadtaknak csodálatos elevenen őrzi a gyerekkorunkat. Amikor megtérve hébekorba ezen a hazai földön megállok, valami szorongás is van bennem, mint az iskolából jött diákban, akinek felelni kell a munkájáról. Ilyen beszámolóra jöttem jöttem én most haza a mi szeretett Fenséges Asszonyunk kívánságára. A számadásom egyben alázatos hálaadás is, ennek a szabadegű hazai földnek, melyben olyan mélyen érzem a gyökerem. Akármerre visz is a lábam, a szívem ebbe a sárga hajdusági homokba van nőve, apáim porló csontjaihoz. A fajtám szeretete, a hitem szilárdsága, a konok kitartásom, az erőm, az ő örökségük. A fejemmel ők gondolkoznak, a kezemmel ők dolgoznak s az eredményt, amit elérek, ők érdemelték ki.

— Ebben a mai zavaros világban, amikor oly nehéz meglátni merre van előre és merre hátra, nekem ők mutatják az utat és hiszem, hogy jó az át, amit mutatnak.

— A lényünk legmélyén, a vérben és a lelkiismeretben mindnyájunkhoz szólnak azok a hajdani magyarok, csak ennek a felszínes hiuság vásárának a tülekedése elnyomja a távoli hangot. Figyelni kell, magukba szállni s akkor egyszerre érthető lesz a hang, oldódnak a problémák, tisztulnak a fogalmak, talajt érzünk a lábunk alatt, bátorságot és tudjuk a tennivalót.

— Tennivaló pedig ebben az országban annyi van, hogy szakadásig jut mindenkinek. Nincs kicsi dolog és nincsen nagy, egyformán fontos a kubikosnak a munkája és a mérnöké, ha építeni akarunk. Már pedig építeni kell, éjet nappá téve, lázasan, csatornát és gátat, ha nem akarjuk, hogy elsodorjanak bennünket a megáradt vizek. Magyarország kicsiny, de a mienk és ha ezerévet kibirt, megérhet másik ezret is, de henyélni ezen a tenyérnyi szigetecskén egy léleknek sem lehet. A posztját mindnyájunknak kijelölte a sors a védműveken.

— **A mi gyermekeinknek minden gyermekeknél jobban kell tanulni, erősebbnek lenni, a nőknek jobbaknak, megértőbbeknek minden asszonyoknál, az öregjeinknek bölcsebbeknek a bíráinknak igazságosabbnak, a katonának bátrabbnak, a kereskedőnek tisztességesebbnek.** A földmívesnek a legmélyebb barázdát kell tudni szántani, a legszélesebb rendet vágni, a tehetségeknek zsenivé fejlődni, a papoknak szentté lenni és tüzön-vizen mindnyájunknak összetartani. A nagy munkának az a parányi részecskéje, ami nekem osztatott s amiről itt most számot akarok adni, két részből áll. **Az egyik a népművészet és divat, tehát ipar és kereskedelem,** a másik pedig politika, faji demostráció, nemzeti ügy: **a magyar viselet.** Az elsőnek a lényege, amint azt operaházi bemutatónkon is hangsúlyoztam, abban áll, hogy azt a művészi háziipart, amit a mi parasztjaink olyan utólérhetetlen ízléssel csinálnak századok óta, vásároljuk, viseljük, díszítsük vele a lakásainkat, de egy világért meg ne hamisítsuk. Nem az tehát a cél, hogy Debrecenben sárközi szőttest szőjenek és matyó terítőket hímezzenek a kézimunkáló kedvű urihölgyek, — hagyják azt a sárközi, meg a matyófalvaknak, — hanem hozassák tőlük a portékáikat, amiket azok oly mesterien készítenek.

— **Debrecenben élesszék ujjá a szűrszabóságot, amelynek speciálisan alföldi eredetü csodaszép darabjait őrzi a Déri muzeum. Legyen a debreceni asszonyoknak hajdusági ködmönkéje télen, szürvirágos posztó bekecse kirándulásra, vagy sporthoz. A férfiaknak legalább egy vadászbundája, vagy egy sportmellénye.** Az ilyesmi nem egy szezonra való ruhadarab, hanem egy életre. És miért ne lehetne autótakaró, vagy szőnyeg a guba. Ami mellesleg megjegyezve nem pénzt jelent, mint ahogy pesti jassznyelven használják, hanem egy fürtös gyapju pokróc anyagot.

Debrecenben is vannak szürszabók, szücsök, gubacsapók, ha nem is sokan már, akik ha kereslet volna, inast fogadnának és örülni való szép dolgokat produkálnának. Ma, amikor mindenben az eredetit akarja az ember, az az okos törekvés, ha specialitást tudunk termelni és akkor lenne szép rend ezekben a dolgokban, ha nem a franciákat, meg az angolokat utánoznánk a ruhadarabjainkban csupán, hanem néha-néha őseinket, a debreceni civis pógárokat is.

— Attól azonban óva intem városunk jóizlésü hölgyeit, hogy selyem estélyi ruháikat ezekkel az általam nagyon szeretett, de selyemre sehogy sem való tarka szürvirágokkal díszítsék, mert olyasmi is van, mint anyagszerüség, és hát hogy kerül a csizma az asztalra, vagyis a szürrózsa a krepdesinre. Ha kedve kerekedik a hölgyeknek egy-egy délutáni, estélyi, vagy háziruhát magyar népi anyagokból készíttetni, vagy azzal díszíteni, óriási ennek a csepp országnak a népművészeti anyaga, tessék fogyasztani, de nem utánozni. Ha pedig nem tudják, honnan mit lehet hozatni, menjenek és zaklassák a Déri muzeum néprajzi szakembereit tanácsért, s ha azok nem érnek rá, **adjon a város annak a muzeumnak egy szerény kis állást, amelyre alkalmazhat egy Györffy professzornál végzett képzett ethnografust, aki ezeknek a halódó magyar iparágaknak az életrehivását szakszerüen kézbevegye, irányitsa, Debrecen érdeklődő közönségével pedig az ország néprajzi érdekességeit megismertesse.** Legyen az az etnográfus mint kutforrás és tanácsadó szerv segitségére minden olyan iparosnak és kereskedőnek, aki hajlandó belekapcsolódni ebbe a művészi magyar háziipart és kisipart fejlesztő mozgalomba, de nem tudja, hogy hogyan. Legyen ennek a kis hivatalnak valami forgótőkéje, amellyel egy mintakollekciót szerezhessen, hogy a textilesek, bútorfaragók, bőrmunkások, csipkeverők, fazekasok munkáiból a kereskedők válogathassanak, címet kaphassanak, hogy azután mint megrendelők közvetlenül léphessenek érintkezésbe a termelőkkel.

— Az iparosságnak pedig tanácsot adhasson, mintát szerezhessen, megmondhassa ki hol tanulhat olyat, ami a szakmájának megfelel s nem utolsó képpen felvilágositást adhasson Pestnek, az országnak, sőt külföldnek arról, hogy **Debrecenben és vidékén kinél miesoda szép és különleges dolog kapható. Szóval javasolnám Debrecen városnak, hogy elsőnek a magyar városok közül a muzeum keretében állitson fel egy népipari központot, amely az élő népművészettel foglalkozik és születendő kereskedelmi és ipari vállalkozásoknak lehet a gyökere.**

— Ez az egyetlen módja annak, hogy komoly mederbe jusson és a dilettantizmus posványaiban meg ne fulladjon ez a mozgalom.

— Amerikában olyan furcsa munkákból élnek meg emberek, itt az ideje, hogy itthon is próbálkozzanak a magyarok néhány szokatlan foglalkozási ággal nem csak akkor, ha kivándoroltak.

— Még egy szempont van ennél a magyar divatnál. **A muzeumba való régi darabokat mintául kell használni, nem szétszabdalni, miut ahogy azt némely érzéketlen pesti szabók tették.** Ujat kell készíttetni a parasztokkal a régi minta szerint. Megint ismételni fogom magamat, de ennél világosabban úgy sem tudom megmondani, amit akarok. Ennek a divatnak az aranyfedezete a valódi népipari anyag, amit nélkül hamis, mint aranyfedezet nélkül a pénz. Ennek a mai magyar divatnak a lényege ez! Más azonban a viseletünk kérdése, ami soha aktuálisabb nem volt, mint ma. Ez a magyar díszruha valami különös erővel bír, színvallásra kényszeríti az embereket. Aki nincs olyan egészen tisztában saját magával, akinek hogy ne mondjam, legalább is egyelőre vegyesek az érzelmei, azok zavarban vannak, zsenírozzák magukat s nem merik felvenni. Mert tessék elhinni, a ruha, az nemcsak élettelen rongy. A ruhának van akarata és diktálni tud.

— Mérhetetlen példának okáért a különbség nemzeti öntudat, emberség és megbizhatóság szempontjából a viseletben járó és a kivetkőzött, modern ruhás nép között.

— Az az ember, legyen az úr, vagy paraszt, akinek a zsinóros atilla, vagy a magyar nadrág maskara, semmiképp sem olyan megingathatatlnul magyar, mint a másik, aki büszkén veszi magára. Ez csak külsőség, én tudom és határtalanul fontosabb, hogy lélekben magyarodjon meg ez a maitársadalom, de az nem az én feladatom, abhoz én ngyon kicsi és csak asszony vagyok. Én tudom a helyemet és mérhetetlenül tisztelem a férfimunkát. A nemzeti öntudattal élő magyar lelkiség életrerázása, papjainknak, tanárainknak, minden hivatalt viselő és minden szabad pályán dolgozó magyar férfiaknak a hivatása, akik hallják és megértik az idők szavát. Óvék a nagy munka, az, amelyről létünk, vagy nemlétünk függ. Mi asszonyok csak segítőtársak lehetünk ebben, nem riválisok. Nekik kell visszaszerezni ebben az országban mindazt, ami itt elveszett, nemcsak területekben, de ideálokban, jellemszilárdságban, lelkierőben. A mi hivatalunk, asszonyoké, megőrizni azt, amink még megmaradt és azt is, amit visszaszerezhet férfierő. Nem kisebb dolog megtartani valamit, mint megszerezni. **Nem panaszkodhatunk. A munka meg van osztva, csak emberek kellenek, akik elvégezzék.**

Tétel

Öreg falak közt nagy az izgalom,
Lányok szivében semmi nyugalom...
Ma kezdődött meg az irásbeli,
Kislányok szive félelemteli.

Ki lettek osztva mind a tételek,
Szőke kislány félve megremeg.
»Segíts meg kérlek édes Istenem,
Hogyan oldjam meg szörnyü tételem?«

Verset irjon ő?... Erre képtelen,
Isten hatalma, mondják, végtelen:
Szeme előtt egy kép megjelen
Erre gondol csak és ir szüntelen.

Tavasz — Szerelem jelentése egy,
Külön leirja... semmire se megy...
Szerelemről szólt ez a dolgozat
Szőke fejében nincs más gondolat...

Kis pajkos Amor tollát vezette,
A kapott tételt már befejezte;
Tavaszról irni ugye képtelen...?
Aki nem tudja, mi a szerelem...!

CSER KATALIN ÉVA.

— *Egy szerb kisfiú életét mentette meg Mussolini,* akihez a két esztendős gyermek apja levelet irt s kérte, hogy postafordultával irja meg hasonló betegségben szenvedő kisleányát milyen módon gyógyították meg. A gyors válasz alapján kezelésbevették a kisgyermeket, aki fel is gyógyult.

Mahatma Gandhi az indiai nemzeti kongresszus vezetői körében.

Német katonaorvosok Sanghtiban táb ori kórházat állítottak fel. Csoportkép a német katonaorvosokról és japán sebesültekről.

Bartóktól Mozartig és a közös kánonig

Egy gyermekek számára rendezett hangverseny pillanatfelvételei.

A városi zeneiskola folyosóján szokatlan sürgés-forgás. Van ebben az iskolában valami arisztokratikus csend, mégha »üzemben« találjuk. Debrecen legexkluzivabb iskolája, anélkül, hogy ez a »kizárólagosság« szociális megszükítést jelentene. Ellenkezőleg. Ez az iskola pedagógiailag Debrecennek egyik legdicséretreméltóbb és leghasznosabb intézménye.

Vasárnap délelőtt, gyönyörű májusi fény. Feltűnően sok gyermek a folyosón. Mindegyiknek kezében egy kis füzet. Nézegetik! Komoly belemerüléssel.

A füzetben hangjegyek.

Igen, ezek a zene Liliputijai, ahogy már a mult számunkban jeleztük. Eljöttek hát, otthagyva kint a szabadban a napsugár zenéjét, hogy egy koncentráltabb zenét hallgassanak, amely a Napból száll fel, de a Nap fölé száll...

*

Az előadást dr. *Baranyi János* vezeti be. Bársonyos meghittséggel simogat a hangja, megsimogatja a kis zenekedvelő közönséget, amelynek kedvéért történik most minden. A hátrábbi sorokban ülő felnőttek csupán díszletek most, védik a kicsiket, mint a Riviérát a ködsapkás havasok...

Az igazgató közvetlen hangon szól a kis zenekedvelőkhöz:

»A zene bűvös hangbirodalmának kis előcsarnokában vagytok még...«

Aztán a magyar zene nemzeti fontosságot ecsetelt, a műsoron szereplő Bartók Béla gyűjtéseit. Hogy csillog a »zenei aprószágok« szeme, mikor így szól az igazgató:

Mi felnőttek a legnagyobb hálával tartozunk Bartók Bélának, de ti, fiatalok, különösen hálásak lehettek, mert páratlan kincset halmozott fel részetekre. Ti lesztek hivatva arra, hogy ezt a népi dalkincset megőrizzétek... S ezek a dallamok remélhetőleg rövidesen a ti ajkaitakról fognak újból felzengeni Erdély bércei s a felvidék visszavágyó, susogó erdői között...

*

A terem zsúfolásig telt. Még a falaknál is állanak. De csak — felnőttek. A gyermekek paradicsomi lengeséggel élvezik az elsőséget. Tetszik nekik a helyzet. Mintha valami amerikai iskolában lennénk... Túl a tengeren..

A fegyelem tökéletes. A zene Liliputjai megfogadják Baranyi bácsi szavát: megmutatják, hogy méltók az első helyre. Ülnek áhítattal s nemsoká megzendül a zongora...

*

Galánffy Lajos interpretálását mindenki elmélyülve hallgatja. Kicsik és felnőttek szinte egy ütemre fordítják a műsorfüzet lapját, a víg magyar nóta ott táncol hangjegy és szöveg alakjában a szemek előtt, a fül számára pedig küldi az üzeneteket a Galánffy Lajos által dirigált zongora:

Tíz liter bennem van.
Gyócs az ingem, réz a gombom,
Hej de kutya, kutya, kutyakutya,
kutya kedvem van,
Hej de bundás kutya kedvem van...

Kell-e ennél vidámabb nóta? S ahogy Galánffy bácsi játszotta...

*

A Schubert-dalok éneklése pedig egyenesen igazolja a műsoroknak kottafüzet gyanánt megszerkesztését.

Ott áll a pódimon az iskola csalogánya, G. Hoór-tempis Erzsébet. Hogy megelevenedik a műsor fekete hangjegye és fekete szöveget!

Pajkos ifjú rózsát lelt,
Rózsát a pusztában,
Ki sem nyílt még, bimbó volt
Kit a szellő megcsókolt...

A felejthetetlen Schubert-dal!

S mily megragadó az ének... Így együtt: szöveg, hangjegy és ének, — felejthetetlen élmény számomra. A hagjegyek városa előjön a füzetből, a pódiumról támadt hang mint láthatatlan szál szinte odatapad, ráhurkolódik az élettelen nyomtatványra... *A pedagógiai mutatvány:* tökéletes!

*

Most komoly, templomian-komoly Bach zendül fel a zongorán. Höchtl Margit tolmácsolásár osztatlan figyelemmel csüng az egész terem.

Én az utasítást betűzöm:

»*Musette*« *a duda francia neve. Figyeljétek meg, hogyan utánozza a balkéz szólama a duda mély sípjának hangját.*

Az utasítás szerint a művésznő balkezét lesem. Tényleg, hallom a dudaszerű mély síphangot, csak kissé hátulülvén s a rövidet látván — meg kell elégednem a mély síphanggal. A balkéz számomra összeolvad a jobbkézzel. De annál élesebben fotografálnak a gyermekszemek! A mókus-szem se fotografál élesebben — az erdőben... S ez megvigasztal. A gyermekeké az elsőség. »Fű kizöldül a sírhanton...«

*

A hangjegyek közt most négy sziluett mered rán. Négy hegedűféle sziluttje. Középen egy gordonka, balra egy hegedű, jobbra egy hegedű és mélyhegedű (brácsa).

Mozart szelleme közeleg... Kamarazene...

Búza Gábor (I. hegedű), Tímáry Mária (II. hegedű), Z. Csanak Mária (brácsa) s Erdész Mihály (gordonka) kamaraegyüttese már idézi is a XVIII. század üzenetét. De vajjon 1756 és 1791 közé van beszorítva ez a hang?

Nem, — nem... Távolabbról jön... Ki tudja, honnan?

Ezen tűnődöm. Hiszen a zene legszebb hatása, ha tűnődve késztet. A hatást a kamaraegyüttes elérte.

*

Vessünk véget a zenei pillanatnak. De az utolsó pillanat legyen vidám, a májusi virágzásba belekacagó.

Elefánthy Mária énektanárnő már gyűjti is a dobogón a kis zenei csibéket, — jobbra, balra és középre elosztva.

Most jön a közös kánonéneklés.

Na, erre kíváncsi leszek!

Először az iskolai énekkar dalolja el:

Este van már, nyolc óra...

Aztán az egész közönség.

De nemcsak úgy egyszerűen, hanem — kánonban.

A kitűnő Elefánthy Mária uralkodik a pillanat felett: a közönség egyetlen énekkórussá változik s előzi két, majd három csoportja osztva dalolja a vidám kánont:

Ott mérik a pántlikát,
Piros színű pántlikát,
Sallárom, sallárom,
Piros színű pántlikát.

Jakues Pista méreti,
Az asztalra leteszi,
Sallárom, sallárom,
Az asztalra leteszi...

Mindenki a legkitűnőbb ének-kondiciót kap. Még a gége-kappanok is. De most hirtelen hahotára fakadok.

Valaki annyira be van rugva ennyi hangitaltól, hgy így dalolja a szöveget:

Ott mérik a *pálinkát*...

A tévedés: jelképes. A zene valóban szesz. Égi pálinka...

»Minden: hasonlat...«

Gulliver.

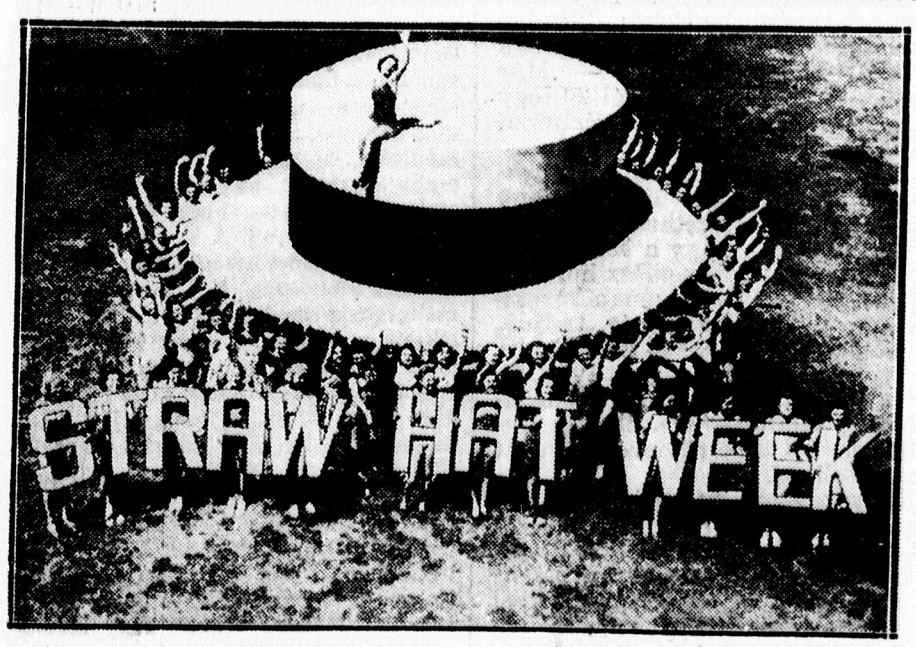

Amerikában ismét divatba akarják hozni a szalmakalap viseletet. Ilyen reklámot csinálnak a szalmakalapnak.

Homokvihar az Oceánon

Ilyen is van, hiteles jelentések számolnak be arról, hogy hajókat támad meg a homokvihar a tengereken. Előfordult, hogy a Oceánon olyan homokfelhő lepte el a hajókat, hogy seperni kellett a homokot. Egy német tudós most megállapította, hogy a szél ereje átviszi az afrikai port, át az Oceánon Braziliába. Megvizsgálta a Braziliából származó port és 67 olyan szerves lényt talált, melyek kettő kivételével, mind az afrikai édesvizekben találhatók. Az erős szélviharok tehát Afrikától Amerikáig száguldanak és hordják magukkal a felkavart finom port. Ez a magyarázata annak, hogy 1928-ban például miért lepte el homok az Oceánon, Nemaru japán kapitány hajóját annyira, hogy a fedélzeten sem lehetett maradni a homokvihar miatt.

A légy az egészség veszedelme

Irta: PAPP KÁROLY, a Kir. M. Természettudományi Társ. és a M. Entomologiai Társaság tagja, entomologus.

Az ember figyelme a mindennapi események felett gondtalanul elröppen és így megállapított tény az, hogy ami közvetlenül közelünkbe van, amit mindennap látunk, kellemes vagy kellemetlen jelenetét tapasztaljuk, úgyszólván nem ismerjük. Ugyan így van a légynél is.

Ki nem ismeri? Gondolom, hogy olvasóim közül senki sem nyujtja ujját, mindenki abban a hitben ringatja magát, hogy ismeri. Pedig nem, hogy mennyire nem, azt meg fogjuk látni.

Ezen rövid pár perc alatt fussunk végig a légy biológiáján, vizsgáljuk.

Általában a légy, szűkebb értelemben a **házi légy**, majdnem minden rothadó szerves anyagban megél. Tudjuk azt, hogy legszívesebben a lótrágyában tartózkodik. Azok, akik jó időben, tavasztól ősz ig a természetet járják, személyes tapasztalói lehetnek annak, hogy hol él a légy és milyen körülmények között? Le kell szögeznünk azonban azt a tényt, hogy a házi légy csak nagyon kis százalékban tenyészik tömegesen erjedő növényi hulladékban, ott inkább az istálló légy található.

Máshol kell a házi légy otthonát keresni. Megfigyelések bizonyítják hogy a házi légy inkább szemétdombokon, hová trágyát is hordanak, szeret tartózokdni. Továbbá pedig hamugödrökben. Vizsgálva ezeket a helyeket már megtalálhatjuk a petét, a nyüvet vagy magát a legyet. Nagyon gyakran tapasztalhatjuk azt, hogy egy közönséges szemétdomb épp úgy meg van fertőzve, mint akár egy istálló trágyadomb. A légy azonban nem válogatós táplálék, lak- illetve költőhely dolgában. Legkedvesebb számára az utóbb említett domb, de kellő nedvesség és megfelelő hőfok mellett papirossal, szövöttárúval, például gyapjú vagy gyapotruhával, valamint zsákvászonnal is beéri.

Gyüjtő útjaim és vizsgálataim során gyakran adódott alkalom ezeknek a megfigyelésére, sajnos azonban a hely szűke miatt ezeknek fényképeit itt nem mutathatom be. Azonban bárkinek bőven akad alkalma ezeket személyesen is tapasztalni a természetben.

Röviden fussunk csak át a légy fejlődésén is.

A nőstény légy lerakja petéit az alomba, legyen az bármi a fentebb említett anyagokból. A pete könnyen felismerhető, kicsi, fényes fehér és hosszúkás tojásdad alakú. Hossza kb. egy milliméter, de néha lehet kisebb is. Az anya légy szépen, gondosan csomóba rakja ezeket. Ha mikroszkópon alaposan vizsgálás alá vesszük a petéket, olyanoknak látszanak, mintha az egész felület 6 szögű szemekből álló hálóval volna bevonva, amely hasonló a szövettanban jártassak előtt ismert hámréteghez. Egy-egy nőstény életében kb. 600 petét rak, melyből egy-egy csomóban 120—150 drb. esik.

Megfigyeléseimből levonva a következtetésünket, e fejlődés menete, mint láthatjuk, igen változó. A petéből a lerakás után számított 8 óra mulva kikel a nyü. Kezdetben gyenge, gömbölyded végétől kezdve a fejnek hegyesvége felé vékonyodó esetlen teremtés. Szinte fényesfehér, másfél, vagy két mm. hosszú. Kikelés után, úgyszólván rövid percek alatt hirtelen elevenedik, mozogni, vickándozni kezd és abba az anyagba fúródik, amelyben a petéből kikelt. Mondja népünk, »úgy furakodik, mint a nyü.«

A nyü három vedlésen esik át. A harmadik vedléskor már sárgás szinü. Megjegyzendő, hogy már itt a nagyságuk sem egyenlő, aszerint változik, hogy milyen a környezet, élelem, talaj, hőmérséklet stb. Ez a magyarázata annak, hogy a rovarok, köztük a legyek is miért nem egyforma nagyságuak.

Különben a lárvák ugyanolyan mozgékonyak. Ha lakhelyüket szét durjuk, szempillantás alatt tünnek el, hogy tovább zavartalanul lakmározhassanak.

Fejlődésének a következő szakasza a bábbá alakulás. A kifejlődött nyü kiüríti bélesatornáját, teste a bőrtől elválik és azon belül összezsugorodik. Ekkor már majdnem hengeres a teste. Szine mindinkább sárgul, majd vörhenyessé válik, hogy aztán gesztenyebarna lehessen. Ekkor már két milliméter az átlagos hossza. Most már gyorsan, átlag 30 nap alatt alakul át bábbá úgyanyira, hogy már a kifejlődött légy főbb tagjait is szépen láthatjuk. Ez a fórmálódás rendes körülmények között 5 napig tart, de néha valami — meleg, viz stb. hiánya miatt 14, sőt 28 napra is eltolódhatik. Ilyen körülmények közt »érik« meg a báb, melyből átlag a huszadik napra kikel a légy.

Mindenki előtt ismeretes a házi légy alakja, felesleges arról monográfiát adnom, hanem inkább beszélni fogok a légy tulajdonságairól. Vegyük elsősorban: milyen szapora a légy?

Ha figyelembe vesszük azt, hogy egy nőstény légy átlag 600 petét, de egyszerre 120-at rak — vegyük a kisebb számot — ugy mennyi légy fejlődik egy nyáron, vagy ha úgy tetszik, egy szezon alatt?

Vegyünk fel Haward adatai alapján egy kinálkozó alkalmat, feltéve, hogy minden petéből légy lesz és egy-egy nemzedék időtartamát nyár közepén 10 napra tesszük:

Április 15-én kikelt nőstény 120 petét rak.

Május 1-én kikelt 120 légy, melyből 60 nőstény.

Május 10-én a hatvan nőstény mindegyike 120 petét rak.

Május 28-án kikel 7.200 légy, melyből 3.600 nőstény.

Június 8-án 3.600 nőstény mindegyike 120 petét rak.

Június 20-án kikel 432.000 légy, melyből 216.000 nőstény.

Június 30-án 216.000 nőstény mindegyike 120 petét rak.

Július 10-én kikelt 25,920.000 légy, ebből 12,960.00 nőstény.

Július 19-én 12,960.000 nőstény mindegyike 120 petét rak.

Július 29-én kikelt 1.555,000.000 légy, ebből 777,600.000 nőstény.

Augusztus 8-án a 777,600.000 nőstény légy mindegyike 120 petét rak.

Augusztus 18-án kikelt ebből 93.312,000.000 légy, ebből nőstény 46.656,000.000.

Augusztus 28-án 46.656,000.000 nőstény mindegyike 120 petét rak. melyből szeptember 10-én kikelt 5,598.720,000.000 légy, — melynek fele nőstény.

Ezt a mennyiséget elképzelni valóban jó fantázia kell. Ez eddig csak arra alkalmas, hogy reménytelenné tegyen bennünket, mikor az írtás gondolatával foglalkozunk vagy sarokba akarunk szorítani egy olyan teremtést, amelynek a szaporodására számtalan lehetőség van. Jusson azonban eszünkbe, hogy a fennti esetben, amely természetesen számítás eredménye, valamennyi ivadék életben marad holott a természetben a legyet a halálnak sok lehetősége környékezi. Meg kell azonban más részt említeni, hogy a felhozott táblázatban minden egyes nőstény csak 120 petét tojt, tehát csak egy csomót rakott, pedig a valóságban 4 ilyen csomót is rakhat. A vázolt lehetőségek megfontolása, a természetes korlátozás eshetősége mellett is a legyek ellen való szigorúbb eljárásra kell, hogy törekedjünk még akkor is, ha nem vagyunk tekintettel e veszedelmes teremtések betegségterjesztő természetére: és mennyire inkább szükséges, hogy a közönség is a maga részéről támogassa a természetet olyan veszedelmes korlátozásában, amelyről most már azt is tudjuk, hogy az emberiséget fenyegeti.

Miben áll a légy fertőzése? Ez a következő kérdés.

Tudjuk azt, hogy a légy a szó legáltalánosabb értelmében, mindenütt fellelhető. Nem akarom elő fordulását ismertetni, felesleges. fontosabb azonban az, különböző helyeken veszi fel táplálékát, amely folyékony, vagy kevésbé folyékony anyagból állhat. Lévén maga a tápláléka is már reánk nézve emberekre fertőző, mérgező hatással, egyrésze, a baktériumok, a légy bélszervén minden átalakulás nélkül mennek át és mint a légypiszok, egyik tartozéka folt alakban egycsomóban ürülék alakjában tárgyainkra — függöny-, lámpatartó, tányér, kanál, kenyér, cukor stb. kerül. A felületes szemlélő azt mondja: igen kerül rajta 1—2. Vajjon?

Számos megfigyelés igazolja, hogy átlagban 100 dm²-nyi területen 1000—10.000 darab légypiszkot is lehet számlálni, vagy pedig azokban a háztartásokban, amelyeknél azt szokták mondani hogy rendben vannak, átlagban 100 dm² területen 1—50 légypiszkot lehet találni. Azonban az elmosódott, neutrális színű festett tárgyakon, amelyeket nem festenek gyakran, a légypiszok millió számra fordul elő. A fali tapétán, gyertya és lámpatartókon, a mennyezeten, az ablakredőkön a szám csaknem a megszámlálhatás határán kívül esik. Ezek a piszkok, melyek ismétlem, mindenütt fellelhetők, gazdag baktérium tartalmuknál fogva fertőzők. Hogy mennyi baktérium van a légypiszokban? — Tessék! Illusztrálom. Egy drb légynek, amely moslékos dézsából táplálkozott, egyetlen piszkában 6,600.000 baktérium van. — Már ugyanebből a csoportból 20 légy egyszerre 123,000.000 baktériumot telepit.

A légy a tifusz egyik főterjesztője, melyet ürüléke útján is nagy százalékban terjeszthet. Hangsúlyoztam előbb, hogy a baktérium, a légy számára megemészthetetlen anyag, eredeti formájában keresztül megy. Az ürülék, már tudjuk, fertőz és így fertőzhet tifusz vagy más betegség baktériumával is. Nem csak ürülékével, hanem szájszervei, végtagjai stb. által is fertőz, amire a hely rövidsége miatt nem térhetek ki.

Milyen főbb betegségeket terjeszt a légy? Kérdezhetné kedves olvasóm, aki épp figyelemes olvassa soraimat. Válaszolok röviden: Kolerát, vérhast, a gyermekeknél hasmenést, ami néha »nyári betegség«-nek neveznek, az enteritist, vagy bélgyulladást, gümőkórt, lépfenét, frambőziát, szemgyulladást, diftériát, himlőt és az egyik legveszedemesebb betegséget: a pestist.

Végiggondolva ezeket a szörnyű betegségeket, fellángol bennünk a légy utáni gyűlölet: irtani. Irtani, de hogyan?

Számtalan természetes ellenségét, mint pl.: a légy gomba betegsége, a véglények (protozoak) világából származó ellenségeik, fonalférgek, atkák, pókok, álskorpiók, házi százlábúak, ragadozó bogarak, kalandozó poloskák, hangyák, darazsak, szárnya állataink java, gyíkok, békák, légyfogó patkányok... mind-mind hű segítőtársaink a légyirtásban. Ezeken kívül nekünk is kell ellenük védekezni kellő módon. Legjobb védőszer a tisztaság, amelyet csak úgy érhetünk el, ha nem engedjük betelepetdni e utálatos férget. Most, tavasz felé, amikor lassan megindul az élet, jelentkeznek a rovarok, köztük a legyek is, húzzunk ajtónk és ablakunk elé dróthálót. Ne tartsunk helyiségeinkben sem közelükben födetlenül ételt, pl. moslékot, még kevésbbé olyan anyagot, ami szagos és erjedő. — Lakásunk környékét tartsuk tisztán, ügyeljünk arra, hogy udvarunk állati hulladékoktól és általában minden szeméttől mentes legyen, hogy ne találhasson a légy magának megfelelő helyet. Ha pedig állatokat tartunk, úgy igyekezzünk arra törekedni, hogy azok hulladékait, illetve a vele járó szemetek jól el legyenek zárva s amelyeket alkalom adtán az erre megfelelő szemétlerakodóhelyekre vitessük ki. Másképpen nem vehetjük fel a harcot az ellen a rovar ellen, amely idáig már számtalan családnak okozott úgy szomorúságot az általa elősegített halálesetben vagy pedig az általa előidézett betegség gyógyíttatására tetemes költséget. Ha ezeket betartjuk és figyelmesen, odaadással vesszük fel a harcot és álljuk is mindvégig, akkor a kitartással sokat érhetünk el s megmenthetjük úgy magunkat, mint gyermekeinket ezektől a borzalmas betegségektől.

A maharadzsa és a „belga király" esete

Gwalori maharadzsája, aki egyike India leggazdagabb hűbéres fejedelmeinek, nemrég fejezte be angliai utazását s közben »kedves kalandon« esett át. Az angol hatóságok előtt kifejezte azt a kívánságát, hogy Londonban minden kíséret nélkül, »rangrejtve« utazgathasson. Meg is történt. A többi között fölszállott a dúsgazdag maharadzsa az autobuszra is, de ebből baj támadt, mert a maharadzsa, aki helyett a titkára szokott mindenütt fizetni, egyetlen pennyt sem vitt magával. Elfeledkezett róla. A kalauz pedig követelte a viteldíjat és amikor az utas nem tudott fizetni, a kalauz fölszólította, hogy tessék leszállani. A maharadzsának nagyon tetszett az eset s kijelentette, hogy ő bizony az autóbuszon marad. A kocsi megállott, a kalauz rendőrt hívott és megindult a hosszas alkudozás. Egy munkás ült a maharadzsa mellett és félt attól, hogy lekésik a munkából, ezért kijelentette, hogy ismeretlen utatársa helyett kifizeti a jegy árát. Az ügy ezzel elintéződött, az autóbusz folytatta útját. A kisegített utas hálás köszönetet rebegett: »Természetesen kárpótolom majd — mondotta a munkásnak és bemutatkozott — én vagyok a gwalori maharadzsa...« A munkás azt hitte, hogy tréfálkoznak vele, ő is bemutatkozott: Ne tessék fáradni, — én a belga király vagyok.« Másnap reggel, nagy meglepetésére levelet kapott, benne a maharadzsa névjegyét és 500 fontot..

A magyar szellem vándorutja

Az új líra szerepköre

A századkezdet Ady kora, a nagy líra évtizede, egész rajával az önálló tehetségeknek. Nemcsak az expresszionista igény követeli, hogy hangban, magatartásban különbözzenek. A köztudat is csak arra figyel, aki határozott szerepben áll elé. Csak az ilyen sorsát érzi jelképesnek, az ilyen mondanivalóit tekinti fontosnak.

Mind a város költői. Ady: az őserő, a teljes zenekar. A falu csöndjétől Párizs örömzsivajáig mindent kifejez. Babits: az ellen-Ady, a könyvember, a Dunántúl s a főváros énekese. Juhász Gyulát, az egykori kispapot Szeged neveli, lemondo alázatban, népi hűségben. Kosztolányi Dezső a dekadanssé finomult szabadkai úri fiú. Leggazdagabban megint az egyetlen magyar gyökerű város, Debrecen termi az új idők dalosait, egész iskolára valót. Kettő magaslik ki közülük maradandóan: a mindent akaró Oláh Gábor és a mindent megnyerő Tóth Árpád.

Ady kialakítja a Magyar Ugar látomását: a vidék megöl. Ezt a gyilkos vidéket vállalja Juhász és Oláh. Alkotni ugyan mindenütt lehet. De ha valaki az ellenkezőjét hiszi? Amiben komolyan hiszünk, teljesül.

Az avatatlanok az egész lírai nemzedéket Ady-utánzónak tartják. Ezért aztán valamennyien inkább Babitshoz hasonlítanak. Egyazon kor fiai, szellemrokonok. Nem a dalt művelik, hanem az ódai műfajokat. Nem a küliső jelenségeket festik, hanem a belső valóságot, a látomást. Izlésük romantikus, nyelvük egyéni.

Kosztolányi fősikere a Szegény Kis Gyermek Panaszai. Tárgyilagos ábrázolás, mégis gyónás. Behatol vele a középosztály leányszobáiba is. Azok akik csak multszázadi fogalmakban képesek korunkról gondolkozni, impresszionistának nevezik. Nagyon érzékeny a szeme s a nyelv összes ízének, illatának mestere. Szavai tudós, rejtelmes keverésével rendkívülivé varázsol minden szokottat. Főmondanivalója, hogy a gyermekből lassan deres férfi lesz. De nincs elcsépelt tárgy: — az igazi művész érintésére minden aranyná válik. Kosztolányi futó napilap-vázlatai époly tökéletesek, mint lírája, regényei, elbeszélései, fordításai, cikkei. Csupa játékos fölény s egyben csupa halálos komoly lélek-búvárlás.

Tóth Árpád csokonais édessége, szép szemléletessége nem talál méltánylást, míg él. Az utókor viszont úgy látja, ő volt nemzedékében a legklaszszikusabb. Kezdetben laza húron, de fölülmulhatatlan bájjal zengi hosszú méla sorait. Ahogy közelít hozzá, belülről, a halál, a tüdővész, egyre szigorubb, nagyvonalúbb, hatalmasabb.

Juhász Gyula Szeged egyetlen lírikusa. Minden kortársánál búsabb, elhagyottabb. Eleinte, sovár álmaiban, bebolyongja a világot, de lassankint végleg a Tisza-parthoz láncolja a sors, a határtalan alföldi alkony, a megtalált népi Krisztus. Egyszerű formákban énekel. Sok benne a fölszívódott talajíz, de a vidékies bukdácsolás is.

Még több Oláh Gáborban. Kész szerepbe ugrik be s hűségesen meg is játssza: a Költő Debrecenben, avagy a Szellem Embere a Zsíros Városban. Ő a porba fulladt égdöngető. Mindent akar, mindent vállal s a sokért majdnem elszalasztja a keveset. A magyar ütem leggazdagabb zenéjű mestere, csupa elbűvölő hajlékonyság. Legtovább talán groteszk humorú verses elbeszélései maradnak fenn. Ezekben a könnyű íhletű darabokban egészen jellegzetes: gyermekkora népi Debrecenét rajzolgatja.

A dráma világsikere

A dráma tömegművészt, különösen a mult század közepe óta. S a tömegízlés mindig évtizedekkel kullog saját kora mögött. Líránk már a szellem magaslatain ver tanyát, mikor a színpad még Európa-szerte naturalista laposssággal szórakoztatja nézőit. Társadalmi témákat ábrázol, a hétköznapi élet nyelvén. Ezen a talajon csak a vígjáték tud tenyészni. Korunk talán legtragikusabb az egész történelemben, mégsem bír megalkotni egyetlen egy tragédiát sem. Színpadainkon Mikszáth gúnyos bölcsesége, érzelmessége hódít tovább.

Mikszáth legtehetségesebb utóda Molnár Ferenc. Már kitör a realista keretből, értékesít egy csipetnyit kora új szelleméből. Engedményt tesz a romantikának, fantasztikumot csempész át a valóság szigorú vámjain. S érzi a kor fokozódó nyomását: vígjátékbonyodalmai alján rendszerint komoly halálos feszültség lappang.

A színpadi forma fölényes mestere. Világos helyzeteit kihegyezett, villámgyors párbeszédekben bonyolítja le. Herczeg eszménye a rendkívüli nő, a kékrókás Cecil, Molnáré a lipótvárosi polgárasszony, aki hattyú szeretne lenni, de még idejekorán rájön, hogy liba. Ez a női típus általánosabb, ez arat világsikert a nagyvárosok gyökértelen tömegei előtt.

Molnár átütő diadalát az Ördög hozza meg. Legköltőibb műve a Liliom, egy ligeti csirkefogó érzékeny komédiája. Főhőse kapja magát s a vígjáték kellős közepén öngyilkos lesz. De nincs semmi baj, tovább pereg a sorsa a másvilágon is, mulatságosan és meghatóan. Még »erkölcsi alapeszméje« is van: az Eg mindig a szándékot nézi, nem a tettet.

Molnár nyomán aztán rajzanak a szerzők, sok formai ügyességgel, kevés belső értékkel. Az olcsó mutatós cikkek korát éljük: a pesti exportdráma világmárka. Sehol nem tudnak semmiségeket csillogóbban felöltöztetni, mint nálunk. Kétes dicsőség ez, de mégis csak benne tartja valahogy népünk nevét az emberiség köztudatában, mikor már kezdtünk végkép eltünni a monarchia bástyái mögött.

Nemcsak prózai darabjaink röppennek szét, hanem operettjeink is. Szerencsére egyre méltóbb súllyal képviseli a magyar szellemet Bartók és Kodály, képzőművészetünk, sőt helylyel-közzel már-már irodalmunk is. Kol tészetünk eddigi érvényesülésének szinte leküzdhetetlen gátja, hogy nem egyenrangú szellemek vállalkoznak tolmácsolására; a közepes író pedig ép a lírát lapositja el, amelyben legerősebbek volnánk.

Juhász Géza.

Tavasz a kőkertben

a hivőknek és csodalátóknak ajánlja

KIRCHMAYERNÉ.

Tavaszi reggel nem lehet aludni,
Ha süt a nap és dalol a madár,
Csak gyorsan, gyorsan ki a kertbe futni,
Hol új tavasznak száz csodája vár.

Mert csoda minden fakadó rügyecske,
Ajándék minden feslő kis szirom,
Olyan csoda akár az első fecske
S a hófehér, a büszke liliom.

Vagy nem csoda a rojtos Soldanella
Melynek honvágya lassan elcsitul?
Kis Ciklamen, mit észre sem veszel ma,
De elbódit, ha nyáron kivirul.

Ha Erika, a bájos, büszke dáma
Dús rózsaecsipkés krinolint visel
S terül alatta friss, zöld mohapárna
E csoda nem mérkőzhet semmivel.

Amerre nézel sok-sok Saxifraga
S a Primuláknak minden válfaja
Tavaszi díszét most ölti magára
Egy-egy kis ékszer miden bimbaja.

De mit jelenthet az a barna folt ott?
Kerek halom, elszáradt és kopár.
Ugye csoda, hogy nem szabad kidobnod?
De ebből nő a havasi gyopár.

Csöpp Encián, a Magura leánya
Elénk teríti a derűs eget.
Lehet, hogy néha messze viszi álma,
De mireánk csak szépsége nevet.

Kökörcsint néznéd szürke kis pamacsnak
Mely minden titkát féltve őrzi meg,
De alig fordulsz egyet-kettőt aznap
Már lila kelyhe mosolyog feléd.

A hóvirág e szín, e pompa láttán
Fejét lehajtva már elhervadott.
Az első hirnök ő volt fenn a vártán,
Az úttörő hős s az első halott.

És nő és bujik még a kő alól is
A kis növények tarka tömege.
Legyen bár fagy, szitáljon néha hó is
Dehogy, dehogy törődnek ők vele!

A cél kitűzve, győzedelmük biztos.
Az optimizmus bennük végtelen!
Ha földjük fogytán jelszavuk a titkos:
Virulni, kúszni puszta köveken!

Ezért kell reggel olyan korán kelni
Mikor még harmat csillog mindenütt
És nap-nap mellett egyebet se tenni:
Remélni, hinni, törtetni velük!

SAKK

44. SZÁMU SAKKFELADVÁNY.

S. Loyd.

(Du bugue Chess Journal, 1878.)

Sötét: Kh1, Vg2, Bg5, gy: f5.h2, h3. (6).

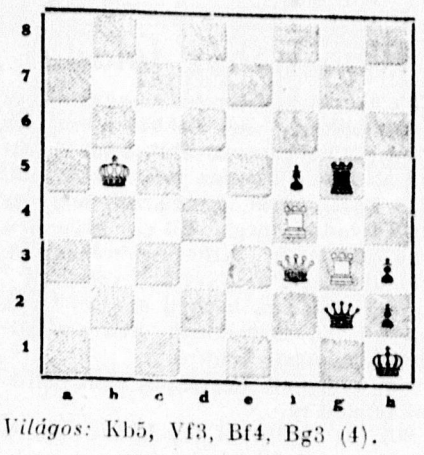

Világos: Kb5, Vf3, Bf4, Bg3 (4).

Matt két lépésben.

51. SZÁMU JÁTSZMA.

Philidor védelem.

Világos: Seguin; Sötét: N. N.

1. e4, e5. 2. Hf3, d6. 3. Fc4, f5. 4. d4! Hf6 (jobb Fe7). 5. He3, ed4. 6. Vd4, Fd7? (Hc6 kellett volna!) 7. Hg5. Hc6 (már késő! A sötét király nem menekülhet!). 8. Ff7†, Ke7. 9. Vf6†!! (Ez a gyönyörű vezéráldozat a tábla közepén zavarja mattba a sötét királyt), Kf6 (gf6-ra Hd5 matt!). 10. Hd5†, Ke5. 11. Hf3†, Ke4. 12. He3 matt!

Sakkhirek

Hollandia. Noordwijkben nagy nemzetközi verseny folyik dr. Bernstein, Bogoljubow, Keres, Landau, Eliskases, Spielmann, dr. Tartakower, Thomas és Davidson, valamint Schmide részvételével. — *A 20-ik század legérdekesebb* sakkversenyét fogják rendezni a hollandusok jövőre. Három világbajnok és öt világbajnok jelölt vesz részt ezen a kétfordulós nivós, pénzdíjakkal jutalmazott versenyen! Aljechin, dr Euwe, Capablanca, Keres, Reshewsky, Botwimnik, Fine és Flor, tehát a jelenkor legnagyobb mesterei! — *Magyar Sakkfeladvány Társaság* néhai dr. Svinay Molnár Aladár emlékére három feladványversenyt írt ki kétlépéses kényszertipusu feladványokra: a) 12 bábnál több. Díjak: 30—20—10 P; b) Meredith-osztály (legfeljebb 12 bábot tartalmazó feladvány) Díjak: 20 és 10 P. c) Gyalogváltozásos művek. Díjak: 20 és 10 P. (ez utóbbi versenyt Ragó István (Kocsér) írja ki, aki ezen osztály díjait felajánlotta.) Pályaművek két példányban jeligés levél kíséretében 1938. aug. 31-ig küldendők be Lindner László címére, Budapest, II. Olaszfasor 13—15. a borítékon »dr. Simay emlékverseny« jelzéssel. Versenybírók: Hun S., L. S. Penrose, dr Páros.

Nyertesek. Lapunk 1938 május hó 15-iki számában megjelent 42. számú sakkfeladvány kulcslépése: gxf7! volt. E héten a következők kaptak 1—1 kötet könyvet: Takács József, Szeremlei út, Biró Gábor Nyil u., Horváth András Teleki u. — A könyvjutalmak hétfőn délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor átvehetők lapunk kiadóhivatalában.

Tudnivalók: A megfejtés igazolására elegendő világos első lépésének, az u. n. **„kulcslépés"**-nek beküldése. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: **Sakk.** Beadási határidő: **péntek este 6 óra.** Szelvényt mellékelni kötelező! **Jutalmak:** 3×1—1 kötet könyv.

41. SZÁMU SAKKSZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Nem nehéz feladat

csak akarat kell hozzá, Asszonyom és akkor sokkal, de sokkal könnyebb ilyen gondolkozással élni, mint e nélkul Mert miről is van szó, Asszonyom, nem kevesebbről, mint arról, hogy az önök feladata megbővült egy gyönyörű teherrel, mely terhet mindenkinek szívből fakadt kedvvel kell vállalnia

Arról van szó, hogy a nevelés terén fokozottabb mértékben kell szolgálniok a nemzeti kérdést.

No, nem kell megijedni, nem politikai feladat ez.

Sőt, a politikai feladatnak ehhez aligha van valamelyes köze, ez elsősorban és kizárólag a magyar asszonyok nagy és nemes hivatása.

Lássa, Asszonyom, minden ismert nemzet büszke arra, amivé lett.

Mi is büszkék vagyunk ezer esztendős európai multunkra, keleti származásunkra, csak valami, óh, valami nagyon hiányzik ebből a büszkeségből. Hiányzik mindenek előtt a tudatosság.

Nem tudunk olyan büszkék lenni, amilyeneknek lennünk kellene.

Nem tudjuk felfogni, megérteni, tovább fejleszteni azt, hogy ebben az országban ezer esztendő óta a magyarok voltak azok, akik vért és életet áldoztak még akkor is, mikor mások vagyont gyüjtöttek és kényelmet biztosítottak maguknak. Nem tudjuk eléggé vérévé tenni gyermekeinknek, hogy ne legyenek nekik idegenből hurcolt ideáljaik, ne várjanak ők mindent idegentől és ellenségtől, mert van nekünk magunknak olyan kineses tárunk ezen a téren is, mely minden más nemzettel felveszi a versenyt. Ott van a mi magyar ezer esztendős történelmünk, mely mindenre ad példát bőségesen. Ott vannak a mi ragyogó nagyjaink, akik mindig és mindenben a haza sorsát látták egyedül üdvözítő sorsnak. Önzetlenségük és elhivatott vezetői készségük minden más népnél példásabb példák sorával mutatta meg, hogy a magyarnak a haza szent neve valóban hazát jelent.

Sarcolt itnnünket a török, pusztított a tatár, gyilkolt a német, mégis áll az ország, ha csonkán is. Bent és kint melengetett ellenségek adták ránk mindig az átkot, ideje, hogy végre magunk kárán tanult tapasztalatainkat hasznunkra fordíthassuk. Nemzeti, népi magyar nevelést kell adnunk gyermekeinknek, otthon, iskolában és templomban . . .

Elsősorban otthon, Asszonyom,. Otthon kell magába szívnia a gyermeknek azt, hogy rangot lásson magyari rendeltetésében és sorsában és minden magyarban testvérét. sorstársát lássa . . .

Nyári ruha és kabát divat

Egységes divatról ez idén még kevésbé lehet beszélni, mint bármikor ezelőtt. Nem találunk egyetlen olyan modellt sem, amely karakterizálhatná az 1938 nyár divatját. Akár vonalban, akár anyagban vagy színben, lehetetlen olyan modellt kiválasztani, amely meghatározná az általános irányt. Természetesen vannak az idén is rövid életű, szélsőséges modellek, de az általános ízlés inkább a „klasszikus" felé hajlik. Aki nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy lépésről-lépésre kövesse a divat szeszélyeit, a leghelyesebben cselekszik, ha az egyszerűt, az angolost választja. Ezekben egyik szezonról a másikra épp úgy nem mutatkozik nagy eltérés, mint ahogy lényegében mindegy, Patou vagy Molyneaux volt-é a tervezőjük? Valami eltérés azért természetesen van; a rever valamivel szélesebb, a derékrész feljebb, illetőleg lejebb van, a ruhán más a díszítés. Molyneaux sikeréhez sohasem férhet kétség, pedig kollekciójának számottevő része évről-évre azt a hatást teszi, mintha nem is igen változtatott volna az előző évi modelleken. És mégis az ő szövetruhái örvendeznek a legáltalánosabb sikernek. Az egyszerű decens toalett mindig értékes és ha ujat csináltatunk, ezzel csak gazdagabb lesz a ruhatár, anélkül, hogy a régit elértéketlenítené.

Nemcsak a tavaszi utcai ensemblénél, hanem a nyári nappali, délutáni és estélyi ruháknál is szem előtt kell tartani ezeket a szempontokat. Az egyszerű vászon- és strandruhák éveken át jól hordhatók, amíg a nap nem szívja ki színüket.

Jóminőségű nyersselyem toalett egyszerüen elkészítve, éveken át elegáns. Például a pettyes ruha hány szezon óta divatos! Az idei ujítás mindössze annyi, hogy az anyag nyakkendőselyem és a pettyezés gyakran élénkebb szinű. A műselyem-kosztüm épp oly divatos, mint az emprimé, amely tényleg örökéletünek látszik. Ha nem tulságosan prononziált anyaga van a ruhának, akkor éveken át viselhető. Hihetetlen, hogy milyen karriert csinált az emprimé. Ma Páris legkitűnőbb festőművészei tervezik a mintákat. Egy-egy emprimé minta néha szórakoztatóbb, mint egy rajz, amely az ujságban jelenik meg. Sajnos azonban ezekről a mulatságos mintákról, amelyek tényleg csak egy szezonhoz vannak kötve, le kell mondani azoknak, akik nem dobhatják el könnyűszerrel a tavalyit.

Az egyszerű szabású emprimé estélyi ruha is nagyon hálás viselet. Majdnem lényegtelen, hogy egyik évben széles, színes öv díszíti, míg a másik szezonban nagyon keskeny övet ír elő a divat.

Inkább a mintákban van változás. Az idén a virágok nagyobbak, elmosódottabbak, a figurinek teljesen ujak, térkép, esernyő, cirkuszi-jelenetek, szerencsetárgyak láthatók az emprimék mintáin, de azért éppen oly jól viselhető a tavalyi vagy tavalyelőtti egyszerű mintájú emprimé ruha is.

Az emprimékhez Párisban sok színes kabátot mutattak. Rózsaszínű, sárga, kék, zöld színek minden árnyalatában készülnek a sveifolt, hosszú, színes kabátok. Sok készül reverrel, de a gallér majdnem mindenikről hiányzik. Az egyszínű kosztümök mellett nagyon népszerűek a kombinált kosztümök, a kockás, csíkos, mintás, rövid kabátok, amelyeket kora tavasztól késő őszig lehet szoknyához, ruhához egyaránt viselni. (Az első ilyen modellt Schiaparelli készítette a windsori herczegnő menyasszonyi kelengyéjébe és mint annyiszor, most is világsikert aratott ez a zseniális tervezőnő.) De az egyszínű, keskeny csíkozású anyagok is nagyon divatosak. Sok szalonban a fekete-fehér, kék-fehér vagy szürke-fehér csíkozású anyagból a kosztümöket úgy készítik, hogy a szoknyán a csíkozás keresztben, a kabáton pedig hosszában fut, vagy megfordítva. De ezeknél sokkal elegánsabbak az egy irányban haladó csíkok, ahol — mint a csíkos férfi zakónál a nadrág — a szoknya a kabát folytatásának hat.

Egy-egy szórványosan mutatkozó modellt kivéve — hála Istennek — az idei divat mentes volt minden szélsőségtől. Szentesített minden vonalat, a rakott-szoknyát épp úgy, mint a símát, a gazdagon drappozott vonalat és az egyszerű, angolos szabást.

x Szeplők, májfoltok eltüntetését, ráncatalanítást garanciával végez, tanítványokat elvállal Kozmetika, Piac u. 61., félemelet.

Heti étlap

Vasárnap. Délben: zöldborsóleves, rántottesirke fejessalátával, biscuittorta tejszinhabbal (1), Meinl-fekete, Meinl-féle fehér asztalibor. Este: hideg töltött tojás gombasalátával, Meinl-féle barackbefőtt.

Hétfő. Délben: eperlevéleves (Meinl-féle tészta), főtt marhahús, metélőhagymamártással és tört burgonyával, citromkrémes palacsinta (2), Meinl-fekete. Este: Meinl-féle szardinia, tejfel-túróval.

Kedd. Délben borsos (lengyel céklaleves) (3), vagdalthús spárgafőzelékkel, aranygaluska borsodóval, Meinl-fekete. Este: velő tojással, körözött hortobágyi, retek.

Szerda. Délben: kalarábékrémleves, borjúpörkölt burgonyával és zöldbabsalátával, tojásos metélt, Meinl-fekete. Este: paraj burgonyapogácsával (4), Meinl-féle csokoládéskekesz.

Csütörtök. Délben: paradicsomleves, Eszterházy-rostélyos kovászos uborkával, Meinl-féle badacsonyi bor, Meinl-fekttе. Este: haboskávé hidegen, vajaskenyér, Meinl-féle eperjam, sütemény délről.

Péntek. Délben: sóskaleves, porhanyós túróslepény, Meinl-féle cseresznyebefőtt, Meinl-fekete. Este: gombával, töltött kalarábé, trappistasajt.

Szombat. Délben: burgonyaleves, pácolt sertéscomb, zellersalátával, piskótatekercs csokoládémázzal, Meinl-fekete. Este: csőbensült spárga (5), dió mézzel.

(1) **Biscuittorta tejszínhabbal.** Meinl-féle biscuittortalapokat egyenkint megkenünk tejszínhabbal, a tetejét is bekenjük, az oldalait is és nyomózsákból köröskörül csillagcsővel díszítjük. Azt a tejszínhabot, amit a díszítéshez használunk, egy pár csepp Meinl-féle narancsvérrel ízesítünk és festünk.

(2) **Citromkrémes palacsinta.** Rendes palacsintákat sütünk és egymásra tesszük, mindegyiket kissé bekenjük citromkrémmel, amit úgy készítünk, hogy egy pohár vízbe egy egész citrom levét kinyomjuk és két evőkanál cukorral, két tojássárgájával addig verjük habüstön a tűz felett, míg besűrűsödik. Közbe-közbe darált diót is szórunk a palacsinták közé és a tetejét leöntjük a megmaradt krémmel.

(3) **Borses (lengyel céklaleves).** Letisztított 5—6 szép céklát forralt, de langyos vízzel leöntve, hogy ellepje, uborkásüvegben 4—5 napig állni hagyjuk. Addigra megsavanyodott és akkor hozzáöntjük a megszűrt húsleveshez, melyben egy darab marhahús és egy darab füstölt szalonna főtt puhára. Kevés ecetet is adunk hozzá, tálaláskor csipet cukrot, tejfelt és tojássárgát, amit levesestálban elhabartunk egymással. A húst és a szalonnát tálalás előtt apró metéltre vágtuk.

(4) **Burgonyapogácsa.** Egy kiló főtt, áttört burgonyát 30 dkg. liszttel, csipet sóval, 1 tojással, 1 kanál zsírral összekeverjük és nem túlgyenge tésztát gyúrunk belőle. Ujjnyi hosszú, 2 ujjnyi széles, ujinyi magas pogácsákat formálunk belőle, megmártjuk habarttojásban, morzsában és forró Epocában vagy olajban kisütjük.

(5) **Csőben sült spárga.** 1 kiló spárgát lehámozunk, sósvízben megfőzzük, lecsurgatjuk, tűzálló tálba tesszük. Epocát, tejfelt és tojást jól elkeverünk egymással, ráöntjük a spárgára, tetejét meghintjük zsemlyemorzsával és reszelt sajtott rászórva, negyedórára a sütőbe tesszük.

Egy amerikai csodafodrász egyszeri hajvágással életfogytiglan hullámossá teszi a nők haját

Amerika legnagyobb képeslapja, a Life, fényképsorozattal hitelesítette fantasztikus találmányról közöl nagy tudósítást. Eszerint Amerika egyik legkisebb városában él egy Kenneth Christy nevü fiatal fodrász, aki a legsimább hajat egyszeri kezeléssel egész életreszólóan hullámossá tudja tenni. A kezelés 15 percig tart és a csodafodrász a kezein kvül egyetlen segédeszközt vesz igénybe hozzá: egy hajvágó ollót. Egyszerű hajvágással teszi hullámossá a hajat, semmiféle gépet nem használ a csodálatos müvelethez.

Hogyan lehetséges ez?

A faital csodaodrász így mondja el a történetét:

— Tíz évvel ezelőtt futballozás közben Joe Logue parkars-landingi fiatalembernek betört a feje. Az orvos azt tanácsolta a fiatalembernek, hogy vágassa le a haját, hogy könnyebben lehessen kezelni betört ejét. Joe Logue eljött nagybátyám fodrászüzletébe, én ott inaskodtam. Nagybátyám nagyon el volt foglalva, így a betört fejü iatalembert nekem kellett kiszolgálnom. Eszembe jutott, hogy nem szükséges az egész hajat levágni, elég ha a seb környékét kopaszítom meg. Igy is tettem és aztán, amikor az orvos már leragasztotta a sebet, a kopasz foltot úgy takartam el, hogy egy hullámot csináltam Joe Logue hajában. A futballista nagyon meg volt lepve, amikor észrevette, hogy hullámos a haja. Világéletében síma haja volt, nem értette, hogy tudtam és hullámot tenni bele anélkül, hogy sütővasat használtam volna vagy vizhullámot csináltam volna. Egyszerűen a vágási móddal tettem hullámossá a fiatalember haját.

A csodafodrász elmondja, hogy ez az első sikere őt magát is meglepte. De aztán gondolkozni kezdett a dolgon, szerzett kölcsön egy mikroszkópot és ezalatt gondosan tanulmányozta az emberi hajszálat. Néhány hónapig végezte ezeket a tanulmányokat, aztán egy leányismerősének ingyen mozijegyet ajánlott, ha aláveti magát egyéni hajvágási műveletének.

A fiatal lány örült a mozijegynek és megengedte, hogy Kenneth Christy tetszése szerint vágja le haját. A lánynak tökéletesen síma haja volt, de a fodrászszékből a hajvágás után gyönyörű hullámos hajjal állt fel.

1500 nőnek vágta le ingyen a haját az amerikai csodafodrász és mind az 1500 símahajú nő gyönyörű hullámos hajat kapott a hajvágás következtében.

Évek óta egyetlen kudarca nem volt a iatal fodrásznak. Csodálatos, rejtélyes technikája minden esetben bevált. Éppen ezért elhatározta, hogy most már pénzt csinál a találmányából. Szabadalmaztatta hajvágási technikáját és ujsághírdetést tett közé, mely szerint 350 dollárért megtanítja a fodrászokat a titokra.

A Life legsímább hajú női munkatársa, Laura Street elment a kis amerikai városba és alávetette magát a csodálatos hajvágásnak. Ő is hullámos hajúvá változott, anélkül azonban, hogy a csodafodrász titkát megoldotta volna.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Ne panaszkodj,

hanem fokozott kedvvel dolgozz. Ha úgy érzed, hogy lemaradtál, akkor csak magadra vess és még erősebb elszántsággal kell dolgoznod, küzdened, hogy több légy, mint más...

Magyar feladatok sora lángol ma mindenütt.

Bárhová nézel, mindenütt meglátod, mi a teendő!

Aki ma kívánja, hogy eltartsák, hogy dolog nélkül henye módon éljen, az megérett arra, hogy megtagadjunk vele minden kapcsolatot.

Látod, meglátod azt, hogy lemaradsz, hogy nem tudsz versenyre kelni azokkal, akiknek kevesebb közük van a magyar sorsközösséghez és még se akarsz több lenni azoknál...

Erőtlenül, durcásan, fáradtnak vallod magad akkor, amikor azt kellene megmutatni, hogy mit tudsz!...

Sokkal nehezebb a ti sorsotok, mint hiszitek.

Nekünk magyaroknak erősebb feladatokat szánt az élet és jobban meg kell küzdeni a kenyérért, mint más népek fiainak. De éppen ezért van reménységünk, hogy bajban és szenvedésbe erősebebn meg is álljuk a helyünket. Látod, én soha sem felejtem el azokat az időket, mikor a világháború idejében a magyar katona minden más katonánál különb és hősebb tudott lenni. Nem azért, mert parancsolták, hanem azért, mert az volt a legmegmásíthatatlanabb természete. Az alföldi magyar bakákból kerültek ki a legkiválóbb hegymászók és az olasz Alpok a megmondhatói, hogy hányszor főzték le ezek a sík vidéki fiúk a hegyek népét, azokat, akik gyermekkorukat és életüket ott, a hegyek között élték le. A magyar katona egyet, egyetlenben egyet nem ismert: a lehetetlent. Mindent megkísérelt, minden elérhető volt számára, mert csak kétféle megoldást ismert: megtenni, vagy meghalni. Olyan szépen és némán egyetlen nemzet fiai sem tudtak meghalni, mint a mi véreink. Pedig akkor, azokban az időkben idegen földön, idegen érdekekért küzdött a magya...

Most itthon kell harcolnunk a munka mezején, itthon kell új, meg új állásokat teremteni egymás számára. Nekünk magyaroknak kell megmutatni, hogy a béke katonáinak is példát tudunk adni!

Csüggedésre, panaszra okod nincs addig, míg erőt és egészséget ad a Jóisten. Légy büszke arra, hogy magyar vagy, tedd azt, amit magyar szíved ma parancsol és felvetett fejjel menj a munka útján a közös, magyar, egymásért élő és egymásért harcoló munka útján...

Este van

Este van már, késő este,
Kigyúlnak a lámpák.
Magyar leány, magyar legény
Dalol egy szép nótát.

Daloljatok, daloljatok
Hadd hallgassam én is.
Magyar vagyok magyar voltam
Dalolok hát én is.

NAGY GIZELLA.

Ne légy kíváncsi

Irta: Gyöngyössi Pethes Andor.

Régen hallottam ezt a kis történetet, de sohasem felejtem el. — Elmondom nektek is, kedves kis olvasóim.

Egyszer egy sűrű erdő kacskaringós útjain két fiú haladt a város felé. Útközben azonban rájuk esteledett és így nem merték tovább folytatni útjokat. Elhatározták tehát, hogy az éjszakát egy nagy fa tövében töltik el. Le is heveredtek. De mielőtt álomra csukódott volna szemük, a távolba valami világosságot pillantottak meg. Felszedelődtek tehát, s elindultak a világosság irányába. Mikor közelebb értek látták, hogy ez a fény egy elhagyott kis korcsma ablakából jön.

A két kis legényke felénken bekopotatott a korcsma ajtaján. Kopogtatásukra egy torzonborz öreg ember dugta ki fejét az ajtón és így szólt:

— Mit akartok?

— Szállást kérnénk éjszakára és egy kis harapnivalót, — mondták a fiúk, de még a foguk is vacogott hozzá.

— Szívesen teljesítem kéréseteket, — mondta az öreg korcsmáros — kerüljetek beljebb.

Azzal kitárta a rozoga ajtót és beengedte a legénykéket. A korcsmárosné pompás vacsorát meg fekvőhelyet készített nekik. Miután jól meg vacsoráltak, mindnyájan lefeküdtek. De a két fiú nem tudott elaludni. Szemöket messzire elkerülte az álom.

Éjfélre járt az idő. A hold kékesfehér fénye kísértetiesen árasztotta el az elhagyott korcsmát...

Egyszer csak hallja ám a két fiú, hogy a szomszéd szobában halkan beszélget a korcsmáros a feleségével. Mivel kíváncsi természetűek voltak, a falra hajtották fülöket és úgy hallgatóztak.

— Hallod-e, asszony, — szólt a korcsmáros, — készíts majd vizet a fazékba, mert reggel megölöm ezt a két városi lurkót:

A legénykéket halálos félelem fogta el a beszéd hallatára.

— Istenem, — suttogták reszketve, — ez a korcsmáros biztosan emberevő, s reggel meg fog ölni bennünket.

De félelmök hamar eloszlott, s elhatározták, hogy megszöknek. Gyorsan felöltötték hát a ruhájukat és ügyes szökéssel, mint a macska, kicsúsztak az ablakon, ahonnan egy ugrással az udvaron termettek, amely éles szögletű kövekkel volt kirakva. Meg is ütötték a lábukat alaposan. Bicegve mentek odébb, hogy a kaput kinyissák. A kaput azonban zárva találták; nem mehettek ki rajta.

A fiúk egy disznóólba töltötték el az éjszakát nagy félelemmel, két malac társaságában...

Reggel a korcsmáros kezébe vett egy nagy kést, s ment egyenesen a disznóólba. Mikor az ajtót kinyitotta, így szólt:

— Gyertek ki lurkók, mert eljött az utolsó órátok.

A legénykék reszketve bujtak ki az ólból. A félelemtől csak úgy csorgott róluk a veriték.

Mikor a korcsmáros meglátta a két fiút, nagyon meglepödött.

— Hát ti hogy kerültök ide és miért féltek? — kérdezte tőlük.

— Azért félünk, mert a bácsi azt mondta az éjszaka a feleségének, hogy ma reggel megöl bennünket, — felelték a fiúk. — Mi legalább is így hallottuk, mikor hallgatóztunk...

Elkezdett ám erre kacagni a korcsmáros, de úgy, hogy még a könnyei is potyogtak. Alig tudott szóhoz jutni a nagy kacagástól.

— No, gyerekek, — szólt később — ti ugyan rosszul értettétek meg a beszédem. Hiszen nem tirólatok volt szó az éjszaka. Nem bennteket akartalak én megölni, fiam, dehogy... A multkor két malacot vettem a városban, s tréfából elneveztem lurkóknak. Ezt a két malacot fogom én most leszúrni...

Látjátok, gyermekeim, így jár a kíváncsi. No, de mindenki a saját kárán tanul. Máskor majd biztosan nem fogtog hallgatózni...

A két fiú nagyon elszégyelte magát a korcsmáros szavaira. De megfogadták, hogy többé soha nem lesznek kíváncsiak.

Igéretüket meg is tartották.

Az uccán

Ablakomból az utcára nézek
melynek túl oldalán
rózsaszín paplannal letakart
gyerekkocsit tol egy leány.
A kocsiba kis szőke baba
gügyög s mosolyog ajka.

A gondolat fülembe súgta:
valaha te is voltál
ilyen szőkefürtü, gügyögő
mosolygós kis napsugár,
kit az utca napos oldalán
sétáltattak sok délután.

Később ellepi az utcát a
járó-kelők serege
valahonnan sirás hallatszik,
felnőtt sír, vagy gyerek-e?
Nem, én nem tudom kitalálni,
hogy vajjon ki sír, vajjon ki?

Távolról apró léptek zaja
hallszik, úri dáma jön,
illatos parföm leng utána
s az arca csupa közöny.
Kérdezem, vajjon mi az oka,
de azt nem tudom meg soha.

Vele szembe rongyokba burkolt
koldus jön, félve lépve,
keze gyámolatlanul reszket,
szemével néz az égre,
félve nyujtja elébe kezét.
Mit akarsz utcai szemét?

Ezt a dáma kérdi tőle s az
megborzong s megremeg.
Vádló kérdésként áll ott némán,
mért nem segittek emberek?
Amaz kérését megtagadja,
a koldusnak dehogy adna.

Gondolatom ismét megszólalt:
»Hol fény van, ott az árnyék.«
Én felsóhajtok hangtalanul:
»Bár ilyet soh'se látnék.«
Oh, de látni fogok még sokat
íly embertelen kinokat.

Az utcától búcsút véve
ablakomat beteszem,
ne láthasson ilyen árnyakat
többé már az én szemem.
S az utca zajos forgatagát
nem tudom nézni már tovább.

MAJOR PIROSKA III. polg.

Nyári este

Körül néztem az est homályába
Nyári napnak nyugvó sugarába.
Belenéztem a csillagos égbe,
Szivemmel néztem a jövőbe.

Szép volt minden, e csöndes este.
Vággyal telt meg az ember szíve
Bárányfelhő takarta az eget,
Enyhe szellő járta át a földet.

Mámorító illat jött a fákról.
Boldog érzés sugárzott az arcról.
Kis pacsirta biztatgatta szépen:
Dolgozz és bízz te is az Istenben.

NAGY ERZSÉBET
ker. isk. I. b. évf.

Majoránna

Ezek a kislányok, mind úgy néznek rám, hogy tekintetükből egy-egy virág jut eszembe. Tar Róza például a piros arcával, meg a tüzes nézésével a pünkösti rózsára emlékeztet. Esztinek mosolygós szemében a tóparti nefelejts tükröződik vissza. Erzsi öreganyóka arca, csillogó, apró egérszeme, a majoránna szürkészöld szinü levelét, egész igénytelen voltát másolja. Barátok vagyunk Majoránnával. Déli harangszó után együtt megyünk haza. A keskeny kis zugon tapossuk a sarat. Gyékényszatyorja kivülről alaposan megfoltozva. Benne a tudomány. A könyvek és az irkák. Beszélgetünk a világ folyásáról. Nehéz a megélhetés Majoránna úgy viszi a tizenkét esztendejét a vállán, mint egy sulyos keresztet. Öregesen, meggondolt az életfelfogása is. Egyszerre megszaporázza a lépést. Alig tudok veletartani. Fel, fel tekint rám a nyakig húzott gyapjusapka alól. Ismerem ezt a nézést. Ilyenkor fontos közölnivalója van. Sietek, — mondja — mert csak magam vagyok otthon. Azóta már éhes a hizó. A tyúk is megtojt a házban. Le ne üssön a komótról valamit, meg aztán ebédet is kell főzni. Lepillantok Erzsire. Mit tudsz te főzni, Majoránna? Lesajnálóan néz viszsza: Mindent. Ma pirított tésztalevest főzök. Tetszik tudni, sietnem kell, hogy idejében visszaérjek az iskolába. Messze van a házunk. Csak a disznó körül van a baj, — melegszik bele a beszélgetésbe. — Tavaly is, mikor már le akartuk vágni, elvitték az adóba. Még mindig van fenn valamennyi. Csak legalább ezt hagynák meg. Mi lesz velünk, ha nem lesz zsírozó a télen. Sopánkodik. Sápadt szája minden sóhajtás után szorosan csukódik össze. Visszapanaszkodom én is neki. Bólongat rá nagyokat. Eggyé leszünk a közös sorsban.

Másnap fogalmazunk az iskolában. Levelet irunk. Névnapi köszöntőt. Tanítónéninek. Majoránna gondos, szép kerek betükkel irja nekem: »Szeretett Tanítónéni, kedves jó tekintetes asszonyom! Szivemből kívánom, hogy sok és boldog névnapokat tessék érni. De ne olyan szegénységben, mint most, hanem gazdagságban. Én szeretnék Tanítónéninek sok mindent adni, de nincs, csak egy malacunk meg öt tyúkunk. Ha adóba el nem veszik, viszek kóstolót Tanítónéninek. Kivánom, hogy a gyermekeiben sok öröme legyen.

Kezit csókolom én, Majoránna.«

K. Balogh Emma.

A londoni „Royal Tournament" főpróbája az iskolásgyermekek előtt

Okos Feri

Ez a dorong deszka már
Játéknak is jól bevált,
Okos Feri kitalálta
És hintának megcsinálta.

A kis Kató is rá ült,
Levegőbe így repült,
Hinta, hinta, palinta,
Szállj velünk a magasba.

CSERNUS MÁRIA

Remény

Tudod, mit jelent a szó remény?
Jártál-e már bajok sötét fellegén?
Zúgtak-e már viharok tested felett?
Láttál-e már elveszni életet?

Ha mind ismered e csapásokat,
Átküzdöttél sok száz akadályt
Akkor azt is tudhatod,
Hogy küzdésben remény a páncélod.

Élet — élet remény nélkül? nem!
Életnek remény az éltetője.
Mécses, melyből kifogy az olaj,
Hiába gyujtod égni nem akar.

Vigyázz! ha van neked-e kincsből,
Nehogy kiégjen tápláld hitedből.
Akkor zúghat a vihar, jöhet rád csapás
Mert szivedben él egy reménysugár.

Ha pedig nincs, fordulj Istenedhez,
Nehéz életedet ne hidd elveszettnek.
Bizzál Istenedben Ő ád neked reményt,
Akkor tudsz bizni bajok közepén.

Erdei Árva Magyar.

Tavasz gyönyörűsége

Eljött a gyönyörű tavasz,
Minden szépségével,
Virág illatával,
Fa-zöldeléssel.

Hazajött a dalos madár,
Szép Magyarországra
Minden kis dalával,
Drága énekével.

Megjött a tavasz
Minden szépségével,
Énekel a sárgarigó,
Az erdő közepében

Zöldülnek a fák,
Nyilnak az ibolyák.
És mellette a gyöngyvirág,
A kis áldott szép virág.

Drága jó Istenünk,
Nagyon szépen köszönjük,
Hogy ilyen szép tavaszt
Adtál te minekünk.

SOLYOM JULIANNA V. o. t.

Tavaszvárás

Szép kikelet hűs csalogány
Olyan mint egy kedves kislány,
Oly szépen néz, úgy mosolyog,
Aki látja, az mind boldog.
Érzi virág lehelletét,
A szellő lágy üzenetét,
Jó ezt látni — s megérteni,
S a szellővel énekelni
Vidám szívvel, dalos kedvvel
Örömkönnytől ázó szemmel,
Víg madárdaltól kisérve
A tavasznak azt üzenve,
Hogy ne késsen már sokáig
Mert utána minden vágyik,
Ember, állat, fű, fa, virág,
Várja őt az egész világ.
Gyere hát el szép kikelet
Ébreszd fel a természetet
Hullasd forró csókod rájuk
Eljöttedet várva-várjuk . . . !

NAGY ERZSÉBET.

Életem legboldogabb napja

Életemben már sok boldog napom volt. Mikor beíratott édesapám az iskolába, mikor megesókolt anyám jó bizonyítványomért, amikor új ruhát kaptam, de mégis legboldogabb az a napom volt, melyet el fogok mondani.

Csunya, zimankós téli idő volt. Nagy pelyhekben hullt a hó. Az iskolából hazafelé igyekeztem. Egyszerre csak egy vak koldust pillantottam meg. Igy panaszkodott a járókelőknek:

— Szánják meg a világtalant, ki eltévedt és nem tud haza menni. Kisérjenek haza jó emberek.

— Hol lakik? — kérdeztem az öregtől.

— Kint, a gyepszélen a II. tizedben.

Megfogtam a karját és gyorsan elindultunk a lakása felé.

Utközben beszélgettünk. Elmondta, hogy a háborúban megrokkant nyomorék fiával abból élnek, amit ő összekoldul. És bizony van olyan nap, mikor száraz kenyér sem kerül az asztalra. Majd elhallgatott az öreg s csendesen, szomorúan értünk kis viskója elé. Itt elváltunk. Az öreg koldus köszönt és bement. Visszafelé indultam, közben bepillantottam a nyitott ablakon. Az ablak alatt ócska szalmazsákon feküdt a nyomorék fiú. A szobában nem volt más, mint egy asztal, egy szék és egy polc. Igazi nyomortanya. Hirtelen elővettem pénztárcámat és tartalmát bedobtam az ablakon. A rokkant fiú lábaihoz esett a pénz. Szegény örömmel kiáltott fel:

— Apám, pénz! Az Isten küldte, hogy vegyünk fát és kenyeret.

A két szerencsétlent boldoggá tette ez a néhány pénzdarab. Én is kimondhatatlanul boldog voltam, mert ők örültek. Egész úton vissza felé az járt az eszemben, hogy a legnagyobb boldogság az, ha valakivel jót teszünk.

Máyer Noémi ker. isk. I. b.

Az én hazám

Az én hazám Magyarország
Kárpátoknak tája,
Bácska, Erdély és a Felföld
Gyöngyös koronája.

Szeretem ezt a vidéket,
Minden egyes táját,
Kárpátoknak szép nagy hegyét
S Ferenc József-csúcsát.
Itt van Erdély szép vidéke,
Arany-ezüst bánya.
Duna, Tisza nagy folyói
És a szép tavai.

Ez a vidék az én hazám,
Ugye szép, testvérem.
Szeretem is igazán,
Ezt a szép vidéket.

RÉKASI ILONA Csapókerti isk. V. oszt. tanulója.

Felejteni

Ha a felhőtlen égre bánat borul
Szivünkbe valami fájdalom szorul!
Hogyha a kín szemünkbe könnyeket csal
És az ajkunkon elhal a vidám dal.

Ha az életünkben sok a szenvedés,
Lábunk reskadozuk a kereszt alatt
Ugy érezzük, hogy a mi erőnk kevés,
És a várt vigaszszó talán elmarad.

Merítsünk erőt, álljunk ismét talpra
Legyen mindig jelszónk: előre csak rajta!
Ha a szivünk féltett titkát kitárta
És a megértést mindhiába várta!

Menjünk csak előre rendületlenül,
Akkor a szivünk nem fáj majd annyira
Ne maradjunk el sohasem tétlenül
Emelt fővel tudjunk elfelejteni.

Vincze Mária I. b. ker.

Eletem legboldogabb napja

Már szürkült . . . Csak a sűrűn hulló hópelyhek világították meg előttem a kis utca havas tégláit. Az iskolából igyekeztem haza a délutáni óráról. De egyszerre sírás szakítja félbe az utca csendjét. Arra felé megyek, ahonnan a hangokat hallom s látom, hogy egy alig 3—4 éves gyermek fekszik a hóban és keservesen sír. Megkérdem tőle, hogy hogyan került ide. S a kisfiú beszélt.

»Édesanyámmal rokonaimhoz mentem. De az ablakon keresztül megláttam a szállongó kristályokat és kiszöktem, hogy megnézzem hogy ki dobálja őket. Jöttem, jöttem, de mégsem jutottam el oda, ahová akartam. Gondoltam, vissza megyek a rokonomhoz, de sehogysse találtam vissza. Erre jött egy kutya, az meg a hóba borított, de nem tudtam felállni.«

És míg ezeket mondta, hol havas ruháját, hol a könnyektől vörössé lett szemeit törölgette apró kezeivel. Nagyon megsajnáltam. Megfogtam a kezét és elindultam vele. Hogy hová? Azt magam sem tudom. A legközelebbi rendőrhöz vezettem, de mivel nem ismerte a kis fiút, tovább mentünk, hasztalan. Egy kisirt szemű, fejkendős néni jött velünk szembe. Mikor a fiút meglátta, a nyakamba borult, sírt is, nevetett is és hálálkodott jótettemért. Aztán a kisfiút az ölébe vette és boldogan elsietett.

Azon vettem észre, hogy én még mindig ott állok a találkozási helyen és gondolkodom. Haza felé indultam. Otthon már türelmetlenül vártak. Megmondtam otthon, hogy miért késtem. Anyám boldog volt, hogy segítettem a kisfiún.

Én pedig ezen a napon voltam a legboldogabb. Boldog voltam, hogy másokkal is jót tehettem és boldoggá tehettem őket.

Kelemen Magda ker. isk. I. b.

Magyar kürtszó

Búsan szól a magyar kürtszó hangja,
Benne zokog Magyarország kínja.

Benne zokog Kárpát lelke,
Erdély havas, szép vidéke,
Benne zokog Dunántúlnak
Elszakított magyar része.

Benne zokog, benne jajong
Bérces Kárpát minden fája
Magyar létünk, magyar hitünk
Őrtálló sok nemes fája.

Benne zokog a magyar nép
Minden búja-keserve,
De bizunk még a jövőbe
Erős hittel, remélve!

S nem rival majd
A magyar kürt búsan,
Hanem száll majd
Büszkén, bátran s vígan.

Galamb Klára.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Én is olvasója vagyok a »Gyermekek Debreczenjének«. S nagyon szeretnék e kedves kis lapnak munkatársa is lenni. Azért kérem szépen Imre bácsit, hogy tessék felvenni a munka-táborba. »Ima az édesanyámért« s az »Este van« című versemet ha jónak tetszik találni, tessék szíves lenni közölni.

Tisztelettel: *Nagy Gizella.*

Kedves Imre bácsi!

Nagyon örültem, hogy verseimet viszont láthattam az ujság hasábjain. Itt küldök ismét két verset, ha megérdemlik, úgy tessék szíves lenni közölni. Szeretettel üdvözli: *Erdei Árva Magyar.*

Kedves Imre bácsi!

Itt küldök két verset, ha jó, szíveskedjék közölni. Címe: Majális és Okos Feri. Üdvözlettel hűséges munkatársa: *Csernus Mária.*

Kedves Imre bácsi!

Ne tessék haragudni, hogy soraimmal újra zavarom Imre bácsit, de nem tudom elképzelni, hogy miért nem tetszik a Húsvét és a Május című versemet közölni. Itt küldöm a »Magyar kürtszó« című versemet. S ha jó, tessék szíves lenni közölni. Tisztelettel: *Galamb Klára.*

Kedves Imre bácsi!

Itt küldök egy verset, tessék elbírálni, hogy jó-e, ha jó, úgy tessék szíves lenni közölni. Azt hiszem, ismerni fog Imre bácsi, mert bátyám már írt több verset a »Gyermekek Debreczenjé«-nek. —

Szeretettel üdvözli:

Erdei Árva Székely IV. a) polg.

Kedves Imre bácsi!

Sokat szomorkodtam két első versem miatt, hogy nem olvashattam a »Gyermekek Debreczenjé«-be. Ugy szeretném tudni, vajjon sor kerül-e még rá, vagy a papirkosárba került. A levelemet olvastam és nagy örültem, hogy be tetszett fogadni a kis táborba. Most újra küldök két verset, tessék szíves lenni közölni a »Gyermekek Debreczenjé«-be, ha jónak tetszik találni. Tisztelettel: *Varga Annamária.* V. o. t.

E heti könyvjutalmat Bakó István, Szilágyi Esztus és Janó Katalin kapták. Jutalomkönyvüket szerdán délután 4—5 óra között átvehetik a kiadóhivatalban.

LUDAS MATYI

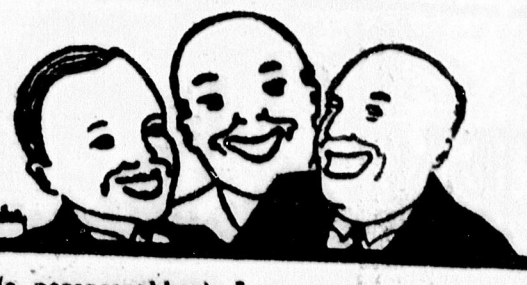

Tűzőrség Ökörfalun

(Komédia.)

Irta: *Szabó József Sándor.*

I. JELENET.

(Tűzoltószoba Ökörfalun. Néma csend, csak az inspekciós tűzoltó horkolása hallik.)

Bakter (beront a szobába): Binci, Binci!... Kelj fel!... Tűz van...!

Tűzoltó (feriad): Jól van na, azért ne ordítson úgy kend, mint akit nyuznak...

Bakter: Mán hogyne ordítanék, mikor a szőllőnél ig a gerágya!... Mán egy félórája ig!

Tűzoltó (most tér magához): Oszt a toronyőr mégse harangoz! Biztosan alszik a disznó! (Lassan feltápászkodik az ágyról és a telefonhoz megy, amely egyenesen a toronyba szolgál. Erélyesen megforgatja a kurblit, majd leemeli a kagylót): Halló!... Halló...! Áron bátyám! (A bakterhez): Nem jelentkezik, úgy látszik rossz a telefon, a fene ette vóna meg! (Ujra kurbliz.)

Bakter: Hiába forgatod azt, nem ir a semit...

Tűzlotó: Hát akkor menjík mán kend a toronyba, oszt mondja meg annak az állatnak, hogy harangozzík... Addig én kikiszítem a makinát...

Bakter: Nem lehet felmenni a toronyba, mert be van zárva a templomajtó... Az elébb mán próbáltam...

Tűzoltó: Akkor górálja meg kend göringgyel a toronyablakot, hátha észreveszi. Majd különben én is segítek.

II. JELENET.

(Az uccán.)

Bakter és a tűzoltó görögyökkel dobálják a toronyablakot. A bakter végre eltalálja. Az ablaküveg csörömpölve hull le, a törött ablakban megjelenik a toronyőr borzos feje. Egy darabig szemlélődik a hajnali szürkületben, azután észreveszi a dobálókat: A nemjó mindenit az anyátoknak! Nincs jobb dógotok iccakának idejín, mint ilyen kalamajkát csinálni! Te csengettél az imént Binci? A rossz rágja le a kezedfejít! Ipp akkor szunyókáltam el, egy cseppet!

Tűzoltó (Kiabál): Ne pofázzik mán kend, hanem verje félre a harangot! Ig a gerágya!

Toronyőr (még mindig álmos): Hun ig?... Nem látok semmit! (Jobbrabalra kémlel) ... Ahán... látom mán... a Nagyszőlőnél... (Eltűnik az ablakból, pár pillanat mulva megszólal a harang szava: Gang-gang-gang-gang... Perenyi idő multán ablakok nyilnak s mindenütt borzas emberfejek: Tűz van... tűz van... Vajjon mi ég?)

A parancsnok: (Loholva jön. Nagy bajuszú, borzos ember. A sietségben egyik lábára fekete, a másikra sárga cipőt húzott. Folyton a nadrágját rángatja, mert a nadrágtartót is otthonfelejtette. Két önkéntes tűzoltó is vele lohol.)

A parancsnok: Gyorsan, gyorsan...! Mi ég? Hol a tűz...? Mi van a makinával? Lú van mán?

Tűzoltó: Lajcsi mán elment lovat keresni. De nehéz ilyenkor kapni. Vásár van Kabán...

Toronyőr (kinéz az ablakon s látja hogy még mindig készülődnek, újra harangoz): Gang-gang-gang-gang...

(Egy tucat ember hiányos öltözetben megjelenik. Mindegyiknél valami szerszám: ásó, kapa, lapát, vödör): Mi ég? Mi ég?... Hol a tűz?...

Közben kihuzták a színből a fecskendőt s előkerült két göthös ló is.

Lovak gazdája (a parancsnokhoz): De osztán hajszolni nem engedem a lovaimat! A multkori fuharra is tartozik a testület...

Parancsnok (nyájasan): Fogd be a pofád, mert lepofozlak... Na gyerünk, gyerünk, mert leég a falu...

(Mindnyájan, vagy tízen felkapaszkodnak a szerelvényre.)

Parancsnok (vezényelve): In-dulj!

(Most sül ki, hogy egyik ló csökönyös: nem indít. Egy darabig biztatják, azután sorra leugrálnak a szerelvényről és úgy próbálják a lovakat elindítani.)

A tornyőr (a toronyból nézi a kinlódást és szemtelen miliciával újra harangozni kezd, de most már két haranggal): Ging-ging-ging-ging-ging-gang-gang-gang-gang...

Parancsnok (dühösen felkiabál a toronyba): Ne harangozz mán az anyád keservít, hisz látod, hogy megyünk mán!

(Ujra felkászolódnak s a lovak a harangozástól megriadva, hirtelen neki iramodnak a szerelvénnyel. A parancsnok hátul lepottyan, a kocsi tovarobog)

A parancsnok (a kocsi után): Megálljatok hé! Hé!

(A lovakat nagynehezen megállítják, a parancsnok felkászolódik.)

Parancsnok (vezényel): In-dulj!

(Most semmi baj sincs egész az útkanyarig. De ott a gyorsan haladó kocsi kifarol és a diszes társaság zsupsz — a földön van. Szerencsére nincs senkinek komolyabb baja, gyorsan felcihelődnek s indulni akarnak, de elszakadt az istráng.)

Toronyőr (tüzet már nem lát, de látja a kinlódást és pimaszul most már három haranggal harangoz): Ging ging-gong-gong-gong-gang-gang-gang.

Parancsnok (a torony felé): Megállj disznó, elcsapatlak! (A kocsishoz, aki közben összekötötte az istrángot: Hajts már az anyádat, még el találják ótani a tüzet, mire odaérünk!

III. JELENET.

(Tűznél. Már csak a gomolygó füst kering mikor a tűzoltók megérkeznek.)

A parancsnok (most van elemében): Gépet szerelni indulj! Egy-kettő! Tömlőt a kútba! Csővezető előre!

(A tömlő már lent van a kútban és a »makinát« már hajtják, de víz nincs.)

Parancsnok: Víz indulj!

(De a víz nem jön, mert a kivezető tömlő nincs jól rácsavarva a szivattyura. Egy önkéntes tűzoltó percek óta csavarja, de balfelé. Most jön rá, hogy jobbfelé szól a menet.)

A parancsnok (a csővezetőhöz lép, erélyesen): Ide a sugárcsövet!

A csővezető (átadja).

(Ebben a pillanatban megindul a vízsugár és a parancsnokot, aki a csövet nézi, hogy nincs-e bedugulva, pofánlocsolja.)

A parancsnok (a képét törülgeti): Víz állj! (Visszaadja a sugárcsövet a csővezetőnek): Víz indulj!

(A víz megint nem jön.)

Parancsnok (kikapja a csővezető kezéből a sugárcsövet, de közben megindul a víz és nagy lendülettel képenlocsolja a tűz színhelyére most érkező tűzoltó főparancsnokot.)

Főparancsnok (szelíden, a parancsnokhoz): Marha!

Parancsnok: Ezért még számolunk! (A legénységhez): Gépet leszerelni! Indulj! Egy-kettő!

(Diadallal bevonulnak.)

(Függöny.)

BOLDOG EMBER

— Bizony, nekem nincs gondom a nyaraltással. A főnököm szabja meg, mikor menjek és a feleségem, hogy hová.

KATONAVISELT FÉRJ

— Pszt, nem jössz át kártyázni? — Mingyárt fölgyujtom ezt a gizgazt és a füst leple alatt átosonok.

NAGY VÁRAKOZÁS

— No végre jön valaki.

AZ ÉBER ÁPOLÓNŐ

— Nem inna egy csésze kávét?

— Köszönöm, nem kérek. A kávétól nem tudok aludni.

KÉNYES HELYZET

Ili: És letérdelt előtted, amikor megkért?

Lili: Nem.

Ili: Miért?

Lili: Mert éppen a térdein ültem.

KÁR MESSZIRE MENNI

— Hogy van, hogy van, Melák úr?

— Köszönöm jól. Az egyik lányom most utazott el Amerikába.

— Miért?

— Hogy férjhez menjen egy bizonyos Kovács nevű emberhez.

— No, ezért kár volt olyan messzire utaznia. Kovács nevezetű emberhez itthon is férjhez mehetett volna.

A RUHA

— Mibe került a ruhád?

— Kétszáz pengőbe.

— Kamatokkal és ügyvédi költséggel együtt?

TÉVESZMÉK

Orvos: Vette észre a jelét valami elmezavarodottságnak a családban?

Feleség: A férjem néha azt képzeli, hogy ő az úr a háznál.

LEHETETLEN ESET

— Nagyon kopott már a felöltőd, ki kellene fordítani.

— Gondolod, hogy van egy harmadik oldala is?

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Magyart a magyarnak!

A »DEBRECZEN« keresztrejtvénykészitési pályázatán első díjjal kitüntetve. Készítette: Hrágyel István Debrecen.

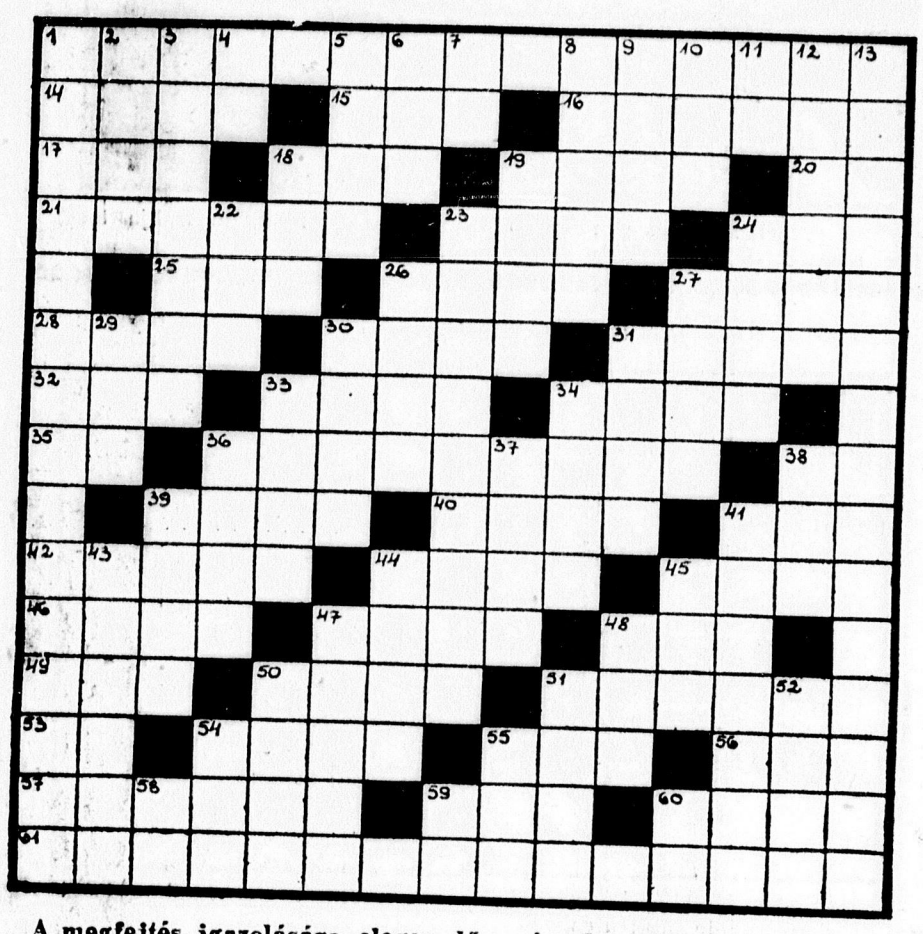

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Sütemény.
14. Bevetetlen föld.
15. Futásra nógató szó.
16. Házi szárnyasok.
17. Sárga fém.
18. 1051.
19. Rossz, vagy jó helyzet.
20. Rag: -re — párja.
21. Időmutató része.
23. Virág van benne.
24. Szóbeszéd.
25. Időhatározó szó.
26. Földbe vert dorong.
27. Kövérség az áll alatt.
28. Vízszintes deszkaemelvény.
30. Katona.
31. Nyeldeklő.
32. Közteher.
33. Becézett szülő.
34. Gabonafajta.
35. »Debreceni« paripa.
36. Mindennapos házi munka.
38. Azonos mássalhangzók.
39. Zenebona, mulatság.
40. Neheztel rá a baj miatt.
41. Nagyszámú.
42. A 18. függ.-ből lesz.
44. Mutatónévmás többesben.
45. Istentisztelet.
46. Fedd, korhol, dorgál.
47. Fokozza az étel tápértékét.
48. Mézgyűjtő rovar.
49. Azonos magánhangzók.
50. Erdélyi megye.
51. Madár. Vékony, nyápic emberre is mondják!
53. Ismeretlen adakozó.
54. Puszi.
55. Majdnem cseppfolyós.
56. Díszes templom.
57. Elgondolások.
59. Fanyar gyümölcs.
60. Tere — »társa«.
61. Ady Endre verseskötete.

Függőleges sorok:

1. Sütemény.
2. Házi rágcsáló.
3. Költekező, tékozló.
4. Fonetikus mássalhangzó.
5. Cipő része.
6. Gyilkolja.
7. Ételízesítő.
8. Előidéző.
9. Nádor a Hunyadiak korában.
10. Iparos.
11. Kettős mássalhangzó.
12. Női becenév, — a »kis szentem«.
13. Önfejű emberre mondják.
18. Elvetik.
19. Női becenév.
22. Kerítés-anyag.
23. Viszket a bőre!!??
24. Erdélyi oláh lázadó.
26. Kerti szerszám.
27. Színházban »csattan«.
29. Üreg.
30. Hóhér.
31. Az a tál, amelyben Krisztus vérét felfogták.
33. Tintafolt az irkalapon.
34. Bosszúból fakadó rossz kívánságot fejez ki.
36. Láb része.
37. Másodmagával született gyermek.
38. Vészjel a tengeren.
39. 103.
41. Serdületlen fiú.
43. Pirosat, feketét stb. rak a lealapozott fekete vászonra.
44. Magasabb helyről akaratlanul jön lefelé!
45. Csődör.
47. Versenylovász.
48. Időhatározó kötőszó.
50. Fortély.
51. A könyv homlokirata.
52. Gazdasági épület.
54. 145.
55. Távolról ide szállít.
58. Sir.
59. Azonos mássalhangzók.
60. Személyes névmás.

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hirek« között *»Rejtvényfejtők figyelmébe«* cím alatt helyeztük el.
4. Szelvényt mellékelni kötelező.

Nagy kockázat

Frédéric Lamaitre, a bálványozott francia komédiás, szerződéseiben mindig különös követelményeket kötött ki. Egyik ilyen pont volt, hogy az orkeszter muzsikusainak, az ő játéka alatt nem szabad olvasniok. Teljes érdeklődéssel kellett figyelniök az ő művészi játékát, akár premier volt, akár századszor ment a darab.

Egyik este, egy melodrámát játszottak éppen, az történt, hogy a zenekar klarinétosa Lemaitre legfontosabb jelenete alatt — egy könyvet merészelt a kezébe venni. A hiú színészre rettenetes hatással volt ez és az előadás után tüstént maga elé hivatta a bűnöst.

— Hát ön volt az, — kiáltott rá örjöngve, — aki az én legnagyobb jelenetem alatt olvasni merészelt?

Természetesen a klarinétos sem hagyta szó nélkül a dolgot és védekezett. Hogy mivel azt úgy tudjuk meg, ha 1—36-ig összeolvassuk a kockákba beírt betűket.

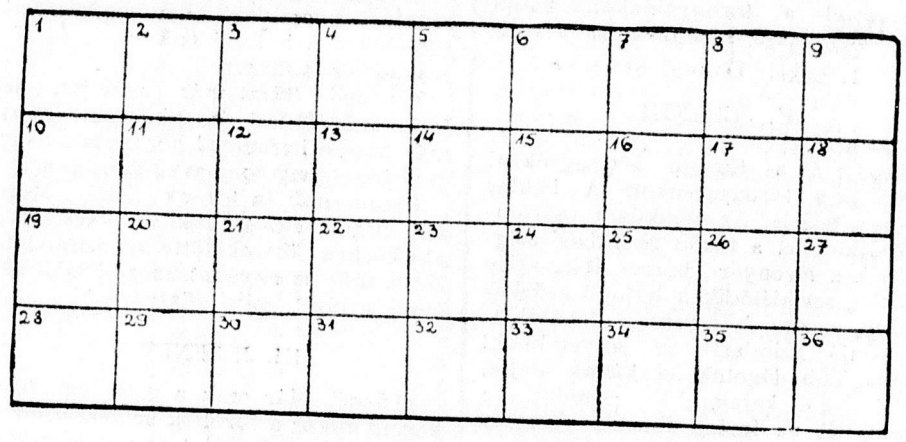

MEGHATÁROZÁSOK:

1. »Lócsorda«	11	12	13	4	21
2. Porta	8	33	19	26	9
3. Férfinév	5	6	14	28	7
4. Posta továbbítja	18	15	3	2	31
5. Jégkorszakbeli szörny, az elefánt elődje	29	30	16	32	22
6. Ilyen a lajhár	31	18	24	25	23
7. Ráirányítja az ujját	36	8	34	35	1
8. Francia birtok Ázsiában	10	27	14	20	24

A meghatározások értelmében állítsunk össze nyolc fogalmat s a fogalmak betűit írjuk be a fenti ábrába, a számokkal jelzett kockákba. A számok azt jelentik, hogy a megfejtett fogalmak betűit melyik kockába kell írni!

A rejtvénykészitési pályázat végeredménye

A »Debrecen« husvéti számában kiirt keresztrejtvénypályázatára mindössze 20 rejtvény érkezett be. A következők készítettek rejtvényt a megadott ábrára: Boross István, Bakóczy András, Veress Géza, Kerékgyártó Sándor, Gyöngyössi Pethes Andor, Hrágyel István, Szeghy Ernő, dr. Domokos Ferencné, dr. Somogyi Zoltánné, Kövesdi Imre (kettőt!), Szilágyi Antal, Kiss Kálmán, Hajdú Gyula, Pósalaky Katalin, ifj. Prohászka József, Pélermann Lajos, Selényi Zoltán, Nyiry Mihályné, Thóbiás Margit.

A 20 pályamunka közül csak ötöt tartott jutalmazásra érdemesnek szerkesztőségünk zsürije, míg a többieket, gyenge voltuk miatt elutasította. Igy csak az öt első díjat osztottuk ki!

Jutalmat kapott:

I. díj:: 10 pengő készpénz. Kapta: Hrágyel István.

II. díj: 1 ezüst töltőtoll. Kapta: Veres Géza.

III. díj: 1 ezüst csavaros ceruza. Kapta: Kiss Kálmán.

IV. díj: 1 kötet könyv. Kapta: Gyöngyössi Pethes Andor.

V. díj: 1 kötet könyvt. Kapta: Szilángi Antal.

A nyeremények hétfőn délután 3—4 óra között átvehetők a szerkesztőségben a rovatvezetőtől.

Heti dijaink:

6×1—1 kötet könyv.

21. SZÁMU REJTVÉNYSZELVÉNY.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cim:

A Debreczen rádióműsora

1938 május 29-től junius 4-ig

VASÁRNAP

MÁJUS 29.

BUDAPEST I. 8.30: Hírek.
8.50: Egyházi ének és közös áldozás a Hősök teréről. A szentmisét Eugénio Pacelli bíboros pápai legátus mondja. Beszélő Budinszky Sándor és Puszta Sándor. A legátus felvonulása alatt harsonajelek. — Énekek: a) Christus vincit (Közös ének); b) Halmos László: Ecce Sacerdos; c) A mise állandó részei: Gregorián korál (énekli a budapesti templomi énekkarok egyesített kórusa és a magyar papnövendékek karaó; d) Az áldozás alatt: Harmat Artur: Pange lingua; e) Victória: Domine non sum dignus; f) Casciolini: Sacris solemnis (énekli a Scola Cantorum Sabariensis énekkara. Vezényel Bárdos Lajos és Werner Alajos. A mise után Őszentsége XI. Pius pápa rádiószózata. Közvetítés a Vatikán-városból. A szózat végén a pápai himnusz. — Majd a pápa szózat magyarnyelvű ismertetése.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból. Prédikál Domján Elek tiszakerületi püspök. Énekszámok a Dunántuli Énekeskönyvből: 53., 17. és Himnusz. Orgonál Várkonyi Endre. Énekel a Budai Evangélikus Egyházi Énekkar, Mikus-Csák István vezénylésével.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Erkel: Ünnepi nyitány. 2. Liszt: Hősi siratő. 3. Volkmann—Buttykay: Három magyar zenevázlat. 4. Dohnányi: Ruralia Hungarica.
Közben kb. 13.15: „Hősök napján." Vitéz Somogyváry Gyula előadása.
14: Hanglemezek.
15: „Időszerű gazdasági tanácsadó." (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.45: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.
16.40: Az Eucharisztikus Kongresszus zárókörmenete és befejező ünnepsége. Közvetítés a Köröndről és a Hősök teréről. Beszélő Dövényi Nagy Lajos és Gáspár Jenő.
18.50: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Liszt: Hódolati induló. 2. Zakál Dénes: Rodostó — nyitány. 3. Kacsóh: Részletek a „János vitéz" c. daljátékból. 4. Losonczy Dezső: Alföldi képek. 5. a) Czinka Panna nótája; b) Bercsényi nótája. 6. Rákóczi induló.
Közben 19.25: Helyes magyarság.
20: „Emlékezzünk." Hangjáték három részben. Irta Radványi Viktor. Rendező Barsi Ödön. Prologusként Kiss Ferenc elszavalja Gyóni Géza: „Csak egy éjszakára" c. versét. Személyek: Klári — Keresztessy Mária; Őrnagy — Kiss Ferenc; Kapitány és orvos — Kowách Ernő; Főhadnagy — Garamszeghy Sándor; Kovács Pál hadnagy — Földényi László; Altiszt — Szőke Sándor; Első tüzér — Fábry József; Második tüzér — Szilassy Gyula; Ernő — Homonnay Rezső; Gábor — Fáy Béla: Zoltán — Baló Elemér; Pincér — Tompa Béla; Egy hang — Kédly Gyula, Másik hang — Szapáry Sándor.
Utána kb. 21.15: Hírek, sporteredmények, időjárásjelentés.
21.35: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
22.10: „Régi magyar bakkancsosok." A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara Seregi Artur vezénylésével hazai ezredek indulóit adja elő a világháború idejéből. Bevezetőt mond és ismerteti vitéz Berkő István ny. ezredes.
23.25: Buttola Ede és jazzenekara játszik a Piccadilly-étteremből.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 11.40: Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál a Ketter-étteremből.
15: Ilniczky László és jazzenekara játszik.
16.45: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.
18.55: „Emlékeim Bem József hazahozataláról." Bem de Cosban Vladimir gróf előadása. (Felolvasás.)
19.30: „Hell Miksa a nagy magyar jezsuita fizikus és csillagász." Cavalloni Ferenc dr. előadása.
20: Marschalkó Mignon zongorázik.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Hilversum 19.55: Szimfónikus hangverseny Amszterdamból. Vezényel Menegelberg. Zágráb 20: Operaközvetítés. Olasz II. 21: Verdi: Álarcosbál, opera.
TÁNCZENE: Luxemburg 21.45, Poste Parisien 22.05; Belgrád 22.20, Szófia 22, Strassburg 23.

HÉTFŐ

MÁJUS 30.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Lehár: Vásárhelyi induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Kronberger-Mariol: Buddha szerelmi ünnepe (Ultraphon-zenekar). 3. Ziehrer: Éjszakázók — keringő (Bécsi Bohém Zenekar). 4. Braune: Katica-polka (xilofonszóló zenekari kiérettel). 5. Bauer-Honer: Induló (ének: Walter Simlinger).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
8.30: Hírek.
8.50: Szentmie a Szent Jobb kitételével az Országháznál. Közvetítés a Kossuth Lajos térről. Beszélő Lukacsovich Lajos és Teller Frigyes dr. — Utáa a Szent Jobb körmenet közvetítése a Szent István-év megnyitása alkalmából. Beszélő Molnár Frigyes dr. és Dallos Sándor az Operaháznál és Dövényi Nagy Lajos a Hősök teréről.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Rácz József és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. — 1. Kraul Antal: Mária Terézia 1. h. gy. e. díszmenet indulója. 2. Goldmark: Háztücsök — előjáték. 3. Figedy Sándor: II. magyar szvit. 4. Huszka: Bob herceg — részletek. 5. Lehár Horthy Miklós-induló.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákfélóra: „Pápai Sámuel." — Horváth Elek előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Göcsej." Fodor Ferenc dr. egyetemi tanár előadása.
17.30: Tánclemezek.
18.15: Rémuralom." Beczássy Judith elbeszélése.
18.45: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.
Közben 19.10: Helyes magyarság.
19.30: „A magyarországi német műveltség magyar munkásai." — Pukánszky Béla dr. egyetemi tanár előadása.
20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar, Vezényel Rajter Lajos. 1. Mosonyi Mihály: Bevonulási induló az „Almos" c. operából. 2. Horváth Attila: Zrinyi Ilona — nyitány. 3. Erkel: István király: — közzene. 4. Bartók: Magyar parasztdalok. 5. Kodály: Marosszéki táncok. 6. Dohnányi: Szimfónikus percek. 7. Liszt: Les Preludes — szimfónikus költemény.
21.20: Hírek, időjárásjelentés.
21.45: Melles magyar vonósnégyes.
22.45: „Magyarország és az Izlám." Germanus Gyula dr. egyetemi tanár arabnyelvű előadása.
23: Hírek angol nyelven.
23.05: Hírek francia nyelven.
23.10: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Sárai elemér és cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel. — Dalok: Murgács Kálmán: Minden nagy örömnek; Sándor Jenő: Nem tudom az életemet; Járossy Jenő: Valamikor úgy szerettem a virágot; Kubányi György: Szép a rózsám; Dajka László: Öltözik az erdő, mező Kiss-Angyal Ernő: Ninesen nagyobb boldogságom; Radics Jenő: Mézeskalácsszív; Reményi—Keve: Kékpettyes rakottszoknya; Elindultam messzi útra (népdal).
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.30: Német nyelvoktatás.
19: „A koronából pengő lesz." Kisléghi-Nagy Dénes dr. egyetemi m. tanár előadása.
19.30: Hanglemezek.
20.10: „Bányászok ünnepe az Eucharisztikus Kongresszus és a Szent István-év alkalmalmával." Közvetítés Dorogról. Beszélő Puszta Sándor.
21.45: Hírek, időjárásjelentés.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Berlin 20: Rossini: A szevillai borbély, opera. London Reg. 20.15: Verdi-hangverseny Toscanini vezényletével.
TÁNCZENE: Olasz III. 22.30, Poste Parisien 22.30, Köln 22.45, Berlin 22.30, Olasz I. 23.15, Toulouse 23.35.

KEDD

MÁJUS 31.

BUDAPEST II. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Szőllössy Ferenc: Katonanóták — induló. 2. Eilenberg: Malom a Fekete-erdőben (Fúvószenekar). 3. Gungl: Keringő. 4. Pörschmann: Hókusz-pókusz — polka. 5. Parot: Afrikai vadászok indulója.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
8.35: „A Szent Jobbot vivő Aranyvonat indulása Esztergomba." Közvetítés a Nyugati pályaudvarról. Beszélő Lukacsovich Lajos és Gáspár Jenő.
10.20: Hírek.
10.40: „Az Aranyvonat érkezése Esztergomba." Közvetítés az esztergomi pályaudvarról és a Bazilika oszlopcsarnokából. — Beszélő Budinszky Sándor és Dövényi Nagy Lajos.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Hanglemezek.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Suppé. Költő és paraszt — nyitány. 2. Lehár: Részletek a „Pacsirta" c. operettből. 3. Aggházy Károly: Magyar esték. 4. Amadei: A forrás dala. 5. Ziehrer: Bársony és selyem — keringő. 6. Bányai Aladár: Szerenád. 7. Waldteufel: A legkedvesebb — keringő.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Milyen hatása van a balatoni nyaralásnak?" Bellák Sándor dr. előadása.
17.25: N. Dortheimer Stella hegedül, zongorán kíséri K. Demény Magda.
17.50: „Kisebbségi szerződés." Szász Zsombor előadása.
18.20: Hanglemezek.
18.40: Helyes magyarság.
18.45: „Régi udvari zene." Bartha Dénes dr. előadása (hanglemezekkel).
19.30: Heimlich Lajos zongorázik.
20: A szép fényes katonának gyönggyarany élete." Dalos, zenés katonaest versekkel és történetekkel. Irta Kilián Zoltán. — Rendező Csanády György. Szószóló Kilián Zoltán; Szavaló — Rajnay Gábor; Énekes — Csóka Béla. Közreműködik az Egyetemi Énekkarok kettős férfinégyese és Vidák József cigányzenekara.
Kb. 21.35: Hírek, időjárásjelentés.
22: Közvetítés a Palatinus-szállóból. Weidinger Ede szalon- és jazzenekara játszik.
23: Hírek német nyelven.
23.05: Hírek olasz nyelven.
23.10: Rendőrség fúvószenekarakara. Vezényel Szőllössy Ferenc. — 1. Scharoch: Dormus — induló. 2. Reissiger: A sziklamalom — nyitány. 3. Áránd Delbies műveiből (Összeállította Szőllössy Ferenc). 4. Szőllössy Ferenc: Magyar nóták. 5. Rosenkranz: Zenés takarodó — egyveleg.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 19: Francia nyelvoktatás.
19.30: A földmivelésügyi minsztérium mezőgazdasági félórája.
20: Hírek.
20.25: Hanglemezek.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bécs 15.30: Pászthory Kázmér gordonkázik és P. Gizella zongorázik. Berlin 19.10: Helge Roswaenge Verdi-áriákat énekel.
TÁNCZENE: Olasz I. 19.30, Berlin 20, Luxemburg 20, Labti 21, Lipcse 22.30, Droitwich 23.10.

SZERDA

JUNIUS 1.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Maxa: Jaj, jaj, jaj — induló (2. h. gy. ezred zenekara). 2. Kockert: Tintoretto — intermezzo (Szalonzenekar). 3. Bordin: Tahiti-i nyár — keringő. (Inog bécsi zenekara). 4. Axelson: Kannst du pfeifen Johanna — Ländler (ének: Luigi Bernauer. 5. Kutsch: Lore — induló.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
8.55: „Az Aranyvonat érkezése Székesfehérvárra." Közvetítés a pályaudvar csarnokából és a pályaudvar előtti térről. Beszélő Baróthy Szabó Géza és Walter Gyula.
10: Hírek.
10.20: „Pesti tavasz 1862-ben." (Felolvasás.)
10.45: „Naptár és nyári időszámítás." Irta Fehérfeői Cecil dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.30: „Körmenet a szentistváni ereklyékkel, Szent István koporsójához."

Közvetítés Székesfehérvárról. Beszélő Budinszky Sándor.

12: Déli harangszó az egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Bellini Norma — nyitány. 2. Offenbach: Hoffmann meséi — részletek. 3. Waldteufel: Szirénvarázs — keringő. 4. Schlögl: Egyveleg Strauss János műveiből. 5. Eördögh János: Tangó szerenád. 6. Figedy Sándor: Toldi Miklós — induló.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfélórája: „Az otthon védelme". Bócsa Miklós előadása. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Közvetítés a városligeti pavillonból. Rendőrzenekar. Vezényel. Szőllössy Ferenc. 1. Linka Kamilló: Kaposvári induló. 2. Suppé: A modell — nyitány. 3. Fetras: Holdvilágos éj az Alsteren — keringő. 4. Kálmán: Részletek a „Bajadér" c. operettből. 5. Nagypál Béla: Aranykalászos rónaság — dal. 6. Schirmann: Dubinuska — orosz dalegyveleg.

18: „Temetés a székelyeknél." Tamási Áron elbeszélése.

18.30: Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál.

19.15: Helyes magyarság.

19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „A mosoly országa." Regényes operett három felvonásban. Leon Viktor szövege nyomán írta Herzer Lajos és Löhner Frigyes. Fordította Harsányi Zsolt. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc. Rendezte Márkus László. Vezényel Rubányi Vilmos. Személyek: Lichtenfels gróf — Toronyi Gyula; Liza, leánya — Walter Rózsi; Pottenstein Hadfalusy gróf, főhadnagy — Maleczky Oszkár; Idős hölgy — Szabó Józsa; Tábornok — Kövári Richárd; Szu-Csong herceg — Laursin Lajos; Mi, a nővére — Gere Lola; Csang, nagybátyja — Komáromy Pál; Fu-Li, követségi titkár — ifj. Toronyi Gyula; Főeunuch — Fekete Pál.

I. felvonás után kb. 20.25: A rádió külügyi negyedórája.

II. felv. után kb. 21.50: Hírek, időjárásjelentés.

Előadás után kb. 22.30: A rádió szalonzenekara.

Közben kb. 23: Hírek angol nyelven.

23.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.50: Olasz nyelvoktatás.

19.30: „Nincs visszatérés." (Nansen útja Grönlandban.) Halász Gyula előadása.

20: Hírek.

20.25: Hanglemezek.

21.05: Közvetítés a Gellért-szállóból. Ilniczky László és jazzenekara játszik. Lányi László énekel.

22: Időjárásjelentés.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Paris PTT 20.30: Rip van Winkle, operett. Brno 20.15: Provasnik: Ghitta, operett.

TÁNCZENE: Olasz II. 20.30, Lahti 20.05, Brüsszel, jazz 18, Poste Parisien 22.30, Berlin 22.30.

—o—

CSÜTÖRTÖK

JUNIUS 2.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Müller—Szeghő: Jász-kun induló. 2. Avignon: Platánok alatt — mazurka (Robert és zenekara). 3. Blon: Sicilietta (Paul Godwin és zenekara). 4. Krier: Éjféli keringő (Bécsi bohém zenekar). 5. Richter: Rendőr induló.

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Kínai mesék." Közli Tasnádi Andras. (Felovasás.)

10.45: „Szociális Kiállítás a Nemzetközi Vásáron." Dr. raggambi Fluck András iparügyi előadása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Laskó Emil énekegyüttese.

12.45: Hírek.

13: A rádió szalonzenekara. 1. Armandola: Port Said kikötőjében — keleti jelenet. 2. Mya Tamás: Tánc-intermezzo. 3. Gounod: Faust-keringő. 4. Hubay: Tavaszi szerelmi dal. 5. Geszler György: Katonaélet. 6. Jacobi: Sybill — egyveleg. 7. Chaminade: Callirhöe — szvit. 8. Strauss János: Amit a Bécsi-erdő mesél — keringő.

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Sütés-főzés." Héjjas Pálné háztartási előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hanglemezek.

17.30: „Pozsonyi séták." Bóka László dr. előadása.

18: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Herold Zampa — nyitány. 2. Gajáry István: Öreg csertő — szvit. 3. Csajkovszkij: Olasz capriccio. 4. Máder Rezső: Gavott és mazurka a „Piros cipő" c. balettből. 5. Moszkowszki: Spanyol táncok.

18.55: Helyes magyarság.

19: „Méhészeti időszerű tanácsadó." Valló Árpád m. kir. gazdasági tanácsos, méhészeti főfelügyelő előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

19.20: Berg Günther báró argentinai, délamerikai és mexikói dalokat énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.

19.50: „Kis Eyolf." Színmű 3 felvonásban. Irta Ibsen Henrik, Fordította Coullemont Edit grófnő. Rendező Németh Antal dr. Személyek: Helmers Alfréd, földbirtokos — Timár József, Rita, a felesége — Makay Margit; Eyolf — Dévényi Gyuri; Almers Asta — Lukács Margit; Patkány mamzell — Márkus Emilia; Borgheim, mérnök — Lázár Tihamér.

Utána kb. 21.20: Hírek, időjárásjelentés.

21.45: Közvetítés a Baross-kávéházból. Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál.

23: Hírek német nyelven.

23.05: Hírek olasz nyelven.

23.10: Tánclemezek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: Angol nyelvoktatás.

19: Liszt: Spanyol rapszódia — zongoraszóló. (Hanglemezről.)

19.20: Élet és tudomány." Kottász József dr. előadása.

19.50: Hanglemezek.

20.30: Hírek.

21: Közvetítés a Dunakorzó-kávéházból. Angyal Árpád és jazzenekara játszik.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Hilversum 19.55: Szimfónikus hangverseny, vezényel Mengelberg. Droitwich, Tosca II. felvonása, 21.40.

PÉNTEK

JUNIUS 3.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Ábrahám: Haminckettes baka vagyok én — induló (ének: Sebő Miklós). 2. Cariolato: Csintalanság — polka változatokkal. 3. Walteufel: Espana — keringő (Géczy Barnabás és zenekara). 4. Eilenberg: Hangverseny az erdőben (Paul Godwin és zenekara). 5. Silva: Lorenzo — induló (Fúvószenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10.20: „Régi pünkösdi szokások." (Felolvasás.)

10.45: „A tehéntej a csecsemő táplálásában." Irta Kesztler Tivadar dr. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vzjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból, időjárásjelentés.

12.05: Horváthné Veöreös Julia zongorázik.

12.40: Hírek.

12.50: Son Harry gordonkázik, zongorakísérettel.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

15.15: „A 70. jótékonycélú m. kir. állami sorsjáték huzása." Közvetítés a székesfővárosi Pénzügyigazgatóságról. Beszélő Turchányi István.

16.15: A rádió diákfélórája: „Arábia." Irta dr. Webner Józsefné. (Felolvasás.)
Utána: Ifjusági közlemények. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Leánykérés." Arvi Järventus finn író elbeszélése. Bevezetőt mond Móricz Virág dr. Felolvassa Saia Domokos.

17.30: A rádió szalonzenekara. 1. Doánányi: Marche humoresque. 2 Wieniawszki: Legenda. 3. Scott: Ének cseresznye. 4. Liszt: V. rapszódia. 5. Hubay: Hejre Kati — a hegedűszólót játsza B. Fehér Miklós 6. Puccini: Részletek a „Fecske" című operából.

18.15: „A Miatyánk gazdasági politikája." Irta Bud János dr. ny. miniszter, egyetemi tanár. Felolvassa Szügyi Zoltán.

18.35: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

Közben 19: Sportközlemények.

19.35: Helyes magyarság.

19.40: Az Operaház előadásának ismertetése. (I. és II. felvonás.)

19.55: Az Operaház előadásának közvetítése. (II. és III. felvonás.) „Walkür." A Nibelung gyűrűje zenedráma-trilógia első része három felvonásban. Zenéjét és szövegét írta Wagner Richárd. Fordította Lányi Viktor. Rendezte Márkus László. Vezényel Franz Hoesslin főzeneigazgató. Személyek: Siegmund — Zavodszky Zoltán; Wotan — Losonczy György— Hunding — Kálmán Oszkár; Sieglinde — Blaby Anna; Brünhilde — Huszka Rózsi; Fricka — Basilides Mária; Heimwiege — Relle Gabrielle; Gerhilde — Horányi Karola; Ortlinde — Halász Gitta; Waltraute — Gere Lola; Schwertleité — Dósa Mária; Siegrune — Jeney Klara; Grimgerde — Szilvássy Margit; Rossweisse — Németh Anna.

II. felvonás után kb. 21.10: Hírek.

Előadás után kb. 22.40: Időjárásjelentés.

Majd: Tánclemezek.

23: Hírek angol nyelven.

23.05: Hírek francia nyelven.

23.10: Hanglemezek. — magyar nóták.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.20: Az Operaház előadásának ismertetése. (I. felv.)

18.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Walkür." (I. felv.)

20: Hírek, ügetőversenyeredmények.

20.25: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.

21.30: Tánclemezek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Oslo 18.25: Farkas Károly gordonkázik. Droitwich 20: Rádió-, zene- és énekkar, vezényel Toscanini.

TÁNCZENE: Olasz III. 20.30, Stuttgart 22.30, Droitwich 22.50, Luxemburg 23. Hilversum 23.10.

SZOMBAT

JUNIUS 4.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Müller József: Gróf Batthyány Lajos-induló. 2. Pörschmann: Harmonika polka. 3. Zeller: Imbolygó fények — keringő (Bécsi Bohémzenekar). 4. Kopping: Törpék lakodalma (Béres Alfréd és zenekara). 5. Rauschki: Sambre és Meus-i ezred indulója.

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Sas Ede elbeszéléseiből: 1. A néma csalogány; 2. Kutyatenyésztés.

10.45: „A pécsi székesegyház gyermekkórusa." Irta Mayer Ferenc. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelnetés.

12.05: „A Szegedi Ipari Vásár megnyitásának közvetítése." Beszélő Budinszky Sándor.

12.45: Hírek.

13: Hanglemezek.

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés időjárás- és vízállásjelentés.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Magyar fabulák." Bartóky József meséiből. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „A nándorfehérvári győzelem." Julier Ferenc ny. ezreds előadása.

17.30: „Magyar nóták." Szántó Gyula énekel, kíséri Vidák Józsfe és cigányzenekara.

18.30: „Mi a modern az irodalomban?" Kállay Miklós előadása.

19: „Egy óra táncezene." A Mefhosz jazzenekara játszik.

Közben kb. 19.30: Helyes magyarság

20: „A király házasodik." Vigjáték 3 felvonásban.

Utána kb. 21.10: Hírek.

21.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

Közben kb. 22: Időjárásjelentés.

23: Hírek német nyelven.

23.05: Hírek olasz nyelven.

23.10: Közvetítés a Gellért-szállóból. Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17: A Szociális Misszió Társulat előadása. Farkas Edit alapító főnökasszony: Missziós üzenetek.

19: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

19.30: „Rio de Janeiro változásai." — Pápai Gyula előadása.

20: Hírek.

20.25: A rádió szalonzenekara.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 24—1 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Zágráb 19: Operaközvetítés. Olasz II 21: Respighi: Lucrecia, egyfelv. opera és Maria Egiziaca. misztérium.

TÁNCZENE: Luxemburg 20.30, Lahti 21.10, Varsó 21.10, London Reg. 21, Svájci francia 22.15, Szófia 22.30.

Ötvenkétezer menhelyes gyermek indult el 35 esztendő alatt a debreceni állami menhelyről

Nő a menhelyes gyermekek száma. — Debrecen és környékén közel egymillió pengőt áldoznak a menhelyi gyermekek nevelésére. — Harminc esztendő az elhagyott gyermekek nevelésében.

A »DEBRECZEN« tudósítójától.

Valamikor elveszett gyermek volt az, akinek atyja, anyja elhalt, rokonai nem voltak, vagy nem törődtek vele. Utca fia, senki gyermeke lett a szerencsétlen és Isten a megmondhatója, hogy hol fejezte be életét. Nem véletlen az, hogy a magyar nép-lélek az árva gyermekről zengi a legfájóbb dallamú és szövegű nótát.

Árvának lenni egyet jelentett az elhagyatottsággal, kivertséggel és ha falusi gyermek volt a szerencsétlen, akkor volt idő, hogy betyár lett belőle, ország, világ réme, ha város szülte, munkátlan csavargó, aki csak terhére volt a társadalomnak...

Hogy milyen nagyot lendült a világ, és mennyit fejlődött szociális téren, mi mindent teremtett az ember az ember számára, s milyen gondot tud fordítani az elhagyott, senki gyermekének megmentésére is ma, arra egyetlen szép példát hozhatunk fel: a menhely intézményét.

Mióta megteremtették ezt az intézményt, embert faragnak azokból a gyerekekből, akiknek a család, az élet és körülmények nem adhatták volna meg azt, hogy méltó emberi életre fejlődhessenek, nőhessenek fel...

Ezekkel a gondolatokkal lépjük át a debreceni Állami Menhely vasrácsos kapuját és megyünk a pompásan karban tartott kerten keresztül a hatalmas, kastélyszerű főépülethez, hogy beszéljünk dr. Brokés Győző egészségügyi főtanácsossal, a Menhely igazgató főorvosával a helyi menhelyi állapotokról; munkáról, eredményről.

Brokés főtanácsos ugyan nehezen vállalja, hogy csendes jubileum is ez a beszélgetés, mert semmit se mond arról, hogy mi mindent alkotott, teremtett a világ legszebb, de talán legnehezebb orvosi beosztásában harmic év alatt.

— Dolgoztam, beleöregedtem, — mondja csendes, halk szóval, aztán arról beszél, hogy milyen körülmények között teremtődött meg a debreceni Állami Menhely...

Ő nem beszél, de az a 30 esztendő, melyet ennek a felségesen szép intézménynek falai között eltöltött fehér köpenyben, orvosi minőségben minden szónál, minden írásnál több és nagyobb...

— Az intézményt annak idején az állam teremtette meg, — kezdi felvilágosító szavait Brokés főtanácsos, — ismert céllal: az elhagyott gyermekek megmentésére. Itt Debrecenben 1904-ben épült fel az intézet és ennek az esztendőnek januárjától működik, hála Istennek olyan szép eredménnyel, amire büszkék lehetünk.

Csak egyetlen beszédes adatot hozok fel, hogy mit jelentett Debrecennek és környékének ez az intézmény az elmult 35 esztendő alatt 52.600 gyermeket neveltünk fel, tettünk emberré, adtunk kenyeret, foglalkozást a kezükbe.

Hogy mi lett volna ebből a sok, sok gyermekből az intézmény nélkül, arra gondolni se jó A mai állományunk 5600 gyerek. Nemcsak Debrecen, de a környék vármegyéi is itt helyezik el elhagyott gyermekeiket. Hajdu, Szabolcs, Bihar, csonka Szatmár megye szegény, helyesebben legszegényebb néprétege hozza el hozzánk a rászoruló gyermekeket. A vármegyék területén úgy nevezett körzetek vannak, mindenütt telep felügyelőkkel és orvosokkal, akiknek az a dolga, hogy a Menhely által kiadott gyermekek sorsát ott a helyszinen ellenőrizzék, felülvizsgálják...

— Itt bent a központban csak azok a gyermekek vannak, akik betegek, még alkalmatlanok arra, hogy kiadjuk őket falura és csak felgyógyulásuk után kerülnek családokhoz...

— Bizony, ez az igen jelentős intézmény nagy költséget jelent a közönségnek, az államnak, de talán egyetlen intézményünk se éri meg annyira a ráfordított munkát és költséget, mint ez.

A menhely kezelése alatt élő gyermekek ruházatáról, ellátásáról, orvosi felügyeletéről állandóan gondoskodunk. Évente kétszer kapnak ruhát, cipőt. Természetesen felső, alsó ruhát. Orvosi felülvizsgálás csaknem állandó, amikor is a rászoruló gyermeknek gyógyszerellátása, esetleges kórházi kezelése is a mi gondunk. Az iskoláztatás is a mi gondunk. Könyvvel, tanszerrel, a szükséges holmival mi szereljük fel őket.

Minden gyermeket 12 éves koráig pontos iskoláztatás alá veszünk és csak azután helyezzük el őket képességüknek megfelelően életpályákra. Ha jó tanuló az a gyermek, akkor további taníttatásáról gondoskodunk.

Elvégzi igen sok jó magaviseletű tanulónk a tanítóképzőt, középiskolát, egyetemet, tehát pályához segítjük őket. Legnagyobb örömem a többi között az, hogy van nekem már növendékem az élet minden pályáján és büszkén elmondhatjuk hogy nagyszerűen megállja a legtöbb a helyét. Papok, tanítók, tisztviselők, tanárok, kit mire vitte a kedve, szorgalma és intézményünk hathatós támogatása...

— Természetesen a legtöbb gyermek ipari és földmíves pályára megy. Azok, akik valamilyen ipari munkához éreznek kedvet, beszegődtetjük, mégpedig a jelesebb, legjobb iparosoknál, a földmíves életpályára készülő gyerekeket elhelyezzük földmíves családoknál, hol aztán bér mellett dolgoznak, mely összegyüjtött pénzt aztán 18 esztendős korukban a postatakarék út ján kiutalhatjuk.

A legtöbb esetben azonban az történik, hogy az ilyen gyermek benő a családba, ahonnan aztán kiházasitják, sőt akárhányszor örökbe fogadják.

— Az utóbbi nyolc, tiz esztendő alatt sajnos, ezen a téren is emelkedés van. Több és több elhagyott gyermek szorul reánk és mi minden rászorulón segítünk, mindet pártfogásba vesszük.

A debreceni kerület különben is a pesti után a legnagyobb létszámmal dolgozik. Nemcsak maga a város, de a környék is szegény, ami fokozza az elhagyott gyermekek gondozásának munkáját.

Az emlitett vármegyék, az árvaszék, polgármesterek és főszolgabirák rendes, előirásos módon utalják be hozzánk a gyermeket, de sürgös esetben én birálom el, hogy minden adminisztráció nélkül felvegyük-e a rászoruló gyermeket. Én pedig minden sürgös esetben azonnal fel is veszem a gyermeket, mert az a cél, hogy megmentsük a pusztulástól, testi és lelki romlástól, az adminisztrációt utólagosan is elvégezhetik illetékesek.

— A menhelyes gyermekek számának gyarapodásában Szabolcsvármegye vezet, tehát az a megye, ahol a legszegényebb népi rétegünk él és a gyermekek száma viszonylagosan nagy...

— A munkánk természetesen roppant összeget emészt fel, hiszen hét, nyolcszázezer pengős költségvetéssel dolgozunk, melynek 90 százalékát tartozási összegekbe fizetjük ki. Jellemző, hogy 18.000 darab iktatott számunk van ebben az esztendőben és ezek az akták mind elintézett ügyekről beszélnek...

— Nem tudok más megoldást, Jobb és kipróbáltabb megoldásról aligha lehet szó a gyermek megmentése érdtkében. Annyira kiforrott ez a rendszer, olyan mindenre kiterjedő, hogy jobbat már nem teremthetünk. Kisérleteztünk annak idején azzal, hogy a menhelyi ellátásra szoruló gyermekeket a szülőknél helyezzük el, esetleg rokonoknál, nagyszülőknél, de sajnos, éppen a legszegényebb népréteg ügyeskedő családjai két, három gyermeket rövid úton elhelyeztek menhelyi gondozásba, aztán a kapott összegből élt az egész család. Ma már saját családhoz, sőt abba a községbe se adjuk a gyermeket, ahol szülei laknak. Igy elkerülünk minden visszaélést és a nevelő szü-

Csecsemők a kórteremben

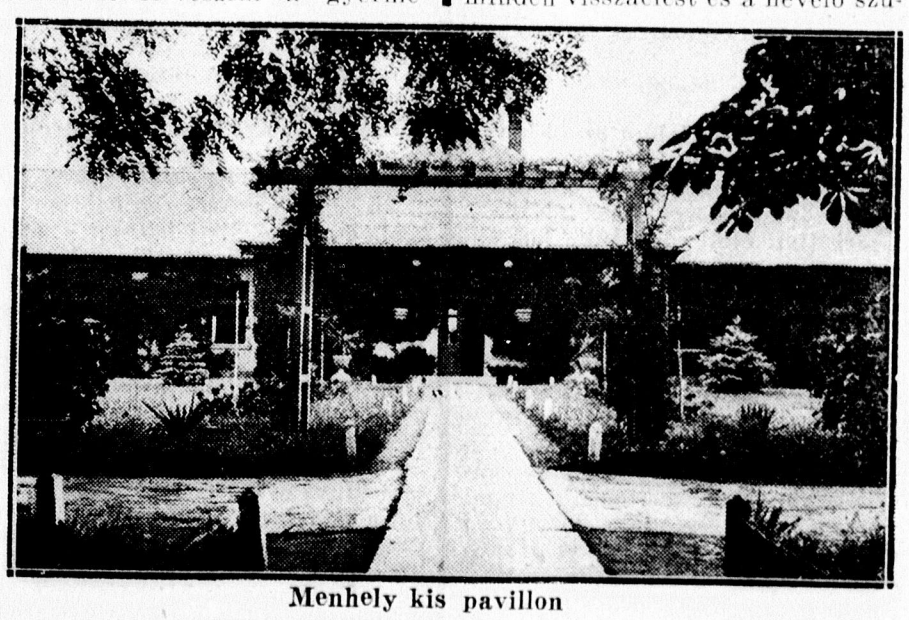

Menhely kis pavillon

A „DEBRECZEN“ vasárnaponkint egész nap kapható a Nagyállomás Ibusz pavillonjában

Saját készítményü ernyőket legolcsóbban az Ernyő szalonban vehet. Javítás, áthuzás Piac-utca 77. Linoleummal szemben

lők, valóságos szülők közötti ellentétet is kiküszöböljük...

— Hogy kikkel végzem a munkát? Bizony, ezen a téren még volnának kívánnivalók. Bent, itt a központban két orvosom van, dr. Csák és dr. Zih orvosnők, akik évek óta nagy ügyszeretettel és a kérdést mélyen átérző lelkiismeretességgel látják el munkakörüket.

Aztán a tanfolyamot végzett gyermekgondozónők, akik kitünő nevelésü, jó képzettségü szakemberek. Megbízhatóságuk, gyermekszeretetük és tudásuk garancia arra, hogy híven teljesítik kötelességüket. Fizetésük rendezett, mondhatnám a legjobban megoldott fizetésü ápolónők, akik így nagyobb gonddal és több odaadással végzik nehéz, fáradságos munkájukat. **Sajnos, a menhelyi alantasabb munkára csak a gyermekeikkel itt lakó anyákat használhatom fel, éppen a költség kímélése szempontjából...**

— A roppant méretü adminisztrációt Hartyánszky Dezső gondnok és vitéz Szántó ellenőr és Dervas Mihályné tisztviselőnő látják el három napidíjassal... — fejezi be szavait Brokés főtanácsos, igazgató főorvos.

És most elindulunk, hogy megnézzük elejétől végig az intézetet. Dr. Csák orvosnő vezetése mellett végigjártunk a ragyogóan tiszta, példásan szép intézményt. A felvételi épület előtt most is többen állnak, vidéki és helybeli szülők gyermekeikkel, akik itt mutatják be irataikat, itt készitik el törzslapjaikat, majd az irásbeli teendők ellátása után alapos vizsgálat alá veszik a gyermekeket. Vérvizsgálattól kezdve mindenre kiterjed a vizsgálat. Majd fürdő és beöltöztetés következik.

Ha egészséges a gyermek, akkor vidékre kerül a megbizható, jó családokhoz, ha beteg, akkor gyógykezelésre a központi épület, vagy a pavillon valamelyik végtelenül tiszta, fehér szobájába kezelés alá.

Kert, strandoló hely, játszótér. Valóságos luxusfelszerelésü intézetnek és nem Menhelynek látszik ez a pompás hely. Eddig legalább is nem ez a fogalmunk volt, ha azt hallottuk, hogy menhely.

A konyha ragyogó. Ma például tarhonyalevest, lencsefőzeléket ropogósra sült szalonnával főznek ebédre. Bőséges, tápláló, ízletes étel..

Fent, az emeleten, a termekben fehér ágyacskákban tiszta, ragyogó szemü gyermekek, gondos ápoló szerető orvosok.

Olyan kis birodalom ez, hogy megnyugvás, béke honositja meg az elégedettséget, teremti az örömet és nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, hogy nagyon sok legjobb család gyermeke sincs jobb, vagy szerencsésebb körülmények között és gondozás alatt, mint ezek a kis »elhagyatott« árvák, vagy gondozásra beadott kicsinyek.

Megnyugtató, örömet keltő és biztató szépséges szigete a mai szociális életének a debreceni állami gyermekmenhely, mely bizonyára országos viszonylatban is példátadóan első hivatása terén...

sz. r. i.

MOSOTT RONGYOT
vesz lapunk nyomdája

A kis Elek Jancsi negyedik balesete, mely halálával végződött

Egy héttel ezelőtt történt az a gyermek tragédia, melynek halálos áldozata lett egy 14 éves gyermek, a kis *Elek Jancsi*. A kismunkás, aki napi *egy pengőért* dolgozott a pénzügyi palota tetején, ahonnan aztán eddig megmagyarázhatatlan módon lezuhant és összetörte magát. Bánatos apján és anyján kívül *7 testvére* gyászolja, akik közül a legnagyobb 18 éves, a legkisebbik még pólyás.

A kis Elek Jancsit már majdnem egy hete temették el nagy részvét mellett a Köztemetőben. Minthogy a szülei nagyon szegény emberek, szegényalapon temették el. A fejfáján csak ennyi irás van: *Elek János élt 14 évet.* Egyszerü kis sírjára sürün hullottak a fájdalom könnyei. Mestere Bulyovszky Dániel szép koszorút helyezett a sirra e felirattal: *Kis munkásomnak — a Bulyovszky család.* Mert a kis Elek Jancsi munkás volt már 14 éves korában, aki a napi egy pengőjével hozzájárult a nagyszámu család létfentartásához. Messziről a Bellegelőről hajnalban útnak indult apjával és bátyjával a munkahelyére és bizony már késő este lett, amikor ismét hazaértek. És így ment ez napról-napra, hétről-hétre.

Munkatársunk a szerencsétlenség utáni napokon beszélt Elek Jancsi édes apjával, aki igen érdekes és nem mindennapi eseményeket mondott szerencsétlenül járt kisfia életéből.

— Sajnos, nagyon csintalan és bátor gyerek volt a kis Jancsi. Kora gyermekévei óta nagyon sok bajt és szomorúságot csinált nekünk. Nem volt rossz, hiszen szófogadó volt, *hanem talán tulságosan bátor és magabízó.*

— Négy éves korában járt *először* szerencsétlenül. Ekkor egyik pajtásával szecskát vágott. Ő étette a gépet és egy vigyázatlan pillanatban a gép bekapta ujjait. Három ujját teljesen összeroncsolta a gép fogai, úgyhogy hetekig feküdt a klinikán. Súlyos sérülései nyomát haláláig hordta.

A második balesete már sokkal súlyosabb volt, *ekkor majdnem életébe került. Majdnem ugyanolyan magasból zuhant le, mint a pénzügyi palota teteje.* Ez úgy történt, hogy egy barátjával kiment a Nagyerdőre. Egyik magas fára felmászott a barátja és fennt a magasban egyik ágra mászva mindenáron leakarta törni lábával a galyat, melyen állt. Nem sikerült neki és nagy bosszankodva lemászott a fáról. Erre az én meggondolatlan kis fiam a *Jancsi fogadott a barátjával, hogy ő megmutatja és letöri az ágat.* Felmászott a fa legtetejébe és addig ugrált a gallyon, *hogy az letört alatta. Körülbelül 20 méter magasból zuhant le, de szerencséje volt és egy bokorra zuhant, amely némileg felfogta a zuhanás erejét. »Csak« a jobbcombcsontja tört el.* Megint a mentők vitték be a klinikára, ahol *hat hétig ápolták*, míg *összeforrt a csontja.*

A harmadik balesete *nem zuhanás volt, hanem egy 18 mázsa teherrel megrakott szekér ment át a ballábán.* Tragikus ebben a szerencsétlenségben az, *hogy én hajtottam a szekeret.* Egy szemétfuvarozóvállalatnál voltam akkor alkalmazásban. Egy teljesen megrakott szekérrel a Dohánygyár előtt hajtottam. A szekér tetején ült Jancsi fiam. Egyszer csak hátranéztem és a kisfiamat nem láttam a szekéren. Megálltam azonnal és az *út porában jajgalva találtam fiamat.* Csak ekkor tudtm meg, hogy a fiam leszállt a szekérről és olyan szerencsétlenül ugrott le, hogy a lába hátsó kerék alá került, mely keresztül ment rajta. A 18 mázsa szeméttel megrakott szekér teljes súlyával ránehezedett lábára, de csak összeroncsolta lábát. Megint és már *harmadjára* a mentők vitték be a klinikára, ahol több napig feküdt. Ekkor arra gondoltam, hogy a fiamat talán nem érheti baleset, de sajnos, nem így történt.

Itt már sirásba fullad az apa hangja. Én fent dologoztam a tetőn 5 emelet magasságban. Háttal volt a fiam, amikor megtörtént a baj. Én már csak azt láttam, hogy *a két kis lába eltünik a csatorna szélén és már csak a másik nagyobbik fiam jajveszékelését hallottam.* Amikor lenéztem, a fiamat a földön fekve láttam.

Most az Elek Jancsi bátyja veszi át a szót, aki a következő eddig még ismeretlen részleteket mesélte el.

— Ahogy Jancsi kibukott *a tetőről fejjel lefelé zuhant.* A másik pillanatban *már megkönnyebbülve láttam, hogy a két egymással párhuzamosan csüngő erős kötélbe kapaszkodik és csúszik lefelé nagy gyorsasággal.* Már azt hittem, hogy leér szerencsésen, amikor a földtől körülbelül 6 méter magasságban elereszttette a kötelet és lezuhant a lábaim előtt a földre. Szinte else hittem, hogy olyan nagyon megüti magát, hogy meghaljon. Sajnos, nem tudtam rajta segiteni. *Mondták többen nekem, hogy segithettem volna rajta. Megkellett volna kapnom, vagy pedig a kötél egyik szárát kellett volna tartanom, hogy a kötélbe essen. Sajnos, erre a nagy izgalomban nem gondoltam. Pillanatok alatt történt az egész.*

Eddig a kis Elek Jancsi tragédiája, aki már háromszor járt szerencsétlenül és a negyedik balesete gyászbaborította családját.

Két uj alapitó tag a Légoltalmi Liga tagjai között

Azoknak a keveseknek a száma, akik anyagi viszonyaikhoz mért áldozatokra is hajlandók az ország polgári lakosságának oltalmáért, ismét két személlyel gyarapodott, amennyiben két intézmény, az Alsó-Szabolcsi-Tiszai Ármentesitő és Belvizszabályozó Társulat 500.—, a Magyar Nemzeti Bank Debreceni Fiókintézete pedig 1500 pengőnek felajánlásával, illetve lefizetésével a Légoltalmi Liga Debreceni Csoportja alapitó tagjai sorába lépett.

Ez a két nagyösszegü felajánlás azon túl, hogy önzetlenségre és nagylelkűségre mutat, gondolkozásra is késztet. Az egyik intézmény ármentesitő társulat, a másik bank. Az egyik a nemzet, a társadalom földjét, kenyerét védi a pusztitó árvíz ellen, a másik pedig támogatásával, hitelével, befektetéseivel gyarapitani akarja a nemzeti vagyont. Mindkettőnek vezetősége tökéletesen tisztában van tehát azzal, mit jelent a magyarság életében egy bekövetkezhető háború, milyen pusztitást okozhat annak ránkzuduló árja és milyen eszközökkel kell annak rombolásai ellen védekeznünk.

A Légoltalmi Liga nemzetszervező és nemzetmentő munkájának értékével és fontosságával számolni tudó, józan és megértő gondolkozás egyedül az indítéka ennek a nagylelkü áldozatnak, s a két különböző irányban, de végeredményben egy célért dolgozó intézmény példát mutatott a társadalomnak arra, hogyan kell ma megérteni a koreszmét és milyen eszközökkel lehet hazánk polgári lakosságát oltalmazó Légoltalmi Liga nagy munkáját támogatni.

Eucharistia

Imc elérkezett a szeretet napja
Az igaz hivőket egy táborba hozta.
Ez a szeretet nap, magasztos szent ünnep,
Káprázatos fényben pompázza Budapest.

A Duna két partján egy csillogó végvár,
Hol ma is emlékben él Szent István király.
Szent jobbját őrizve koronája alatt,
Krisztus nyomában jár, soha el nem maradt.

Zúgnak a harangok, lobognak a zászlók,
Jóleső érzést nyujt: mi vagyunk a tartók.
A Krisztus Királynak szentséges szelleme,
Szállott a hivőknek szikrázó lelkükbe.

Istennek küldöttje, világ megváltója,
Jött, hogy a lelkeket, sebeket gyógyitsa.
A diadalútja Hazánkig vezetett,
Ezzel is enyhitse az égő sebeket.

Főlelki pásztorok, Egyházfejedelmek,
Krisztus igazságát terjeszteni jöttek.
Összeterelhessék szétszórt nyájaikat,
Kijelölhessék az igazi utakat.

Szeretet, hit, remény tőrhetetlen kapocs,
Összetart s felemel a Mennyei Urhoz.
Nem foghat tért soha a sötét kárhozat.
Világosságot gyujt, mutatja az utat.

Eucharisztikus Világkongresszusa,
Legyen életünkben örökégő fáklya.
Tekintetnélkül a valláskülönbségre,
Maradjon lelkünkben az Isten igéje.

Oh Mennyei Atyánk! Irgalmas Istenünk!
Még mindig megadtad, amit Tőled kértünk.
Add meg ezután is, nagy a Te jóságod,
Ha hűnben élünk is, tudjuk megbocsátol.

Most pedig csendüljön fel a magyar Himnusz.
Hogy a szeretetét hozta el a Krisztus.
A szeretetben van az örök igazság,
Nyomában támad fel a Nagymagyarország!

Debrecen, 1938 május 25.

LŐRINCZ ENDRE.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Állattenyésztési lehetőségek a gyümölcsösben, konyhakertben

Köztudomású, hogy a kis állattenyésztés csak ott fizetődik ki, ahol a tenyésztő a takarmánynak nagyrészét maga állítja elő.

A gyümölcsös nem lévén alkalmas szemestakarmány termesztésére, hasznosításának céljából elsősorban a házi nyul és a kecske tartása jön tekintetbe. Ennek a két állatnak az emésztőszervei olyan tökéletesek, hogy olyan növényi anyagokat (lomb, hajtások) is feldolgoznak, melyek különben a komposzthalomra kerülnének.

A gyümölcsösből származó takarmányt három csoportba oszthatjuk:

a) Az első csoportba azokat a vetemenyeket soroljuk, amelyek eredeti célja a konyhában való feldolgozás, amelyekből tehát csak a hulladék szorul az állati gyomorban való feldolgozásra. Idetartoznak először az összes káposztafélék, melyeknek borítólevelét, torzsáját, vagy magbaszökő példányait kitűnően felhasználhatjuk takarmányozásra, itt említjük meg a ritkításnál (egyzetetésnél) kihúzott felesleges palántákat, súlsűrűn vetett répaféléket (cékla, sárgarépa), a kicsi, fejletlen burgonyát, annak zöldjét, a borsó hüvelyét, szárát, a bab szárát stb. Tököt, spenótot, mangoldot különösen szeretik állataink.

b) Egy második csoportba foglalom össze azokat a növényeket, amelyeket kifejezetten takarmányozás céljából vetünk. A gyümölcsösnek az a része, amely még nem árnyékos, tehát a fiatal (különösen törpealanyú) fácskák köze (természetesen legalább 1 m-re a fától magától) répaféléknek termesztésére használható (takarmányrepce, takarmány murokrépa). Ahol hely van részére, az öleskáposzta (marhakáposzta) rendkivül hálás és kiadós köztesnövény, melynek levélzetét és törzságát az erős fagyok beállátig, tehát gyakran január közepéig etethetjük állatainkkal s ilyen módon sok szénát takarítunk meg.

Sok helyen — különösen kerítések mentén — napraforgó vethető, mely nemcsak ékesség és dísz, hanem — termése és levélzete egyaránt — csemege a házinyulaknak. Kecske és nyul egyaránt szereti a csicsókát is, amelynek szintén akad valami különben nem értékesíthető kertdarab.

A németek, akik tudvalevőleg egész nyultenyésztésüket a hulladékgazdálkodásra alapítják, még a virágokat is kettős célzattal vetik. Igy a kerti körömvirág (calendula officinalis) vetését ajánlják s az egyik szakkiadványban Ziemer A. különösen jó eredményekről számol be ezt a virágot illetőleg, mert a tetszetős és buja virágon kívül sok zöld levelet ad, amely levelehet ha levágják (és takarmánynak felhasználják), utána nő. Ez a virág minden talajjal megelégszik s mindenütt prosperál. Nevezett szakíró tapasztalatai szerint a körömvirág etetése jó befolyással van a nyulak emésztésére.

Végül itt emlékezem meg a Rheumról (Rhabarber), mely külföldön nagy szerepet játszik a főzelékfélék közöt. Németországban kompótot főznek belőle. Hihetetlen gyors növekedése és dús levélzete miatt különösen alkalmas, ahol kevés hely áll a termesztés rendelkezésére. Ahol a konyhában nem használhatják fel, direkt takarmányozás céljából is érdemes vetni, mert bőséges és kedvelt zöldtakarmányt ad.

A harmadik csoportba azok a növények tartoznak, amelyek eredetileg sem emberi étkezésre, sem állati takaramányozásra nem szolgáltak, de amelyeket utóbbi célra — kecske és házinyul takarmányozására — fel lehet használni. Sok gyümölcsöst élősövény határol, melyet rendszeresen meg kell nyesni s melynek lombos, fiatal hajtásai eddig a komposztot szabortiották. Pedig ez a hulladék kitűnő állati takarmány. Ugyanez áll a lenyesett gyümölcsfa (különösen alma és körte) hajtásokra, amelyből bőven van a gyümölcsösben.

A felsorolt növények semmiesetre sem jelentenek tökéletes, komplett listát. Inkább például szolgálnak arra, hogy gyümölcskertészet és kis állattenyésztés milyen pompásan kiegészítik egymást. Mindenesetre figyelnünk kell arra, hogy az állatok étrendje lehetőleg változatos legyen, mert a legízletesebb takarmányt is megúnják, ha folyton azzal etetjük állatainkat. Bizonyos változatosságról különben a természet maga gondoskodik, mert kertünk ezt a sok értékes takarmányt nem egyszerre, hanem egymásután találja fel.

állati, mint növényi fehérjét tartalmaz. Mindkettőre nagy szüksége van a baromfinak.

A cserebogarak megsemmisítésével és eltevésével mérhetetlen nemzetgazdasági vagyont menthetünk meg, viszont baromfiállományunk részére egy fillér kiadás nélkül, a legjobb téli eleséget raktározhatjuk el és ezzel fokozhatjuk tojástermelésünket. A cserebogarak irtásával azonban segítettünk gyümölcstermelésünkön is, amelyet megmentettünk a cserebogaraktól. Jól végrehajtott általános cserebogárirtás tetemes nemzeti vagyont ment. Ezenkívül baromfiaink élemezésében ugyis annyi sok a hiba, kövessük hát ezt a tanácsot és az eredmény nem fog elmaradni.

Érdekes megállapitás a tehenek fejési módjával kapcsolatban

Legtöbb kisgazda nem tekinti a fejés módját olyannak, amely befolyással lehet a tej és tejzsir kiválasztására. Egy rigai egyetemi tanár, Scrodel L. az állattenyésztési osztály vezetője hosszú vizsgálódás után rájött arra, hogy a tőgyrészek fejési sorrendje hatást gyakorol a tejhozamra és a zsírtartalomra. Megállapította azt is, hogy melyik fejési mód a legeredményesebb.

A vizsgálatok alapján a következő fejési utasítást állították össze:

1. Az egyes tőgy-negyedeket akkor fejjük ki a legtökéletesebben, ha egyszerre mind a négy csecset fejjük.

2. Az egyoldalú, mindkét oldalú, vagy a keresztirányban végzett fejés a tejhozamot és a zsírtartalmat nem minden tehénnél egyformán befolyásolja.

3. Ha először a leggyengébben fejlett csecset fejjük, magasabb tej- és tejzsírtartalom-eredményt érünk el.

4. Az először fejt tőgyrészek arra törekszenek, hogy több tejet és tejzsírt választanak ki.

5. Az egyik napon visszahagyott tej és tejzsír, a következő napon a tőgyből nem választódik ki teljesen.

Hatásos orvosságot talált fel a száj- és körömfájás ellen egy lajosmizsei kisgazda

Riasztó hír volt, amikor egyes határrészeknél szigorú intézkedéseket tettek, hogy a határokon túl pusztító száj és körömfájásjárvány ellen védekezzenek. A veszélyes betegség szerencsére nem tört be magyar területre járványszerűleg és csak elszórtan találtak beteg állatokat. Négy baranyai községben akadtak beteg jószágok, de a betegség igen enyhe lefolyású volt, elhullás nem volt.

A száj és körömfájás gyógyításával kapcsolatban az egyik magyar szaklap legutóbbi számában a következő érdekes cikket olvastuk:

— Lajosmizsén B. Bujdosó József gazdaember, aki ez év január 5-én a szabadalmi bíróságnál egy folyadékot szabadalmaztatott, mellyel ha a beteg állatot szájánál és körménél, ahol a betegség kiüt, bekenik, akkor két nap alatt a különben elpusztulásra itélt állat meggyógyul. A szer azonban nemcsak magát a betegség által megtámadott állatot menti meg, hanem a vész terjedését is megakadályozza.

A szabadalmi bíróság azzal szabadalmaztatta Bujdosó József találmányát, hogy azt előzőleg próbának kell követni. Ekkor Magyarországon még nem lépett fel a járvány, de március havában Lajosmizsén az egyik gazda jószága megbetegedett. Bujdosó Józsefnek most már alkalma nyilott arra, hogy szerét alkalmazza és mint Nagy Sándor állatorvos hivatalos pecséttel ellátott írásával igazolta: az állatok két napon belül meggyógyultak.

Ha Bujdosó szere tényleg ilyen kitűnő, eredménnyel megbirkózik a száj- és körömfájással, akkor ez a magyar szabadalom hivatva van az egész világot megszabadítani ettől az alattomos vésztől. Fontos volna, ha a mezőgazdaság hivatott érdekképviseletei foglalkoznának Bujdosó szerével és ekkor nemcsak a lajosmizsei szegény kisgazdán, hanem a világ összes gazdáin is lehet segíteni.

A cserebogár a tyukok elsőrangu téli takarmánya

Ne lepjen meg senkit, hogy most mikor minden virág- és lombdíszben pompázik, a baromfiak téli takarmányáról beszélünk. Bármennyire is furcsa, mégis most van ennek az ideje, mert most rajzanak a cserebogarak. Hogy ezek irtása mit jelent, azt csak az tudja legjobban, akinek gyümölcsöse van és látja, micsoda pusztítást okoznak ezek a bogarak. Ez a kártékony bogár azonban hasznosra is változtatható. A baromfitenyésztés és főleg téli tartás, úgyszintén a tojástermelés szempontjából a cserebogár hasznos is lehet. A baromfitenyésző, aki megfogadja a jó tanácsot és nem sajnálja a fáradságot, hanem reggel, mikor még harmatos minden és még dermedtek a fán a cserebogarak, lerázza őket és összegyüjti, igen jól jár. Takarékosságot jelent a gyüjtés mostanra, de takarékosságot jelent ez télire is. Ismeretes, hogy a baromfiak takarmányozása szempontjából rendkivül fontos a fehérje takarmányozás. Fontos ez a korán tojók szempontjából, de főleg azért is, mert télen hosszabb időre nem mehetnek ki az állatok és igy télen állati fehérjéhez nem juthatnak, nem találhatnak rovarokat, férgeket. Ha ezt biztosítjuk a baromfiaknak, akkor a korán tojók, a mostani jól fejlett jércék korán fognak tojni. Ezt a téli fehérjeszükségletet éppen most tudjk a legjobban biztosítani. Ha most cserebogárrajzás idején a cserebogarakat azonnal leforrázzuk, vagy kiteregetve a napon vagy kemencében száritjuk meg és igy megszáradva orgontinos zacskóba tesszük és szellős helyen a padláson elhelyezzük, vagy pedig porrá törve tesszük el és télen lucerna-törekkel, akácfalevél hulladékkal, korpával összekeverve adjuk a baromfinak, igy biztositjuk számukra a legjobb eleséget, mely úgy

Irtani kell a vadrepcét

A tavaszi kalászosoknak veszélyes gyom növénye a vadrepce. A sárgavirágú gyomnövény gyors növekedésével elnyomja a gabonát. A leghelyesebb védekezési mód ellene az okszerű vetésforgó, a megfelelő talajmüvelés és istállótrágyakezelés. A vadrepcét permetezéssel, a vasgálic és mésznitrogén kiszórásával próbálják irtani, de ez igen költséges és nem is vezet eredményre. Eredménytelen az a módszer is, hogy levágják a vadrepce hegyét, mert ezzel csak azt érik el, hogy az oldalhajtásai jobban nőnek terebélyesedik és még több gabonát pusztít el.

Radikális eljárás, ha a vetést már nagyon ellepte a vadrepce, lekaszáljuk megérés előtt az egészet és szénát készitünk belőle. Ha a gazda észreveszi, hogy tavasszal sok a vadrepce, akkor jól teszi, ha lekaszálja az egész táblat és még idejében mást veteményez a földjében.

A borpince hőmérséklete

Sok olyan borpince van, melyek le a szélsőjobboldal képviseletében. vegőjének hőmérséklete nagyon ingadozik. Ugyanis télen hideg, nyáron pedig meleg. Az ilyen pinceknél a nagy hőingadozást némileg megakadályozhatjuk, ha a pinceajtót belülről zsupszalmával, sással, vagy gyékénnyel kibéleljük és zsákszövettel behuzzuk. Még jobbátehetjük a pince levegőjét, ha a boltív végződésénél, vagyis a legalsó lépcsőhöz is ilyen bélelt ajtót állitunk. Télen a nagy hideg ellen ajanlatos a szelelőlyukakat ronggyal, vagy szalmával bedugni, hogy a hideg tevegő beáramlását ezzel megakadályozhassuk. Nyáron ugyanezt az eljárást követhetjük a meleg levegőnek pincébe való beáramlásának megakadályozására is. Az ily módon kezelt pinceket legalább havonta egyszer jól ki kell képezni.

—o—

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Iparosnevelésünk

A »Debreczen« szerkesztősége felkérésére arra a feladatra vállalkoztam, hogy egy cikksorozat keretein belül megismertetem az érdeklődőkkel azokat a kérdéseket, amelyeket a magyar iparosság szellemi színvonalának fejlesztése szempontjából nélkülözhetetlenül fontosnak tartok. Ennek a feladatnak elvégzésénél kettős cél vezet. Először a magyar iparnak kívánok szolgálatot tenni. Másodszor pedig, mint a debreceni iparostanonciskolák igazgatója és ezen keresztül az iparosnevelés ismerője, főként az ipari pályák után érdeklődő és gyermekeikért aggódó szülők előtt kívánom megvilágítani az útat, amelyen iparosképzésünk a mai időkben halad.

Cikksorozatomban rövid tájékoztatást nyujtó modern tanoncnevelésünkről, tanoncaink szociális helyzetéről, a tanoncotthonról, a felszabadult tanoncok (segédek) továbbképzéséről, a mesterképző tanfolyamokról és a mestervizsgáról.

I.

Tanoncképzésünk az 1922. évi XII. t.-c. életbe lépése óta, az utóbbi évtizedekben igen nagy lépéssel haladt előre. A törvény végrehajtására kiadott 60.000/1924. VKM. sz. rendelet, tanoncoktatásunkat új alapokra helyezte. Óraszámát megszaporította, három évfolyamát még eggyel megtoldotta, az esti és vasárnapi tanítást eltörölte és az addig ismétlő népiskolának tekintett inasiskolát önálló ipariskolává avatta.. Ez a nagyfontosságú intézkedés tanoncnevelésünknek új szint adott.

A haladó élet azonban ezen a téren is újabb és újabb feladatok elé állítja azokat, akik ezzel a kérdéssel foglalkoznak. A mai időkben, amikor igen gyakran esik szó ifjúságunknak a gazdasági pályákon való elhelyezkedéséről, nélkülözhetetlenül szükségessé válik ennek az intézménynek is a továbbfejlesztése.

Sajnos, de a valóság az, hogy középosztályunk még mindig nagy idegenkedéssel tekint a gazdasági pályák felé. Pedig egy ország felvirágoztatását, elsősorban a jól képzett, öntudatos és művelt gazdasági pályákon működő egyénektől lehet várni. Nálunk a régebbi időben szinte az élt a köztudatban, hogy az az ifjú, aki nem felel meg a középiskola követelményeinek, egyszerűen jó lesz inasnak. Tehát a feltevés az volt, hogy az ipari pályához különösebb szellemi képességre nincs szükség. Ebben látom az okát annak, hogy nálunk az iparosság a mai időkben sem jutott el arra a fokra, amely őt megilletné.

A komoly ipari termelésnél nem a foldozó foldozó falusi majszter uramra kell gondolni, akinek nem lehet más hivatása, mint az egészen kezdetleges igények kielégítése. Ennek a munkának az elvégzéséhez tényleg nincs szükség különleges szakképzettségre és műveltségre. Azonban az igazi iparnem ebből áll. Az igazi iparosnak alkotnia kell, az élettelen anyagot sokszor szinte tökéletes műalkotássá kell neki átformálnia. Ehhez pedig feltétlenül komoly műveltség és szakképzettség szükséges. Komoly műveltség nélkül kisméretű iparostársadalom termelődik ki, aki hivatása magaslatán nem állván, nem produkálhatja azt, amit az ország gazdasági vérkeringése érdekében a társadalom elvárna tőle.

A mai időkben igen gyakran örömmel találkozunk olyan jelenséggel, hogy ifjúságunk közül egyesek magasabb iskolai előképzettséggel, az iparos pályák felé törekszenek. Ez feltétlenül megszívlelendő jelenség. Bár minél hamarabb érnénk meg azt az időt, hogy a jól képzett, számítani tudó ifjaink útja nem annyira a lateiner, hanem inkább a gazdasági pályák felé vezetne. Magukat jól kiképezve ezeken a pályákon is maradnának. Akkor iparos kultúrának is feltétlenül nagy lendülettel haladna a tökéletesedés felé.

Az elmondottak alapján, mint ahogy fentebb említettem, feltétlenül nélkülözhetetlenül fontosnak tartom tanoncoktatásunk továbbfejlesztését. Vannak megoldhatatlan kérdések, amelyek rövidesen megoldásra várnak. Ezek közül legfontosabbnak tartom a tanonciskola négy osztályának kötelező elvégzését és az iskolai oktatás, nevelés érdekében a szerződések egy időre való csoportosítását. Ennek a két fontos tényezőnek rendelettel való szabályozása ismét jelentős lépéssel vinné előre iparosképzésünket.

Szöör József.

A kincstárral szembeni követelésekből ezentul levonják a köztartozásokat

Csak az 1000 pengőn felüli járandóságból vonnak le

A kereskedelemügyi miniszter az alábbi körrendeletet intézte valamennyi minisztérium szakosztályához, a miniszteri számvevőséghez, a segédhivatalok főigazgatójához, továbbá valamennyi alárendelt hatósághoz, hivatalhoz, intézethez és üzemhez:

— A pénzügyminiszter úrnak hozzám intézett átirata alapján az alábbiakat rendelem: A közadók kezeléséről szóló 1927. évi 600/P. M. számu hivatalos összeállítás 53. szakaszának 12. pontja szerint

»a köztartozásoknál mutatkozó hátralékok a hátralékosnak az államkincstárral, illetőleg helyhatósággal szemben fennálló követeléséből foglalás nélkül is levonásba hozhatók, sőt az ilyen hátralékok az ezekre a követelésekre vezetett esetleges birói vagy közigazgatási foglalásokat is megelőzik«.

Ezen a törvényes rendelkezésen alapuló visszatartási jog nem csupán a szállítóknak és vállakozóknak az államkincstárral szemben fennálló követeléseire vonatkozik, hanem *kiterjed mindazokra is, akiknek az államkincstárral, illetőleg a helyhatósággal szemben bármilyen követelésük van.* A visszatartási jog gyakorlásának eredményessé tétele céljából az 1932. évi 26820. VII. a. számú rendelet utasította az utalványozási joggal felruházott hatóságokat, hogy az *1000 pengőt meghaladó összegeket csakis abban az esetben fizessék ki a hitelezőknek (szállítónak, vállalkozónak), ha az illetékes községi előljáróság vagy városi adóhivatal bizonyítványával igazolja, hogy köztartozással hátralékban nincsen.*

Fontos ügyeket tárgyalt az Ipartestület előljárósága

Az Ipartestület előljárósága Galamb Ferenc elnök vezetésével előljárósági ülést tartott. Az előljáróság segédekké avatta a felszabadult tanoncokat, kikhez Galamb Ferenc elnök intézett szép beszédet, a haza, az ipar és egymás szeretetére intve az új segédeket.

Beszámolt az elnök Pataky József interpellációjáról, melyet a városi közgyűlésen a polgármesterhez intézett az épitendő házak falvastagsága ügyében. A polgármester utasította már a műszaki ügyosztályt, hogy a II. építési övezetben a házfalak vastagsága a régi maradjon.

AZ IPARTESTÜLET UJ HELYISÉGEKBEN

Bejelentette az elnök, hogy az Ipartestület a jövő héten új helyiségekbe költözik a Simonffy utca 1/b. szám alá, ahol az iparosok kényelmesebb és egészségesebb körülmények között intézhetik ügyeiket. A mostani üléstermet kibővítik.

AZ ADÓTERHEK ÉS A KONTÁROK

Napirend előtt Bobák Gábor cipész szakosztályi elnök az adóztatás körüli aránytalanságokat és azokat a károkat tette szóvá, amelyeket a kontárok és a jogosulatlan iparüzők okoznak. Panaszolta, hogy ebben a nehéz harcban nem kapják meg a hatóságoktól azt a támogatást, amelyre pedig szükségük volna.

Galamb Ferenc elnök kijelentette, hogy a felhozott sérelmek ügyében személyesen és azonnal eljár, mindent megtesz, hogy hasonló esetek a jövőben ne forduljanak elő.

ÉVI 20.000 PENGŐS TEHERTŐL SZABADULNAK AZ IPAROSOK

Bejelentette Galamb Ferenc elnök, hogy Bornemisza Géza miniszter is támogatja a városnál azt a kérésüket, hogy a Szappanos utcai házasteleknek szerződéstől az Ipartestület megszabaduljon. A város is jóindulattal kezeli a kérdést, melynek elintézése 20.000 pengős évi tehertől való menekedést jelent az iparosságra.

AZ ASZTALOS SZAKOSZTÁLY KÉPVISELETE AZ ELŐLJÁRÓSÁGON

Az asztalos szakosztály rendes és póttagot jelölt az előljáróságba. Mint Lechner Lajos jegyző ismertette, a jelölést megfelltbbezték. Az ügy végül a közigazgatási hatósághoz került, de ennek a határozatát is megfellebbezték. Jogerős döntésig a szakosztály tagjai megjelenhetnek az előljárósági ülésen, de csak tanácskozási joggal.

A MUNKA MEGBECSÜLÉSÉÉRT

A munka megbecsülését jelentő és erkölcsi szempontból is fontos határozatot hozott az előljáróság. Elfogadta az elnökség javaslatát, hogy módot kell találni a negyedszázadot becsületes munkában eltöltött iparosok kitüntetésére. Ezek az iparosok becsülettel dolgoztak és sokszor anyagi érdekük rovására a közéletben is szerepet vállaltak. Az elnökséget bizták meg tervezet kidolgozásával.

MIKOR LEGYEN A KIRAKODÓ VÁSÁR

Az előljáróság kimondta, hogy ragaszkodik a kirakodó vásár vasárnap tartásához, de ha ez lehetetlenné válnék, akkor a szerda és a csütörtöki napot tartaná legalkalmasabbnak.

FEGYELEM CSINÁLÁS

Az egyik szakosztály elnökségét és számvizsgálóit Ipartestületi Szék elé vitték, mert lehetővé tették a hanyag vagyon- és ügykezelést.

A VENDÉGLŐS SZAKOSZTÁLY HATÁROZATAI

Jóváhagyták a vendéglős szakosztály határozatait, melyeket megfellebbeztek, de ezeket elutasították.

A GYÜLEKEZÉSI SZABADSÁGÉRT

Kimondta az Előljáróság, hogy ragaszkodik az Ipartestület és más törvényes érdekképviseleti szervek gyüléstartási jogához, de helyesli, hogy ezeken a gyüléseken a politkusok ne szerepelhessenek, hanem csakis iparosok.

ÖNÁLLÓ A CIMFESTŐSZAKOSZTÁLY

A címfestők önálló szakosztályt alakítottak. Az előljáróság jóváhagyta.

MESTERVERSENY

A TIKÁV-on rendezendő mesterversenyre a várostól anyagi segítséget kérnek.

A RÖPCÉDULATERJESZTŐK ELLEN

A márciusi közgyülésen engedély nélkül röpcédulákat szórtak szét. A röpcédulák kibocsátóját és terjesztőit Ipartestületi Szék elé állítják.

TAGDIJLESZÁLLITÁS, ELENGEDÉS

Az előljáróság nem tehet eleget azoknak a kéréseknek, hogy a jogerősen kirótt tagsági díjakat leszállítsa, vagy elengedje.

A FODRÁSZ SZAKOSZTÁLY

Tudomásul vették, hogy a fodrász szakosztály rendes és póttagjai (Glatz Károly, Varga Gábor, Nagy Ferenc) a belbéke érdekében lemondtak.

AZ ELNÖK HELYETTESE

A Közigazgatási Hatóság jóváhagyta az előljáróság korábbi határozatát, hogy Galamb Ferenc elnököt Pataky József helyettesti.

Iparok forgalma

Uj iparok: Karlovits Péter mérget nem tartalmazó illatszerek, kozmetikai cikkek és háztartási vegyszerek hideg uton történő készítése, Klein Jenő bútorkereskedés, Juhász István leíró és másoló iroda, Gyuró Aladár és neje gyümölcs, déligyümölcs, burgonya, zöldség, tejtermék, baromfi és tojáskereskedés, Hajdú Istvánné kifőzés, Schwartz Majer élőállat adásvételének közvetítése, Schwartz Majer szerszám, tűzifa, szén adásvételének közvetítése, Weisz Kálmán és Weisz Mór zsákkereskedés, Szegedi Sándorné zöldség, főzelék, gyümölcs, déligyümölcs, baromfi, tojás és burgonyakereskedés, Szabó László szappanos, Dörgő Ferencné fuvaros.

Megszünt iparok: Halász Izrael Mózes vendéglő és szálloda, Pécsi Róza zöldség, gyümölcs és terménykereskedés, Murvai Juliánna rőfösárúkereskedés, Berger Margit nőifodrász.

Munkaalkalmak

A téglási ref. egyház elemi iskoláját egy tanteremmel kibővíti. A nyilvános versenytárgyalás június 10-én délután 4 órakor tartják a téglási ref. lelkészi hivatalban. Kisiparos vállalkozók nem kötelesek bánatpénzt letenni.

*

Kaba község ménistállót épittet. A községházán tartják a nyilvános versenytárgyalást június 13-án délelőtt 9 órakor. Ajánlati űrlapokat a debreceni m. kir. államépitészeti hivatalnál kaphatnak az érdeklődök. Bánatpénzt nem kötelesek letenni a pályázó kisiparosok.

Közmunkák

Tetétlen község vágóhely, ahhoz kút, trágyatelep és kerítés építésére versenytárgyalást tartott. Ajánlatot adtak be: Mózsik Sándor (Hajdúszovát) föld, kőműves, elhelyező, szigetelő, beton, ács, bádogos, lakatos munkákra 6143 P 20; Pozsár István (Berettyóújfalu) mint fent a lakatos munka kivételével 5736; M. Kurucsó Gyula (Tetétlen) föld, kőműves, elhelyező, szigetelő, beton, ács, bádogos, lakatos munkára 6299.60 P-vel. A terveket készítette: Kozma Lajos építőmester.

*

A nyiregyházi MÁV motorszint épittet. Április 26-án versenytárgyalást tartott a MÁV igazgatósága. Megbízást kaptak: *vitéz Sipos László (Debrecen)* a föld kőműves, vasbeton és elhelyező munkára 66.438, valamint a műkő és burkoló munkára 5765 P-vel;

Bors Kálmán (Debrecen) vasszerkezeti munkára 7716;

Baresik és Varga (Nyiregyháza) a bádogos munkára 1043;

Naményi Sándor (Nyiregyháza) az asztalos munkára 1113;

Varga és Kresztyanko (Nyiregyháza) a lakatos munkára 8483;

Forró Sándor (Nyiregyháza) az ács munkára 9990;

Szokán József (Budapest) a mázoló munkára 2119 P plusz vasszerk. mázoló 237 P, végül

Kaszanyitzki Endre (Debrecen) az üveges munkára 1787 P-vel.

Mit számithatnak be tatarozási költségbe

A Közigazgatási Bíróság felmerült adó és illeték kirovási esetekkel kapcsolatban a következő fontos elvi határozatot hozta:

A tatarozási munkálatok körül felmerült mérnöki munkadij is tatarozási költségnek számít. A tatarozással kapcsolatos bankkölcsön megszerzése körüli költség azonban nem tekinthető sem tatarozási, sem fenntartási költségnek.

—o—

Adományok a Horthy Miklósné Főméltóságú Asszony által megindított „egytál-étel" akcióra

Az eucharisztikus kongresszus és a Szent István jubileumi év alkalmával *Horthy Miklósné Főméltóságú Asszony* által megindított országos úgynevezett egytál-étel« akcióra, mely a szegények fokozottabb mértékben való támogatását célozza, már a folyó évi május hó 15-én nyugtázott 71 pengő, valamint a május hó 22-én nyugtázott 343.20 P adományon kivül május hó 28-án déli 12 óráig a következők adakoztak: 80 pengőt Svetits leánynevelő intézet iskolanővérei, 60 pengőt Magyar Államvasútak nagyállomásának tisztikara, 50—50 pengőt Berettyóvizszabályozó és ármentesitő társulat, Magyar Államvasútak Műhelyfőnöksége, Magyar Államvasútak Üzletvezetőségének tisztikara, Alsószabolcsi-Tiszai Ármentesitő Társulat; 33.40 penőt Egyetem gazdasági hivatalának tisztviselőkara; 29.46 pengőt Kir. Járásbíróság; 20—20 pengőt Fáy István főispán, dr. Hadházy Zsigmond ny. főispán, Gazdák Sütődéje Rt., Világitási Vállalat tisztviselőkara; 18 pengőt M. Kir Gazdasági Akadémia tanári kara; 11.50 pengőt Városi tiszti főügyészi hivatal tisztviselőkara; 11.10pengőt OTI tisztviselőkara; 10—10 pengőt Magyar Nemzeti Bank, Debreceni Tanyai Állami Elemi iskolák igazgatósága, Dallman Miklós vendéglős, MÁV Fütőház Főnökség, Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesülete Debreceni Csoportja, Lauber József, Reviczky József, Gombosi Zoltán, Krausz Gyula utódai, Apaffy Gőzmalom, Debreceni Hajlított Bútorgyár, »Takarékosság« Rt., báró Waldbott Kelemen Tokaji Borozó, Bernfeld Sámuel, Mihalovits Jenő; 9.44 pengőt Kir. Ügyészség; 8.50 pengőt Városi számvevőség tisztviselőkara; 8—8 pengőt Csillag Ttesvérek, Halász Nándor, Alsónyirvíz Szabályozó Társulat, Stark Márton, Rigola Imre, Békési és Lőw, Kaszanyitzky Andor, Mátay Andor, Csillag Arthur, Közraktár és Kereskedelmi Rt., Kántor Ernő és Trsa, Havas harisnyaház, MOME rt., dr. vitéz László Béla, Grósz Károly, Sexty Emil, Bodrogi László, Kereskedők és Utazók Egyesülete, Cserép Sándor, dr. Reke Gusztáv, Sipos Izidor, dr. Oláh Miklós, Gebauer Károly és Tsa, dr. Jakobovics Józsefné, Grünfeld Adolf és Tsa, Fővámhivatal tisztviselőkara, Pavlvits Béla, vitéz Báthory Szűcs Sándor, özv. H. Szabó Józsefné, Kazinczy Gábor, Radó Dezső, dr. Ujházy József, Kiszely Árpád, Liebermann Testvérek, dr. Kopeczek Emil, Bartha Pál, Róna Sándor, Kovács Mihály, Vass László és Gyula, dr. Tamás György, Géder András, Simonyi István, Kontsek Géza, özv. Kondor Zsigmondné, Poisly Béla, Sárga István, Krayer és Társa, dr. Baecker István, Bánó Andor, Máv. Műhelyszertár tisztviselőkara, »Delka« Rt., özv. Rósner Imréné, Benkő Jánosné 4—4 pengőt Ary Lajos, Műszaki és Kereskedelmi Rt., dr. Zsupán Kálmán, Edvi Illés István, Szabó Károly, dr. Münnich Aurélné, Erdey Péter, Unitárius Egyház; 3.60 pengőt M. Kir. Tisztifőorvosi Hivatal tisztviselőkara; 3.50 pengőt dr. Lárencz Béla, dr. Márton Béla, Beke Barna, »Friczi« kalapszalon, Rosenberg Mórné, Markovics Sándor, özv. K. Tóth Kálmánné, Hazai Rum Likőr és Szeszárúgyár, Windisch Andor és neje, Pénzügyi tisztviselők, dr. Czakó Zsigmondné, özv. Komlóssy Dezsőné, Udvardy Miklósné, Lédig Dezsőné, Schasser Ernő, Öry Testvérek, Lux Arnold, Ungár József, Novák Mihály, dr. Szondy György, Udvarhelyi Géza, özv. Kovács Józsefné; 2.50—2.50 pngőt özv. Turay Frigyesné, Nagy András, Frigyesi Jenő, Buzinkay Béláné, M. Nagy Mihály, Reinhart Kálmán, Kubek Erzsébet, özv. Békésy Gyuláné, Toroczkay Ibolya, Szarukán Zoltánné, Kardos Jenő, Müller Endréné, Piros József, Ganovszky Lajos, Debreczeni Jenő, dr. Kardoss Albert, Fried Leó, Hermann Jenő, Feuermann Bernát, Révész Lajos, vitéz dr. Dávid Géza, Angol—Magyar Szállitmányozási Rt., Cseley Gyula, dr. Várady Sándor, Nagy János vaskereskedő, vitéz dr. Roncsik Jenő, Várady Szabó Sándorné, Horthy Dezső, dr. Straub János, Benger Zsigmond, Nagy Ida, Nagy István, Schubert Ferencné, dr. Kuthy Sándor, Kostya János, Bot László, Almássy László, özv. Marton Imréné, Martinek Ferenc, dr. Rácz Lajosné, vitéz Onody János, Béky Albert, Kripkó József, dr. Radó Imre, Grósz Nagy Ferenc, Piribauer István, dr. Zoltay Lajosné, Balla Jenő, özv. Nagy Lajosné, Schmidt Mária, Keill Elemér, Springer József, Koncsek Sándor, özv. Popovics Balázsné, Lakner Gézáné, Szabó Géza, Derzsi Kálmán, vitéz Szentgyörgyi Lajos, vitéz Both Gyula, Bartha Sándor, dr. Fábián Sándor, özv. Bészler Károlyné, Radnai Márton, Temesváry Gerő, Klein László, Gráf Endre, özv. Kádár Józsefné, Hajdú Lászlóné, Bügler Gyula, Berzéki Sándor, Deák István, Kocsák György, Halasy, özv. Nagy Sándorné, özv. Nyilas Istvánné, Nyilas Ferenc, Sinay Károly, N. N., Varjas Lajos, Kövendy István, özv. Veress Árpádné, Papp Lajos, Lassányi József, Dénes Miklós, Máté Sándor; 1—1 pengőt Pohl Ferenc, Rigola Lajos, Neumann Miksa, Harmathy Ferenc, Tompa Károly, Lovass Rezső, Steer Gábor, Bökényi Dániel, özv. Kovács Árpádné, Csontos György, dr. Falk Tibor, özv. Kutby Zsigmondné, Papp József, Tóth Vilmos, Szepacher Ferenc, Nagy Imre, Szánthó Áron, Dob. Imre, Kosztolányi Imréné, Nagy Ferenc, Hatvani Kálmán, dr. Komlóssy Pál, Blasz Testvérek, özv. Szathmáry Sándorné, Antalffy József, özv. Heynke Oszkárné, özv. Heynke Gusztávné, Heynke Oszkár, özv. Szemeredy Béláné, özv Gáspár Béláné, Gegner Lajos, Kruppa István, Daridak Etelke, özv. Szohár Istvánné, Beregi István, dr. Barna László, Mátray Imre, Frenkel József, 0.50 pengőt özv. Láber Mihályné. *Összesen: 1,712.21 pengő.* *Dr. Kölcsey Sándor* s. k. polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Szórakozópartner
csinos, intelligens lány ismeretségét keresi vállalati tisztviselő „Jövő" jeligére. 3

Alkalmazást nyer férfi

Szabósegéd,
önálló, vagy erős kézimunkás állandó munkára felvétetik, Erdős, Derecske. 1776

Házmesterpárt
keresek, lehetőleg nyug díjast, könnyű helyre, kis udvarba. Garai utca 25. 1897

Gépészkovácsot,
aki a famunkát is érti, azonnali belépésre keresek. Honvéd utca 43. 1899

Fiatal,
kb. 24 éves magyarulnémetül beszélő füszerkereskedősegédeket keresünk azonnali belépésre. Ajánlatok „Megbizható" jeligére a lap kiadóhivatalába kéretnek. 1868

Gyermektelen
középkoru házaspár házmesternek fizetéssel felvétetik. István ut 35. 1908

Mtgbizható
inas-házaspár vagy szakácsnő, szobalány, vidékre kerestetik julius 1-ére. Cím a kiadóban. 1787

Fodrásztanulónak
ügyes fiut azonnal felveszek. Vasuti fodrász, pályaudvar. 752

Kifutófiut
biciklizni tudót füszerüzletbe felveszek. Árpád tér 26. sz. 1849

Kifutónak
ügyes megbizható iskolamentes fiut felvesz Nagy vasüzlete, Csapókanyar. 1853

Ügyes
kifutófiut felvesz Stern festékes, Piac u. 8. sz. 1878

Kifutófiú,
nem iskolaköteles, jó családból, lehetőleg kerékpárral felvétetik. — Gyürky papirüzlet. 1

Gépkezelő
felvétetik Vigkedvű Mihály u. 46. 1887

Fejéshez értő
tehenészt keresek. — Ugyanott kaparógép eladó. Kar u. 26. 1924

Komenciós
kocsis, felesége fej. felvétetik. Rothermere u. 25. szám. 1914

Fodrászsegédlány
felvétetik Hatvan u. 71. sz. 1892

Ingvarrónő
felvétetik géppel. — Sámsoni ut, forrással szemben, Barezáné. 1909

Kocsis
jó bizonyitvánnyal felvétetik, egy ló mellé, bentkosztra, azonnal, Gyarmathynál, Rákóczi ucca 11. 1908

Kifutófiút
felveszek, ifj. Czinege, Bethlen ucca 76. 1981

Cséplésre
gépész felvétetik, Rokkanttelep, Erdélyi ucca 51. szám. 1910

Jócsaládból
való fiú, vendéglőstanoncnak felvétetik, a Gambrinus étterembe. 1959

Villanyszerelő-
segédet és kifutót felveszünk Bró és Borka, Piac ucca 44. 1942

Lakatostanuló
fizetéssel felvétetik, vas ablakok eladók. Szilágyi lakatos, Arany János ucca 1. 1993

Férfi-
és nő üzletszerzőket magas jutalékra keresek, Szent Anna ucca 8. 14

Nyári cséplésre
gépészt keresek Mágoss György tér 30. 29

Cipőszakmában
jártas kiszolgálót felveszek. Jelentkezés 12—1 óra között, Széchenyi ucca 44. 67

Gyermektelen
házaspr, házimunkáért lakást kaphat, Nyomtató ucca 2. sz. 58

Árúkihordó
felvétetik, gyümölcsfeldolgozó, Piac ucca 59. 52

Görög katolikus
iskolaszolgát keresek, kis nyugdijasok előnyben, Szent Anna ucca 53. szám. 51

Alkalmazást keres férfi

Kis
nyugdijjal rendelkező, minden tekintetbe megbizható egyén eljáró, vagy ehhez hasonló állást keres szerény dijazásért. Megkeresést „Kaucióval rendelkezek" jeligére a kiadóba. 1866

Gyakorlattal
fiatal nős szobainas, sofőr ajánlkozik. Cim a kiadóban. 1961

Sofőr,
árúkisérőnek autóhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban. 1960

Alkalmazást nyer nő

Tanárnőt,
vagy tanitónőt keresek tanyára, a nyári hónapokra, két kislány mellé. Jelentkezés: Harsányi Deák Ferenc ucca 9. szám. 1938

Iskolamentes
kifutóleány cukrászdába felvétetik, Péterfia 4 Ungváry. 1926

Tanulóleányt
felveszek, gyakorlókat foglalkoztatok, Kubinyi varroda, József kir herceg ucca 30. 1932

Gyakorlott
segédlányt felvesz az Enyedi szalon, Kossuth ucca 9. szám. 1983

Magyar
vagy német nevelőnőt felvszek, Rothermere ucca 18., földszint. 1990

Vas-
és vízondulálósegédet felveszek, Komárominé Bikabérház. 1987

Zacskóragasztó
lányokat felvesz „Albert" papirüzem, Erzsébet út 48. 18

Irodakisasszonyt
jól gépirót, megbizható úrilányt keres Baláze iroda, Rákosi Jenő u. 5. szám. 7

Női ruha
varrodába segéd és tanuló leány felvétetik, Gergelyné, Miklós ucca 25. szám. 45

Képzett
segédlányt felvesz Benedek, Batthyány ucca 1. szám. 50

Suche
Nachmittagbeschäftigung dreimal wöchentlich Briefe. — „Kinderliebend" an die Redaktion. 34

Háztartási alkalmazott

Fiatal
leányt jó bizonyítványnyal bejárónőnek keresek. Kesztner, Rothermere 17. balra 4.
1953

Bejárónőt
délelőttre, megbizhatót keresek. Homokkert, B nffy utca 14.
1931

Bejáró
parkettthez értő mindenes takarítónő azonnal felvétetik. Piac utca 73. Rácz. 1915

Vidéki
paróchiára megbizható mindenes jó bizonyitvánnyal felvétetik. — Jelentkezés Vigkedvü Mihály u. 40., Kovácsék. 1876

Bejárónőt,
mindenes főzőnőt — junius 1-re felveszek Vár u. 2. sz., félemelet 1. 1881

Bejárónő
felvétetik 1-re, aki parkett rendbentartásához ért, Füvészkert u. 20. 1896

Mindenes
szobalány, ki főzéshez is ért, jó bizonyitványokkal, jó fizetéssel felvétetik — Piac ucca 28/C III. 21
1898

Mindenes
szakácsnőt vidékre hosszu bizonyitvánnyal felveszek felveszek, Rákosi Jenő ucca 5. földszint. 1910

Idős
házaspárhoz kitünően főző fiatal mindenes gazdasszonyt keresek. Cseléd van. Jelentkezés irásban. Ujfehértó, Szoboszlay Zoltánné. 1799

Jó bizonyitványu
főzni tudó mindenes leány felvétetik Szoboszlói uti városi bérház C lépcső, fsz. 1. ajtó. 1865

Azonnali
vagy elsejei belépésre kerestetik mindenes főző bejárónő. — Egymalom 3. 1854

Középkoru
nőt gazdasszonynak felveszek gazdálkodó Miklós ucca 32. 1850

Bejárónő
fizetéssel, koszttal felvétetik félnapra; kétlámpás rádió ugyanitt eladó. Dózsa ucca 12/b. 1860

Bejárónő
öt órai elfoglaltságra felvétetik Szappanos u. 11. balra első ajtó.
1863

Megbizható
szobaleányt, hosszú bizonyitvánnyal elsejére felveszek. Jelentkezni 2—5 óráig, Péterfia 31.
1930

Jól főző
mindenes, jó bizonyitványokkal jelentkezzék Arany János ucca 3. sz. keresztépület. 1911

Bejárónőt
fiatalt, főzni tudót, jó bizonyitvánnyal elsejére felveszek, Egymalom ucca 4. Jelentkezés 9-ig délután félháromtól 4ig
1925

Junius
elsejétől alkalmazást nyerhet főzésben is jártas mindenes cseléd. — Arany János ucca 2. sz. földszint 1. 1963

Jól főző
mindenest elsejére keres nyugdijas házaspár, Kazinczy ucca 4. 1943

Házaspár,
vidékre keres jól főző, intelligens házvezetőnőt ki baromfi kezelésben is jártas. Jelentkezni lehet: Lorántffy ucca 27. szám. 1948

Mindenes
főzéshez értő bejárónőt felveszek, Gál, József kir. herceg ucca 8.
1965

Gyermekszerető
s gyermekkel bánni tudó jobb leány, ki házimunkát is végez, elsejére felvétetik, Teleki u. 73 szám, első ajtó. 1946

Főzni tudó
mindenes bejárótó keresek elsejére. Jelentkezés vasárnap délután, Rothmann, Simonffy ucca 17. 63

Mindenhez értő,
segitséggel mindent elvégző, jól főző gazdaszony kerestetik, pusztára, hosszú bizonyitvánnyal, esetleg egészséges gyermekével 3—5 évig. Deák Ferenc ucca 13. szám. 66

Ügyes
kifutóleány felvétetik, Hunyadi ucca 2. I. 14. Szelecsényi. 54

Mindenes
szobaleányt keresek tanyára, azonnali belepésre. Jelentkezni lehet kiadóhivatalunk pénztáránál. vv.

Takarítónő
délelőttre elsejétől felvétetik. Jelentkezés vasárnap, Révész ügyvéd, Piac ucca 58. 40

Bejárónőt
és gyermek mellé megbizható nőt felveszek, Maróthy György ucca 3. szám. 33

Főzni tudó,
bentlakó mindenest, junius elsejére felveszek, Hüvelyes ucca 6.
1

Bejárónőt
felveszek, hosszú bizonyitvánnyal, Ferenc József út 71., hentesüzlet.
1989

Főzőmindenest
hosszú bizonyitvánnyal felveszek, Rothermere ucca 18., földszint. 1991

Bejárónő
felvétetik, Kossuth ucca 22., étkezde. 1994

Mindenes
szakácsnőt, egy mosogatót felveszek, Piac u. 58 szám I. em. étkezde
28

Alkalmazást keres nő

Házvezetőnőnek
ajánlkozik középkorú, intelligens nő, kitünő bizonyitványokkal, Csillag ucca 84. sz. 20

Megbizható
szorgalmas asszony, mosást, vagy egyéb munkát vállal, Széchenyi ucca 23. házmesterné. 9

Perfekt
hölgyfodrásznő ajánlkozik jobb üzletbe, für döhelyre is. Cim „Perfekt" jeligére kérek.
59

Nyomozó iroda

Magánnyomozó iroda
Szabó magánnyomozó irodája, Varga ucca 7. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 1941

Nyaralás

Nyaralásra
családot elvállalok ellátással, bútorozott szoba úrnak kiadó. Hajó ucca 8. 1947

Ajánlat

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5 szám. 668 6. 4.

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal, Rakóczi ucca 9. sz., telefon: 14-27. sz.
561 6. 30

Tejnapolaj,
mint a fehérruha, hővisszaverő, tehát csodásan hüsitő, de éppen ezért napfénynyelő, tehát egyenletesen barnító. — Földesnél, Vigmozi-bejárat. 1006 vv

„Király-balzsam"
köszvény ellen 1.30 fillér. Grósz Nagy Ferenc gyógyszertárában (szinház mellett). 199 5. 28

Pünkösdre
vasaljon szagtalan Likalit faszénkockával. — Kapahtó: Grünfeldnél, Hatvan 21. és minden jobb füszerüzletben.
1843

Petróleumfőzők
nyugágyak, vendegágyak, fürdőkádak, locsolók, permetezők, gumicsövek, mézbödönök, műlépek, virágkarók, kaszák, különleges kövek, kalitkák, zománctüzhelyek nagy választékban. Nagy vasüzletében, Csapókanyar.
1852

Fehérneműi varráshoz
házakhoz ajánlkozom. Wilhelmné, Apponyi u. 38. sz. 1877

Veszek
bútort, varrógépet, mindenféle ingóságot. — Andráskó, Csapó ucca 16. sz. Hivásra jövök.
96+

Mindenféle
épitési anyag, valamint deszka, léc, faragott fa és bauxit cement kapható a Debreceni Mükőgyár R. T. Fürdő ucca 2. számú telepén 109+

Dióhálók,
kombinált szekrények, rekamiék, ebédlők, iróasztalok, hármasszekrények, asztalok székek jégszekrények konyhabútorok, olcsón, Bútormagazin, Széchenyi u. 6. szám. 63+

Bármilyen
órát jótállással. Javitások, új órák olcsón kaphatók, Borbély Gyula, Kossuth ucca 4.
106+

Legszebb
újdonságok gyári maradékokban csoda olcsón kaphatók, dr Révésznénél, Piac u. 42. Pannónia udvarban.
60+

Böszörményi út
5. számú 509 négyszögöles telek jutányos árban eladó. Felvilágositással szolgál Weiszmann mérnök, Batthyányi u. 6. sz. 102+

Cipőfestés,
retikül, öv, stb. villanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány ucca 10
26

Házak
épitését, régi házak tatarozását olcsón vállalom, Török Sándor kőművesmester, Kút ucca 130. szám. 1975

Kútfúrást
vállalok, lenkerekes kút szivattyú és rézhengeres és kútrámák eladók Honvéd ucca 41. 16

Fehérneműi
varrás, monogram kézi- és géphimzés, szépen, olcsón készül, Kút ucca 62. szám. 56

Kocsik
homokfutó és ekhós kaphatók. Mindenféle kocsimunkát jutányosan készitek. Gyulai, Hatvan ucca 34. 62

Kereslet

Tetőfedő
cserepet megvételre keresek. Piac u. 38., müterem. 1945

Debrecen
közelében 25—30 holdas ingatlant keresek megvételre. Értekezés Simon ügyvédnél, Piac 81. 1949

Trafikot
átvennék vezetésre belvárosban — fixre, vagy elszámolásra. „1000—1500 P készpénz" jeligére. 1939

Teljes ellátás

Egész életére
igazi otthont, teljes ellátást adnék egyedülálló idősebb nő vagy férfinek, esetleg házaspárnak, elsőhelyre betáblázható végkielégitésért. **Fürdőhelyen. — Közvetitőket siker esetén dijazok.** Jelige: „Gondtalan élet" kiadóhivtal. 1889

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária penzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39.
949 vv

Iroda

Irodának,
rendelőnek két szoba kiadó. Piac ucca 65. sz. emelet. 69

Oktatás

Nyári balett-tanfolyam
kezdődik június elsején Jobbágy Ilonka, a m. kir. opera v. tagjának balett iskolájában, Péterfia 30. 1812

Közép-
és Délamerikába utazókat spanyolra tanitok. Érdeklődni Piac u. 79. Cukorkaüzem. 1837

Hangszer

Jókarban
levő kitünő hangú „Reményi"-féle pedálos cimbalom eladó Mester ucca 43. szám. 1781

Zongora,
rövid, kereszthúros, zongoraláda, épületfa, s tölgyparkett eladó. Széchenyi ucca 66. 39

Egy jókarban
levő Schunda cimbalom eladó. Jókai ucca 9.
42

Bútor

Eladó
hálószoba butor, — ebédlőbutor, kredenc, asztal, székek, petrol főző Szappanos ucca 12. sz. 1906

Ebédlőbutor
modern, uj állapotban magánkézből eladó. Megtekinthető hétköznap 8—10-ig és 1—3-ig Svetits bérház III. lépcső II. 9.
1006

Hálószebabútor,
iróasztal, márványmosdó s különféle bútorok sürgősen eladók. Vasvári ucca 14. tüzérlaktanya megett. 1989

Eladó
szekrény, ágy, asztal, s székek, varrógép, Pacsirta ucca 3. 57

Keményfa
háló, elköltözés miatt eladó. Cim: Apaffi u. 155. szám. 47

Tüzelő anyagok

Akáctuskó
kétéves, száraz, ölenként 24 pengőért kapható a bagaméri káptalani erdőben, Szent Annapuszta állomás mellett. Megrendelhető Békési és Lőw cégnél, telefon: 19-45.
1826 6. 28

Vegyes

Ingyen
elhordható jó föld, kertészetnek, virágágynak alkalmas, Tanitó ucca 18. vv.

Grafológusnő
Mult, jelen, jövőről felvilágosit. Fogad állandóan. Széchenyi 43.
1885

Szálkásszőrű
német vizsla eladó. Értekezni lehet: Csapó u. 43. szám. (A)

Autó, motor kerékpár

Eladó
Tátra autó Széchenyi út 83. sz. 1858

Csepel
segédmotoros, új, eladó alkalmi vétel. Janatka kertészet, Szoboszlói út
1984

Egy háromkerekű
árúhordó tricikli eladó. Nagy, Árpád tér 23.
1964

Motorkerékpár,
AJS 2 hengeres, oldalkocsis, részletre is eladó. Piac ucca 38. szám müterem. 1944

Jókarban
levő segédmotoros eladó, Szooszlói úti vámháznál. 1917

Üzemképes
Ford csukott személyautó, rendkivül olcsón eladó. Péterfia ucca 48. Tóthné. (A)

Teherautót
vennék, kettő tonnásat, kifogástalan állapotban Cim a kiadóban. 35

óAJS 500-as
felülvezérelt, oldalkocsival, tip-top, részletre is eladó. Bethlen ucca 14. szám. 43

Méray—Puch
200 köbcentis motorkerékpár azonnal eladó Kiss Ferenc drogéria, Csapó ucca 34. 72

Átadó üzlet vendéglő

Jómenetelű
vidéki füszerüzlet elköltözés miatt eladó olcsón junius 15-re. Cim a kiadóban. 1879

Figyelem
Péterfia ucca 39. szám alatti étkezdémbe elsőrendü házikoszt bentétkezésre és kihordásra napi versenyáron kapható. Előfizetőknek árengedmény. 28

Lakás, italmérés,
három szoba, konyha, s esetleg csak lakás céljára is azonnal kiadó Irinyi ucca 2. 21

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Terménykraktár,
hol 30 éve terménykereskedés van, bérbe adó Értekezni Derecske Kossuth utca 13. 1747

Faeszterga
műhely (motorral) kiadó. Cim a kiadóban.
1871

Kis üzlethelyiség
Szent Anna utca 58. sz. alatt bármilyen célra alkalmas, olcsón kiadó. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac utca 81. 1883

Füszerüzlethelyiség
berendezéssel együtt kiadó. Külső Kishegyesi út 39. Tegez utca 1. 1869

Kiadó
üzlethelyiség forgalmas helyen bármilyen célra — Márton Kálmán ucca 13. 1995

Kiadó
sütőde üzlettel (elhalálozás folytán) lakással vagy anélkül, Bethlen u. 76. sz. sarokházban. Értekezni Péterfia 48. emeleten. 1996

Nagy üzlethelyiség
forgalmas helyen — augusztus 1-re kiadó Piac 89. 1935

Mühelyhelyiség
Kigyó u. 32. szám alatt kiadó. Értekezés Simon ügyvédnél Piac u. 81. 1971

Raktárnak
alkalmas száraz, világos pincehelyiség kiadó Nap ucca 15. alatt. 1937

Péterfia
u. 10. sz. üzlethelyiség augusztus 1-re kiadó. 1985

Kiadó
a város legforgalmasabb helyén nagyméretü diszterem tartozékaival tánciskola, bank stb. céljára. — (Csapó u. 17. sz. szinház átjáró, Korona diszterem). Értekezni Mester Lajos, Rákóczi u. 21. 1967

Üzlethelyiség
minden célra rendkivül alkalmas helyen kiadó Salétrom ucca 2. sz. 1988

Üzlethelyiség
azonnal kiadó. Csapó u. 47. szám. 44

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
utcai pincelakás felnőtt családoknak. Ugyanott bejárónő felvétetik. — Kandia u. 5. 1859

Különbejáratú
üres szoba fürdőszobával azonnalra kiadó. — Piac u. 73. házfelügyelő. 1861

Egyszobás
konyhás udvari lakás a piac közelében kiadó. Monti ezredes utca 11. 1874

Utcai
szoba, konyha, speiz kiadó. — 2000 kéve nád eladó. Meszena utca 18. 1927

Kiadó
utcai szoba, konyha, — ugyanott eladó kétszárnyas üzletajtó, ablak. Borz 14. 1919

Egy
különbejáratú szoba kiadó, Rákóczi ucca 35. 1972

Egy utcai
szoba, konyha, spájz kiadó. Csap ucca 32. 1934

Utcai
szoba, előszobával, jún. elsejére kiadó. Csemete ucca 10. sz. 1957

Egy szoba,
konyha, mellékhelyiségekkel azonnalra is kiadó. Timár ucca 10. 1975

Szép utcai
különbejáratú szoba, fürdőszobával kiadó, Révész ügyvéd, Piac u. 58. szám. 39

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó. Honvéd ucca 54. 6

Kiadó
modern egy szoba, előszoba, mellékhelyiséges lakás, augusztusra Vargakert ucca 7. 15

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
konyhából álló egyszerü utcai lakás, Bethlen ucca 50. szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni lehet Maróthy György ucca 21. alatt, kizárólag délután 2—3 óra között. 1005

Utcai
két szoba, fürdőszoba, konyha kiadó. Csapó u 98. szám. 1833

Kiadó
két szobá mellékhelyiséggel. Varga u. 25. 1886

Utcai
kétágyas butorozott szoba szép tiszta azonnalra kiadó. Miklós 10. 1891

Két szoba,
fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás augusztusra kiadó. Miklós utca 11. 1894

Kettőszobás
konyhás lakás augusztus elsejére, egy betonozott műhely helyiség (volt szikvizgyár) július elsejére kiadó. Csapó u. 28. 1912

Udvari
két szobás lakás kiadó. Borz u. 25. 1918

Két szoba,
előszoba, esetleg egy szoba előszoba azonnalra is kiadó, vagy átadó, bútorral, vagy pedig anélkül. Cim a kiadóban. 32

Kétszobás
lakás augusztus 1-ére kiadó. Zöldfa ucca 13. 47

Szent Anna 33.
kétszobás, konyhás lakás, augusztus elsejétől 45 pengőért kiadó. Viz-, gáz, bevezetve. Megtekinthető 12—1 és 4—5 óráig. 1953

Kétszobás
lakások júniusra és augusztusra kiadók, ajtók, ablakok eladók. — Rákóczi ucca 41. 60

Kétszobás
verandás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. — Szoboszlói út 4 d. Értekezni: Nap ucca 22. 55

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
utcai és udvari háromszobás komfortos lakások. Szappanos 7. 1857

Kiadó
augusztus 1-re 3 szobás hallos, összkomfortos villa, Kardos utca és Veszprémi utca sarok. Érdeklődni ott. 1822

Három szoba,
fürdőszobás, cselédszobás családiház, mosókonyhával, virágos udvarral, augusztus hó 1. kiadó. Értekezni: Ajtó ucca 29., délelőtt 10—2 délután 4—6 óráig 1728

Három-
és négyszobás, összkomfortos lakás, aug. elsejére kiadó, Rákóczi ucca 7. Megtekinthető délelőtt 11—1 óráig. 51

Központon
augusztusra háromszobás, komfortos lakás kiadó. Batthyány ucca 14. szám. 1923

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás
villa novemberre kiadó Komlósi utca 8/a. Tulajdonos Nagy Ernő Sopron, Postapalota. 1890

Öt-
esetleg hatszobás utcai elsőemeleti igen szép lakás 2 cselédszobával, nagy erkéllyel, nagy üveges verandával Hungária palotában augusztusra kiadó. 1904

Négyszobás,
modern lakás, augusztus elsejére kiadó. József kir. herceg ucca 12. szám. 1921

Kiadó
ötszobás és kétszobás, komfortos lakások, fürdőszobával, Gyarmathy, Rákóczi ucca 11 1979

Ötszobás,
komfortos meleg lakás, augusztusra úri házban, Szent Anna ucca 7. sz. háztulajdonosnál. 17

Butorozott szoba

Kiadó bútorozott
szobáját, nyaraló és átvonuló vendégek számára jelentse be az Idegenforgalmi Hivatalnál, Ferec József út 28. sz. Dobozy átjáró. 937 5. 31.

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó Piac ucca 77. I. em. 4. 1810

Különbejáratu
butorozott szoba magán udvarban elsejére kiadó. Pacsirta u. 20. 1875

Modern
uccai szoba, magános úr, vagy hölgy részére kiadó, esetleg ellátással is. István út 39. A. 71

Magános
nőnél megbizható férfi vagy nő kvártélyba felvétetik. Nyil utca 36. sz. 4-ik ajtó. 1847

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 21. 1884

utcai
butorozott szoba fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Barna u. 9. 1862

Butorozott
teljesen különálló szoba férfiak részére olcsón kiadó. Dobozi utca 11. sz. 1929

Kladó
junius 1-re különbejáratu butorozott szoba 2 személyre is. Kigyó 36. 1920

Piac u. 48.
II. emelet 29. ajtó csinosan berendezett szoba különbejárattal kiadó. 1928

Bútorozott
konyhán bejáratú, tiszta szoba, úrinőnek, hivatalnoknőnek kiadó, Balázs, Rákosi Jenő u. 5. szám. 8

Csinos
különbejáratú uccai bútorozott szoba, előszoba fürdőszoba kiadó. Vörösmarty ucca 7. 2

Egy szép
különbejáratú bútorozott szoba kiadó, Kut ucca 82. 12

Bútorozott
szoba kiadó, fürdőszoba használattal, Brilli, Arany János ucca 18. 1006

Kiadó
teljes különbejáratú bútorozott szoba, Arany János ucca 48. 1969

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba azonnal kiadó. Vörösmarty ucca 19. 1999

Bútorozott
uccai szoba, Kollégium közelében kiadó, Hüvelyes ucca 6. sz. 2080

Uccai
szépen bútorozott szoba kiadó. Hatvan ucca 18., II. balra. 36

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó, Széchenyi ucca 6. szám ujságbolt, papirüzlet. 41

Tiszta
bútorozott szoba, elsejére kiadó. Varga ucca 9. szám. 19

Kiadó
különbejáratú bútorozott szoba, fürdőszoba használattal, Miklós u. 11. szám. 70

Csinosan
bútorozott szoba, egy, vagy két személy, esetleg házaspár részére kiadó. Hajó ucca 16. 49

Elegánsan
bútorozott uccai különbejáratú szoba kiadó. Bethlen ucca 40. 61

Uccai
csinosan bútorozott szoba kiadó. Ugyanott zongora bérbeadó. Széchenyi ucca 27. 61

Ingóságvétel

Sinvasat,
vasgerendát, 5 méter 60 centiméter hossúságban megvételre keresek. Tanító ucca 18. sz. 545 vv.

Mézpergetőt
jót és 50 kg-os mézesbödönt keresek. Kiadóhivatal pénztára. 1902

Ingóság eladás

Bontásból
kikerült iker és kisebb ablakok, vasgerendák, mükőlépcsők, két portále, olcsón eladó, Piac ucca 32. szám, mérnöki iroda. 320 5. 30

Két darab
férfi fehér vászon öltöny, középtermetre 10 és 14 pengőért eladó, Domokos Lajos ucca 6 szám. 1006

Hagyatékok
kiárusitása, — hálók ebédlők, irodák, jégszekrények, — pénzszekrények, mindenféle butorok Dégenfeld tér 6. 854. 6. 8

Használt
ruhák és kosztümkabát eladók. Megtekinthetők Batthyány ucca 1. Dr Jakabné, délután 3—4 óra között. 1089 5. 31.

10—15 éves
leányka részére egy csinos rózsaszinü selyemruha olcsón eladó. Rákóczi u. 18. sz. (A)

15 éves
fiu részére tropikál, vászon-, szövetöltönyök, 39-es cipők eladó Maróthy György u. 33. 1856

Jókarban
levő mély gyermekkocsi eladó Agárdy u. 9. 1870

Eladó
Boeskayban egy hold szőlő, Török Bálint 3. sz. ház, értekezhetni háznál. 1872

Négy
darab tokos ablak eladó Szaboles u. 15/a. 1888

Eladó
uj, használt kocsi, fényezést, javitást vállalok, öcskát cserélek Neulander kocsigyár 1893

Eladók
vagongyári pléhek különféle vastagságban, 1000, cséplőbe két használt villatengely. Mátyás király ucca 40. 1962

Fürdőkád
és gázfütéses vizmelegitő kályha eladó Varga u. 10. 1973

Eladó
szép gyermekkocsi Arany János ucca 48. 1970

Üzletek, irodák!
Nagyméretü, majdnem sima csempéjü cserépkályha eladó. Péterfia ucca 36. első ajtó. 1958

Excenterprés
és csiszológép, erőhajtásra eladó. Széchenyi ucca 34. 1986

Jégszekrény,
kocsmárosnak is, stelázsi, polcos fiókokkal, s antik szalon garnitura Földi ucca 6. Tisztviselőtelep. 1992

Eladók
női, férfi ruhanemüek, Loden-gallérok, cipők, férfiszövet, ajtók, vaskályha Tóthné, Péterfia 48. 1996

Cserépkályhák,
viztartályok, konyhai mosogatók használtan olcsón eladók Szent Anna u. 8. 13

Kovácsszerszám,
jókarban levő eladó, Kishegyesi út 38 A. 65

Jókarban
levő üzleti napellenző olcsón eladó. Csapó u. 97., füszerüzlet. 53

Kútszivattyúk,
kerekes, szivónyomó olcsón eladó, Bocskai tér 7. szám. 48

Egészen
nagy asztaltüzhely, kifőzésbe való, felelősség mellett olcsón eladó. Csapó ucca 49. lakatosmühely. (A)

Kútszivattyú
használt eladó. Árpád tér 20. Kassa ut 5. 38

Gazdasági eszközök

Prima
baromfiketrec, eladó. Külsővásártér 18. szám. 1828

Sträfszekér
golyóscsapágyas gumikerekü, egy-két lóra eladó Homok u. 80 1974

Gazdasági terméynek

Dinnyepalánta
eladó Szepes 1. sz. Érdeklődni ott, vagy István út 43. 1882

Dinnyepalánt,
görög, eladó, Eszenyi g. Nagyszepes 5. sz. 1916

Ingatlanforgalmi irodák

Felszeghy Gábor
ingatlanforgalmi irodájában, Egyenlőm u. 3. eladó több ház és villa. Eladó Szatmárban 200 holdas, Biharban 126 holdas, Zeleméren 9 holdas házas, kertes, Bellegelőn 8 holdas házas, kertes. Bérbeadó Biharban 126 holdas. Kerestetik: Bérletre 400 holdas, vételre 20—30 holdas tanyás. 1855

Ingatlant
házat, földet, ha venni vagy eladni akar, keresse Balázs Andor ingatlanirodáját, Rákosi Jenő ucca 5. 6

Eladó házhely

Házhely
358 négyszögöl Munkás u. és Hold u. sarok, a Nyilastelepen, olcsón eladó. Vasuti fodrásznál, pályaudvar. 1980

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy perenyire levő Appenyi ucca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2

Sport-zokni
28 fill.
a **Fischer** boltban
Teleki u. 73.

Belvárosban
a libakerti Viola u. 17. sz. villatelek 40 drb gyümölcsfával, szivattyuskuttal, — drótkerítéssel 2500 pengőért eladó. Építési engedély megvan. Szent Anna 33. sz. 1952

Házhelyek
Monostorpályi uton eladók. Értekezni Simon ügyvédnél, Piac u. 81. 1950

Belvárosban,
a libakerti Viola ucca 17. számú villatelek, 40 darab gyümölcsfával, s szivattyús kúttal, drótkerítéssel, 2500 pengőért leadó. Építési engedély meg van. Szent Anna ucca 33. sz. 1651

Eladó ház

Üzletes ház,
forgalmas helyen, a Király Ferenc ucca 7. sz. alatt. A telek 320 négyszögöles, három lakosztállyal. Ára: 4500 pengő. Kedvező fizetési feltételekkel, esetleg lakbérlekötéssel. 8+

Adómentes
családiház (2 szoba, előszoba stb.) 573 □-öl szép gyümölcsössel eladó Tóhötöm u. 24. Köntöskert. (A)

Eladó
Gerébi telep, Király Ferenc ucca 37. számu ház. 1905

Böszörményi ut
53—55. sz. ház vendéglővel, gazdasági udvaral eladó. 1901

Eladó
Csokonai ucca 29. sz. ház. 1913

Csigekert
Csörsz ucca 15. sz. 2 szobás konyhás, gyümölcsöskertes ház **olcsón eladó.** 1982

Sestakert
Poroszlay ut 33. sz. ház és szőlő olcsón megvehető. Értekezhetni Mester u. 9. 1966

Eladók
kedvező fizetési feltételekkel Sestakert Andrássy uton kétszobás ház nagy kerttel; Kossuthkertben 3 szobás terraszos villa egy hold termőszőlővel; Nyilastelepen jó családi ház gyümölcsössel, szőlő lugassal; Biharitelepen családi ház; — Köntöskertben 1800 négyszögöl konyhakertészeti föld jó házzal; — Csapókertben 950 négyszögöles kétszobás ház; Wolaffka telepen jövedelmező ház. — Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1955

Sürgősen
eladó Ovoda ucca 6. sz. ház. 24

Homokkert szivében
Oláh Károly ucca 38. számú ház új gazdáját várja, azonnal beköltözhető, kétszobás, villanyvilágítással felszerelt lakással. Az ingatlan jól jövedelmez, mert négy rendbeli lakás van rajta. Külön kerített gyümölcsöskert. Kút az udvarban. Ára: 6800 P. Lakbérlekötéssel kényelmesen törleszthető. 6+

Miért lenne továbbra is lakó??
Azonnal beköltözhetik a Sámsoni úti vámháztól 5 percnyire fekvő Csapókert, György ucca 3. számú saját házába. Bérfizetés helyett a ház árát törleszti lakbérlekötéssel. Az ingatlan 300 négyszögöl. Egyrendbeli lakás, két szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, s istálló, kút, jégverem, villanyvilágítás. Rendkivül olcsó ára 3000 P. 1+

Veres ucca 9.
és Árpád tér 25. sz. házasingatlanok kedvező fizetési feltételekkel sürgősen olcsón eladók Felvilágosítás: Ferenc József út 10., sz. házfelügyelőnél. 1786

Mélyfúrás közelében
a Sámsoni úti iskola szomszédságában, Kard ucca 4. számú ház, 306 négyszögöles telek, vadonatúj kerítéssel, két szoba, konyhás remek téglaépület azonnal elfoglalható. Szivattyús kút, villanyvilágítás. — Ára: 4000 pengő. A vételár lakbérlekötéssel is fizethető. 3+

Nagyjövedelmű
ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vízvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérlekötéssel most megvásárolható. 9+

Itt a ritka alkalom!
A Geréby-telep, Zádor uica 24 B. számú ház 1500 pengő végső áron most eladó.
A 300 négyszögöles, szép szabályos telek kiváló fekvésű. Rajta egy szoba, konyha, kamarából álló jó téglaépület. Stukatúros mennyezet, villany bevezetve. Kertjében gondozott szőlő és szépen fejlődött termő gyümölcsfák. Az ingatlan olcsó ára részletekben lakbérlekötéssel is fizethető. 12+

Valóságos kúriát
szerez könnyűszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérlekötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Eladó
Simonyi út 12. számú emeletes villa, nyolc szoba, két fürdőszoba, központi fütésen kivul kályhák. Fedett és nyitott terrasz egész épület alápincézve, elsőrendü kivitelben, 580 négyszög telek, kétfele osztható. Penziónak alkalmas. Megbizott: lovag Berks ügyvéd Piac ucca 75. szám, telefon 22-05. 37

Gazdálkodónak
alkalmas ház kiadó. — Honvéd ucca 74. Értekezni: József kir. herceg ucca 61. 1997

Földbérlet

Kiadó
Nagyeserén 28 kat. hold föld, Törvénytár, zománcozott asztalkonyha eladó. Rakovszky ucca 42, III. e. 8 ajtó. 1760

Elepen
140 hold föld bérbeadó Felvilágosítást ad Benkő Lajos ügyvéd Debrecen, Szent Anna ucca 14. szám. 1839

Ondódon
husz hold tanyásbirtok kiadó. Dózsa utca 11. 1615

45 kat. hold
búzatermő tanyás birtok, kövesút mellett kiadó. Értekezni Dézsi A. Monostorpályi 1759

Kiadó
5 és fél hold tanyás föld Értekezni Vámospércsi út 13. 1889

Kiadó
halápi állomás közelében 45 hold tanyás birtok. Tanító utca 7. 1861

62 holdas
birtok bérletbe kiadó. Értekezni lehet Mester u. 37. 1954

Kiadó
75 hold tanyás prima barnahomok Haláp 43. szám alatt. Értekezni Verbőczy nyolc alatt Bakóczynál. 11

Száznegyvenegy
holdas homoki tanyásbirtok kiadó. Domb u. 2. szám. 68

Eladó föld

Fancsikán
harminckétholdas, Bellegelőn huszonnégy- és ötvenholdas buzatermő tanyásbirtok eladó. Máté-ingatlaniroda Blaháné 14. Rendőrpalotával szemben. 1838

Eladó
Hajduszovát határában 67 és fél hold fekete föld tanyával. Felvilágositást ad — Benkő Lajos ügyvéd, Szent Anna ucca 14. 1756

Eladó
30 kat. hold föld, az Elepen. Értekezni lehet Bethlen ucca 46. 46

Föld,
8 holdas, monostorpályi kövesútnál, tanyátlan eladó. Megbeszélés ügyvédemnél, Miklós ucca 33. szám. 23

Földek, házak,

telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21

Bakóczy László
ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy ucca 8. J árásbíróság mellett. Telefon 28—26. Saját ház.

Eladó földek:
Várostól 14 kilométerre kövesútnál negyvenhold tanyás homokbirtok, azonnali átvételre, elköltözés miatt húszezerért.
Ötszáz hold tiszaparti tanyás feketeföld, háromszázezerért.
Nagyeserén, vasúti állomásnál harminchat hold tanyás huszonkettőezerért.
Szováti út mellett 16 hold fekete tizenhatezerért.

Eladó házak:
Kisállomásnál, Huszár ucca 3 A. nyolcszobás, minden főúri kényelemmel ellátott emeletes ház, kétszázöl parkkal negyvenezerért
Teleki ucca 98., bérház, háromezer-száz évi jövedelemmel huszonnégyezerért.
Széchenyi ucca 66. sz. adómentes modern négyszobás, összkomfortos villa, huszonnégy ezerért.
Keleti sor 1 B. Mik[illegible]s ucca végénél, kettő szoba, konyha, spájz, nagy üveges veranda, kitünő vizű szivattyús kút, termő gyümölcsfák, nagy telek, adómentes, hétezerért.
s :., , , aa-, nemfÉ
Kassa út 32. három rendbeli adómentes lakással, gyümölcsössel, hétezerért. Kettő, háromezerrel átvehető.
Varga ucca 40. hatezerötszázért hihetetlen alkalmi vétel.
Kerekes Géza ucca 25. Villanygyárhoz pár percnyire, kettőszobás szép családiház, gyönyörű gyümölcsössel, s szőlővel, elköltözés miatt potom hatezret kérünk.
Mester uccához második, Kar ucca 44. sz., kettő rendbeli lakással nagy műhellyel, három ezerhatszázért.
Csapókertben, Kinizsi ucca 94., háromszobás lakással, ötszáz öl telekkel, háromezerkettő százért.

Samu János
OFB által engedélyezett adásvételi irodája, áthelyezve: Deák Ferenc ucca 7. szám alá. —

Itt vannak
a sürgősen eladó házak ezen házak vételénél a vevők semmiféle jutalékot nem fizetnek. — Harsányi Gusztáv ucca 33. sz., jó kis úriház 4000 pengő, ezer pengővel megvehető; a vételár havonta 40 pengőjével törlesztendő. Homok ucca 26. számú, csinos kis családiház minden elfogadható áron sürgősen eladó, kétezer pengővel megvehető, a hátralék havonta törlesztendő. — Kincseshegyen Ligettér 2. szám. Késes ucca 54. számú üzletes, kevés pénzzel megvehető. — Nyil ucca 126. Ovoda ucca 10. szám.
Földek: feketén, Elepen 46 hold bérbeadva 2 mázsa 25 kiló búzáért, eladási ára 650 pengő, vételár felével megvehető. Feketén 22 hold búzatermő, bérbeadva 3 mázsa búzáért, 1 mázsa csöves tengeriért, vételár felével megvehető. Közeli homokon 32 kat. holdas jó tanyásbirtok, holdanként ötszáz pengőt kérünk, ebből is engedünk, teher 7000 P. — Halápon igen jó 50 32 30 és 15 hold. Iroda: Deák Ferenc ucca 7.
22

LÁGY, TISZTA ÓLMOT napi áron vesz
legmagasabb lapunk nyomdája
Debrecen, József kir. herceg u. 1. sz.
Arany Bika bérház

Téglaskertben
Basahalom u. 64. szám alatt 800 négyszögöl föld eladó. Értekezni a helyszinen. 1867

50 hold
jó fancsikai tanyás és Halápon 11 hold birtok eladó. Értekezés Farkas ügyvédnél, Arany János u. 2. 1903

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenben marad a vevőnek. Közelebbi felvilágosítás 28-83. telefonon. 11+

Eladó
szép gyümölcsöskert, konyhakertészetre kitünő, Szondi ucca 30. 1922

Eladó
Hajdúszovát határában 47 és fél hold feketeföld tanyával. Felvilágosítást ad Benkő Lajos ügyvéd, Szent Anna ucca 14. 1756

Eladó
vagy haszonbérbe kiadó város alatt husz holdas tanyásföld. — Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1956

Szép
birtok, 24 m. hold közeli kövesutnál urilakkal, épületekkel felszereléssel 25 ezer néhány ezer pengővel átvehető. Cim a kiadóban. 1938

Eladó állafok

Aranyéremmel
kitüntetett pekingi kacsa és plimuth tyuktojás kapható. Hajnal u. 11. 1895

Hamis
anyától származott hét hetes házőrző kutyák eladók. Acél u. 13. 1873

Egy
valódi komondor kutya 10 hónapos, eladó. Gerébi telep, Komáromi utca 8. szám. Érdeklődni az esti órákban. 1907

Egy
anya puli kutya fiával eladó Kut u. 92 sz. 1971

Fajtiszta
dogg kölykök eladók szép példányok. Cim Puy Aladár, Hajdúböszörmény. 1977

Koca disznó
három darab, kéthónapos fiával, vagy külön is eladó. Homok ucca 46. szám. 1963

Előbárány,
pünkösti ünnepekre, pénteki átvételre előjegyezhető. Kossuth u. 54. szám. 1998

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.